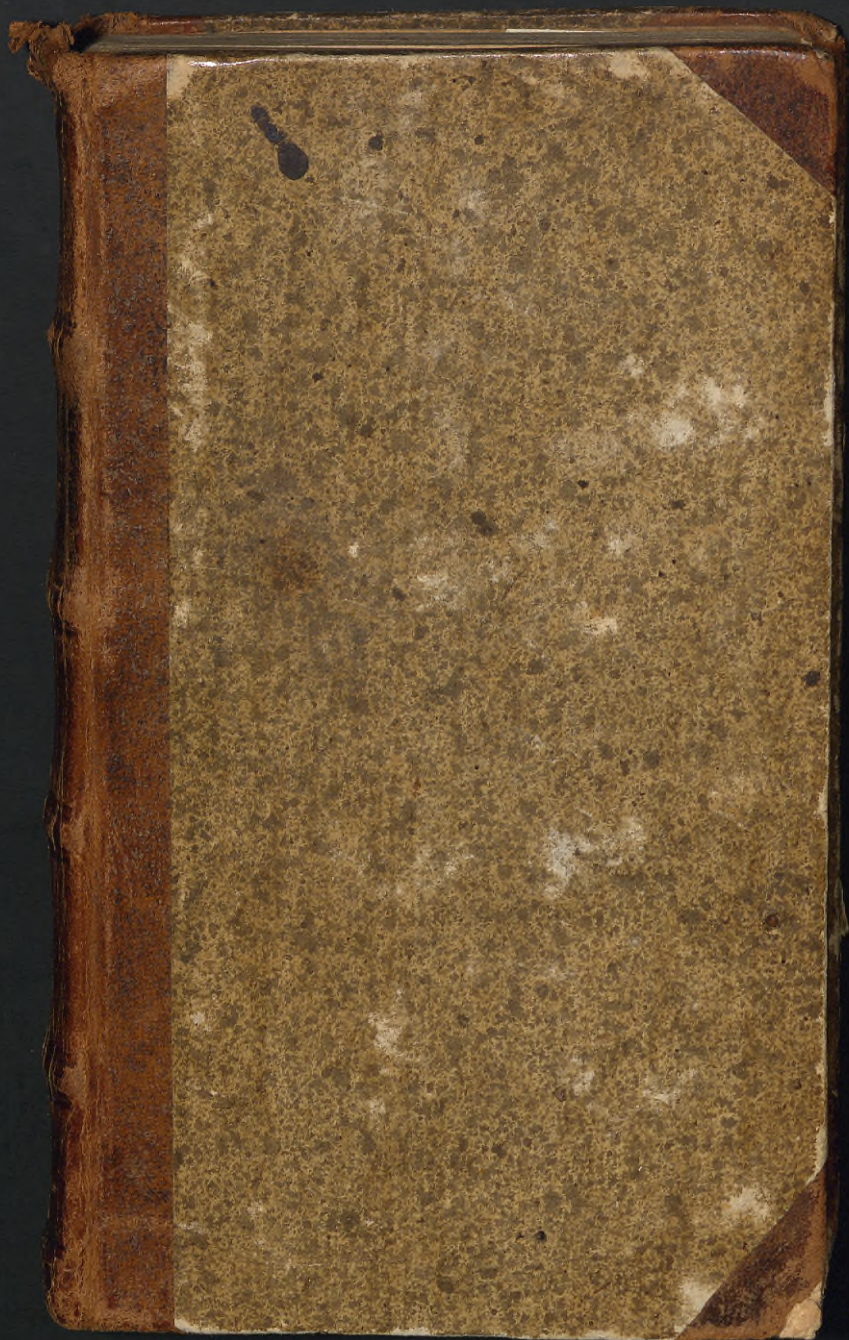

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Abstrakten af: 7.16
Naud 2.16.
10⁰⁰

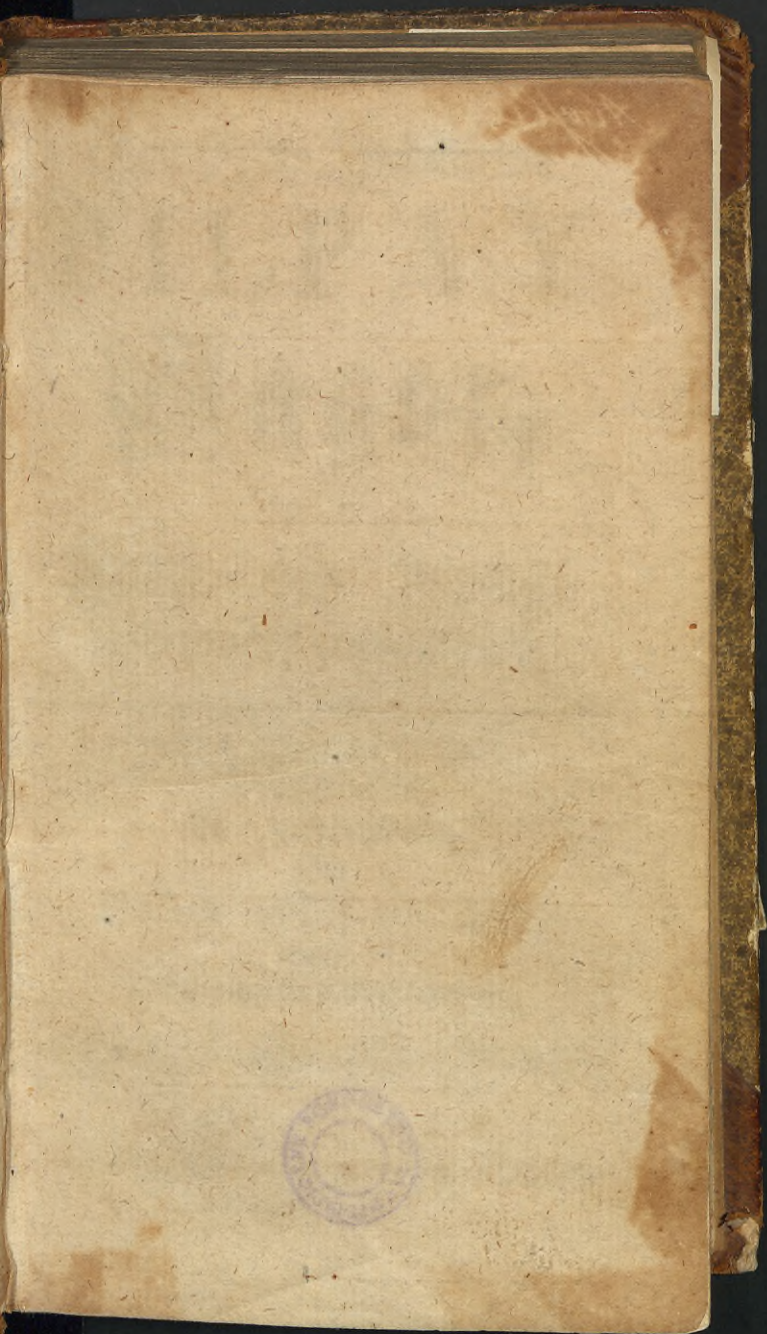
1. Tillynne Dager
2. Fortsættelse af
Rubens

Allmänna Sektionen

Litt.
Iran.
[Övers.]

20. 36 / 1589

Den Wise Indianens
PILPAY

Sagor,

Eller

Höge och nedrige

Personers förhållande,

Efter Fransöfka Öfwerfåtningen, som
år 1698 utkommit,

Förswensgade med

En undersökning

Om

Bokens uphof och värde,

Samt

Några mörka rums förklaring

S T O C K H O L M

Tryckt uti Historiographi Regni Tryckerij

A. MDCC XLV.

Job. XII: 7. 8.

Fråga doch Diuren, de skola
lärat dig, och Foglarne
under Himmelen, de
skola säijat dig.

Eller tala med jorden, och
hon skal lärat dig, och fi-
skarne i hafwet skola för-
kunnat dig.

Öretal.

Sururwål denne Swenske Öfversättning skolat allenast wara et öfnings mönster i Fransöfka Språket, har man doch, för sielfwa Lärosagornas skull, godt funnit, at låta henne genom Trycket almän öflifwa, ingalunda twiflandes, dese låra ju här i Norden äga samma behaglighet, wårde och bifall, som de uti werldenes öfriga delar ifrån Hedenhöds in til denna dag ägt. Här om witna många lärde och pålitelige Män, för utan den Fransöfke Öfversättaren, man fölgt, i des öretal, som ock bordt meddelas, och så lyder:

Pilpay en Indisk Bramin är denne Botsens Allstrare, (Indianerne gifwa sina wisas namn af Braminer, som Gråkerne kallat Brachmaner) Han skref henne, medan han war Lands-Höfding öfwer en del af Indostan, det är Riket emellan Indus och Ganges floderne, under Konung Dabschelim. Pilpay har

"har nerlagt all sin Stats klofhet i detta wer-
 "ket, och efter nästan alla Ofterländske folkens
 "plågsed, som altid lära genom liknelser, wihar
 "han alla Konungar i Sagorne medlen, at wäl
 "styra sine riken. Dabschelim gifmde länge
 "denne sig ombetrodde skatten, lemhandes den
 "åt sina efterträdare alt in til Noufchirwon,
 "den Persiske Konungens tid. Denne Herren
 "hafwandes hört talas om Boken, sände sin
 "Hofläkare åt Indien, at skaffa en affskrift, hon
 "måtte kosta, hward hon wille. Denne utförde
 "det ansedt odde ärendet til sin Herres behag;
 "Och som han wäl förstod Indiska, öfwersat-
 "te han dese Sagor på det gamla Persiske tül-
 "gonälet, som heter Pahlavy, och då af Per-
 "siske Konungarne brukades. Sedan Araberne
 "intagit de wackraste Länder i Ofter, bdrjade
 "de upodla sina grofwa seder genom bokliga
 "konster. De twinklade sig ei allenast om, at gif-
 "ra sit språk rikare och behagligare, utan drogo
 "ock til sig snälle Män af alla werldenes folke-
 "slag, och gäfwio dem goda belöningar, för det
 "de öfwersatte på Arabiske hwarjehanda utien-
 "ska Böcker. Apoulhasan Apdalla Alman-
 "sor öfwersatte dese Sagor ifrån Persiskan på
 "Arabiske, å Abasidens Abougiasars Alman-
 "sors befallning. Efter denna 3:die Öfwersättning
 "kom den 4:de Persiska ut på Nasre Ben Ah-
 "meds begiåran. Nasralla Ben Mohammed
 "ben Ab elhanid öfwersatte dese fabler på
 "Persiskan, och denne tidste öfwersigick alla de
 andra

andra. Efter densamma år denne Franböfka⁶⁶
giord. De som weta af de ätstillige Öfwer⁶⁶
fätningar på Grefisko, Christo och Arabisko,⁶⁶
af Biblen, Aristotele, Euclide och Ptolo⁶⁶
mao, lära ei undra på denne Bokens Öfwer⁶⁶
fätningar: de lära desto mer wärdera henne,⁶⁶
medan de mange Öfwerfätningar äro säkre tekn⁶⁶
til et werks wärde. Den wisa Bezourg Om⁶⁶
mid wisar och deß nytta, då han sig af deß fa⁶⁶
bler bettenar, at swara Chofrou på de swaraste⁶⁶
twifwelsmål och benugaste frågor. Det är⁶⁶
ei nödigt, at widlöftigt tala om sättet at lära⁶⁶
genom liknelser, medan werdenes Fråshare sielf⁶⁶
brukat det med sina Apostlar, för hwilka, sä⁶⁶
som af Ewangelio ses, han dem särskilt förkla⁶⁶
rade. Och i anseende til forna tider kan Sa⁶⁶
gan, som i Dom. B. berättas om träden, som⁶⁶
wille wälja sig konung, stoppa munnen på den⁶⁶
enwisa, som deremot wille något inwända.⁶⁶
Judaerne hafwa så flitigt fortsatt detta Lärosät⁶⁶
tet, at det ei kan wara androm obekant, än⁶⁶
dem, som inga Judiska Böcker sedt. I Thal⁶⁶
mud, Berechit, Rabba, Zohar, o. d. f.⁶⁶
föras watern, berg, träd och sielfwe bokstäfwer⁶⁶
ne talande in, hwilket Lucianus efterfölgt i,⁶⁶
sin *Ἰνὴν Ὀνομαστικῶν* det är: Vocalernes eller⁶⁶
liudande bokstäfwers dom. De andra Öfster⁶⁶
länske folken hafwa och efterfölgt Hebräernas⁶⁶
sed. Indianerne hafwa war Kilpay och indi⁶⁶
anens Sandabers liknelser, som man än har⁶⁶
på Hebräisko, och af hwilken Frankoserne ta⁶⁶

„git sin roman om de 7 Wiså frå Rom. Egn-
 „ptierne och Nubierne hafwa Locman den äld-
 „ste af alla, medan Mirkond i sin första Bok
 „föhr den til Davids tid. Araberne hafwa en stor
 „Bok, bestående af deß Sedosagor, som är i
 „stort wårde hos dem, hvars allstrare deras
 „falske Prophet sielf berömt. Grekerne hafwa
 „fölgt Österlänningarne, jag säger följt, ty
 „Grekerne bekänna, at de fått denna lärdom
 „af Æsopo, som war Österlänning, hwilkens
 „lefwerne, som det af Munken Planude be-
 „skrifwes, är lika med Locmans, så at man
 „förundrar sig deröfwer, at såsom Mercurius
 „hos Philostratus skal hafwa skänkt Æsop
 „Sagoläran, så säger ock här Mirkond wis-
 „heten wara Locman af Anglarne gifwen.
 „Man lemna sådant under Cäsarens upmärk-
 „sambet, sättiandes allenast til, at ibland orsa-
 „kerne, hwarföre Österlänningarne måste be-
 „tiena sig af Sagor, då de gifwa råd, är, at
 „de måste Österlännske Entwålds regementen äro
 „owillkorlige och winskränkte; hwarföre under-
 „sätarena, som icke se sig hafwa någon frihet,
 „men äro öfwermåttan sinrike och diupsinnige,
 „hafwa för godt funnit detta medlet, at utan
 „lifsfara kunna gifwa Konungarne råd, som
 „eljes omgå med dem, som med lifegne, och ei
 „lemna dem frihet, at säga sin mening rent ut.

Såsom detta witnet ei namngifwes, torde
 det wål af en eller annan gifwas: Den be-
 römda Kongl. Fransöske Professoren Her-
 belot,

belot, som på ganska många ställen (a) med störste beröm förmåler om desse Indianiske Stats och Sedo = Lagor, samt den höggåttning Ofterlänningarne för dem hysa, berättar ock (b) at de til en del äro wordne uttolcade på Fransiska af David Said ifrån Ispahan, (efter en Arabisk eller Turkisk öfversättning, hvars titel skal hafwa varit *Anwar Sobaili*, det är: *Ljuset af Stiernan Canopus*, (den Plinius och andre gamle Skribenter berättat hafwa varit af en ogemen klarhet, och lyst i Taprobane, hvarmed de menas hafwa förstått Den Ceylan). Denne öfversättning skal wara tryckt i Paris 1644 under titul: *Livre De La Lumiere, ou De La Conduite Des Rois*, det är en Bok om Konungarnes Ljus, (förstånd) eller uppdrande; Öfversättaren säges hafwa felat, i det han skrifwit i sit Företal, at Apoulhasan Apdalla öfversatt Förelsen af Mesufkan i Arabiske, på Arabidiske Califens Abougiasar Almanfors befallning, det Herbelot menar wara skildt af Hassan Vizir ifrån Almanon. Nu läses berättelsen om denne Apdallas öfversättning ock uti det införde Företalet, men intet om den titeln, på hvilken hela Herbelots critique synes gå, efter har så wäl, som andre, den förre på andra ställen bestycker (c). Gålunda förlorar derwid Fran-

a 4 föste

(a) I sin Bibliotheqve Orientale. (b) Tit. Ciavidan-Kird. p. 400. (c) Tit. HomajounName (H. Huet, de Fab. Roman, p. 22.

söste öfversättningen, hwarefter vår Swenske
 är giord, altsintet af sin pålitelighet, medan
 den förra (den wi doch ej fått jemföra, utan blott
 de nyare af 1709 och 1725) deruti wärkeligen
 är förbättrad, fastän hon wore samma år 1644
 förfärdigad och ei förr til Trycket befordrad, än
 1698, såsom D. J. A. Fabricius (d) menar.
 At den förra ju ock wisserligen förr warit tryckt,
 ses nog af den esterrättelsen, som den lärde Bi-
 skopen i Avranche (e) gifwit långt förr
 Herbelot och förr än den senare utkommit.
 Dertil med är sielfwa rubriqven af den senare
 åtskillig och mycket enfalligare, som ses af wårt
 Swenske Titelblad, och det Fransöiske intygar.
 Så talar ock den berömdte Fabricius sielf (f)
 om en hel annan deß öfversättare, nemligen
 den ei mindre i Stats och höllige konster, än
 många språk wäl förfarne Gilbert Gaulmin.
 Detta är så mycket troligare, som hansäges hafwa
 haft stort tycke för de Orientaliske Sagor och
 efter Huetii berättelse (g) jenuwäl läsiwat u-
 gifwa en så kallad Aaromais Judianiske, Ä-
 thiopiske, och Judiske parabler eller liknesser.
 Ehwen nu denne Fransöiske uttolckaren
 wara må, så bestyrker han och alle andre nya-
 re, hwad af de äldres mångfallighet uti företa-
 let slutes om sielfwa Bokens wärde, fastän de
 der til minsta delen angifwas, och andre uttryc-
 keligen skrifwit, at näst Guds Hel. ord ingen
 bok

(d) Biblioth. Græc. vol. 6. p. 463. (e) Huet, l. c.

(f) l. c. (g) p. 20.

bok til år, som i så många tungomål och så ofta
 wore öfversatt (h) Herbelot nemmer under
 åttifillige titlar (i) åtminstone 5 Persiska och
 flere Arabiske up. Fabricius (k) gifver efter-
 rättelse om 1 Syrisk, 1 Hebräisk, 1 Turck, 3
 Gräkiska, flere Latinske, 1 Spanisk, 2 Italien-
 ske, 4 Tyska, 1 Holkensck ic. som äro tryckte,
 och åttifillige handskrefne uttolkningar. De
 förtreflige och mycket märklige titlar, som den-
 na bok tid efter annan blifwit tillagde, wita
 twiswelsutan ock om des högackning, som
 jenuwål bestyrkes dermed, at så många stora
 Herrar, Resjare, Konungar och andra Re-
 genter, til deras enskilt bruk (l) låtit öfver-
 sätta densamma. Swad öfversättningarne el-
 jes widkommer, äro the mycket olika, och den
 ena fulkomligare än den andra: De Österländ-
 ske skola öfwer hufwud innehålla mera än 3
 gongor så mycket, som de Europaiske, det kan
 ock icke annorledes wara, om the gå på hela
 Roming Houschenks Testamente, som i
 bdejan af boken (m) omtalas, och lika som
 til Grund sättes, bestående af 14 Stats och
 Grund-reglor, hwaraf blott 4 finnas wara i
 vårt Exemplar uptagne.

a 5

An-

- (h) Se Moreri och Melins Dict. tit. Pilpay. (i)
 Tit. Homajoun Name, Bidpay, Aowar So-
 haili, Kelile wa dimne, Giawidaw Kird etc &c.
 (k) p. 462. 463. etc. (l) Herbel. ent. cit. &
 Allemanni Bibl. Orient. T. II: P. L. p. 223.
 (m) p. 9. 11. etc.

Antoine Galland har på sina resor i Orient fät i Turkiske Exemplar, hwaraf han läfwat et Fransöskt med tribubbel tillbörning, men dödt ifrå sin löfwen (n) doch har Adam Ebert (o) tillkänna gifwit, at en så fullkomlig uttolkning skulle finnas på Spanka, hwaraf han löfwat ersätta bristen af de öfriga. Eadant har man ock af Jacob Golius i Holland, (p) efter des Arabiske Mst. med anmärkningar, och af Thomas Hyde i Engelland (q) wäntat, och så mycket mera önskat, som åtskillige sköna så kallade fragmenta eller små utdrag af de Orientaliske här och där finnas, som upväcka lust och längtan efter det öfriga; Eå anförer Herbelot under ordet GIUD, (r) som bemerker gifmildhet, friskostighet, och kommer ganska närt til vårt Gjöthiske God eller Gud, utur den Persiska Homajoun Name: at Guds förnämste egenkap är mildhet och friskostighet, emedan densamme utsträcker sig til alla skapade ting, samt tränger sig in i dem och deras wäsende: at i menskian gifmildheten är en gren af lyksalighets trädet, hwilket har sin rot i Paradiset, suktas af floden Cuthur, och får deraf sin tillwänt dag ifrå dag m. n. s. som ju tyckes wara af en större uplys-

(n) Fabric. l. c. (o) Bruck. Hist. Crit. phil. T. I. p. 210. etfl. ex actis eruditor. Lips. A. 1735 p. 365 & 370. (p) Moreri Dict. tit. pilpay. (q) Ibid. tit. cit. (r) p. 404 Cfr. tit. Fadhaill aliosque his similes.

uplysning, än hos en blind Hedning skulle förmodas.

Äfwen detta är, hwarwid sig nyligen en berömd criticus och Historicus stödt (s) och fallit på de tankar, at boken måtte wara långt efter C. f. i Persien sammanskrefwen, emedan deri talades om S. Georg, Simon Magus, Dervicher, Turkar, Galenus, Socrates, Noach, Salomon och Pharao, hwarföre den höge åldern af 2000 år f. C. f., som andre derpå skola hafwa satt, wore så ogrundad, som i sig sielfst otrolig. Här uti tyckes han sig hafwa mistagit, emedan desse (t) så mycket, som man deraf wet, de 2000 år ei räknat frå C. f., utan deras egen tid, då de ei funnat högre stigo, än til III hundratal f. C. f.; Doch anföres af Fabricio (u) det Mazarianiske Bibliotheqvets Mss. med berättelse, at boken skulle wara skrefwen af Isamo den femte Konung i Indien, och på Arabiske öfversatt tryhundra år för Alexandri Magni tid, hwilket skulle gå til siunde hundratal för Christi födelse.

Detta synes fullkastas utaf sielfwa boken (x), derest jemte långt äldre Konungar af Persien Giamschid och Feridoua, eljes Afri-

(s) Jac. Brucker, l. c. (t) Fabric. l. c. Cfr. Mor. & Isel. Dict. tit. cit. (u) p. 461. ex Abr. Echellens. nott. ad Ebed. Iesu Catal. p. 87. & Ismael. Schiahirschia hist. gent. (x) p. 1.

Afridoun kallad (y) jemwål Alexander och Dara nämnas, med mindre desse bägge senare skulle sägas wid en yngre Öfversättning wara instufne, eller ock Alexander wara Arabernas äldre Dhulcarnein, och Dara en annan mäktig Darius. (z)

Men hwad bokens förste uphof widkommer så bestyrkes thet här någorlunda, och så wida, som denna Konung Nam tyckes wara samme Dabschelim, som af andra Österländske Scribenter ock Disalem (a) kallas, jemwål Abessalora effter andras berättelse och Abalom af Jes. Possinoi desse Sagors Romerska upslaga, (b) samt uti Boken (c) sägs hafwa af Braminen Pilpay fåt förklaring öfwer Konung Houschenks Testament (d) hwaraf hela boken består. Nu är Dabschelim ett alment ätte namn, (e) som alle deraf stammade Regenter fört, äfwen som våra Inglingar, de scythiske Odiner, de Ägyptiske Pharaoner och andra annorstäds. Herbelot (f) sätter Dabschelim i Indien och Houschenk i Persien på en och samma tid, och gibr denna til den andra eller tredie Regenten af första Persiske Konunga ätten hvars stamfader Cajumarath warit, (g) den man menar wara wår allas fader

(y) Herbel. tit. Feridoun. (z) ibid. tit. Dara & Alexander. (a) ibid. tit. Dabschelim (b) Huert. p. 20. (c) p. 15. & 39. etfl. (d) p. 11. (e) Herbel. tit. Dabschelimar. (f) tit. Dabschel. (g) Ib. tit. Hou'chenk, & Pischdad.

fader Adam. (h) Här af skulle följa at den
ste Koning Dabschelim i Indien med til-
namnet Isam hade lefwat för Syndafloden och
boken, som han säges hafwa skrivit, för mer än
2000 åhr för Ch. f. til warit: detta har smäl af
mörke tidens fabler, hwaraf en nakenhet skal
finnas uti den Persiske Houschenk Name (i)
som är en widlöfftig bok om denna berömda
Houschinks otroliga bedriffter, efter Herbe-
lots egen berättelse. Hvad andra (k) för
bokens ålder af thet 3die hundratal f. Ch. f. an-
föra, är doch afwenwåd! mycket twifvelaktigt,
at Indianerne in ti den tiden ei flera Koningar
haft än 5: Brachmanus, Lasbus eller Baha-
jor, Ramanus, Phur eller Porus, som rege-
rat i den store Alexanders tid, och denne Isam,
är ei sannolikt, och fastän berättelsen
dermed skulle bestidnas, at talet en-
dast gåt på Dabschelimers ått, så är hon
doch utan grund, om sielfwa boken skal äga
witsord. Der (l) angifwes ock den 3die des
uphofsman, nemligen den så mycket berömda
Koning Humayon-fal såsom den der lefwat
långt efter de förra, och låtit berätta sig af sin
vizir Khnoghesterai hela sammanhanget om
Bokens uphof och innehålle, som en än obeskrif-
wen saga. Af Bokens Titul *Homajoun*
Name eller *Homajouns* bok skulle man
sluta

(h) tit. *Cajumarath*. (i) tit. *Houschenk* (k) *Is-
mael Schiahinchia*, *Alléman Bibl. Orient.* 1. c.
(l) p. 1.

sluta, at han först låtit henne beskrifwa, fastän det af Herbelot uttolkas den Kongl. Boken, och ordet *Homajoun* såsom det Latinske *Augustus*, *Zelig*, *lyllig*, *Kongl.* etc. (m) Man finner dock, at thet varit brukadt, såsom et egit namn af de Timuritiske eller Tartariske Moguler och har ännu för ungefär 300 år en Homajon regerat i Indien (n) Nu har man långt äldre versioner, och huru öwist de Österländskas (hållt *Buzrwichs*, som wårt företal fallar *Perzoë*) ålder wara må, wet man dock wist, at den Gräkiska är öfwer 600 år gammal, och giord af *Simeon Sethus* för Kejsaren *Alexius Comnenus*. (o) Således kan denna *Homajoun* icke wara den som låtit först Boken i pennan fatta, men mycket wäl en af hans förfäder, de gamla *Indoscythiske* Konungar, hafte det namn såsom sit egit eller såsom en äretitel för sina store dygders skuld, hwilket i sielfwa boken (p) tyckes wid handen gifwas med beskrifningen af des fortrefflighet och sielfwe rikets belågenhet wid *Chinesiske* gränzen blifwandes der (q) och uttryckeligen *Can af caitay* namngifwen.

Den i våra *Scythiske* Sagor, hwarpå wij god förråd hafwa, af ålder brukelige skrifart är, at åberopa sig på muntlige berättelser och grunda den ena på then andra, som de
Lomi-

(m) tit. *Homai*, *Homajouna* Name. (n) tit. *Homajoun*. (o) *Fabrit. l. c. aliique plures.* (p) p. 1. & 2. (q) p. 29.

kommit ifrå de älske tider til the yngre, altså går denna tillbaka til Houschenks Testamente, endast för thet ryktet af Hedenhds i Morgonländerne varit om des makalöse tapperhet, förstånd och råträdighet; af honom skal hela des ätt fåt namn af *Pischdadier* d. ä. rättvådige. (r)

På thenna grund stöddes, såsom en des förklaring, som den wise Braminen Pilpay skulle hafwa giordt för Konung Dabschelims des Stats och sedolära af apologyer eller sådana sagor sammansatt, som hafwa sin grund och uprinnelse af de Indianske wisas mening om själarne, at the alle så menskiors, som diurs äro af enahanda slag, och skiljas endast efter the kroppar the bo uthi, som är grunden til then bekanta *Metempsychosi* eller *Själwandringen* ur den ena kroppen i den andra: der til finnas sporr i boken sielf, sårdeles i Sagan om Nakttergallen, som kallar sig bondens nästa, Bibren och trågårdsmästaren (s) etc. Detta och annat dyligt om Indianernas seder och skåder, Solhattar, (t) mannens rätt at straffa en otrogen Hustru wid lifwet (u) m. m. s. beskrifver, at ju i denna bok finnas Indianiske Sagor.

Äfve des mindre kan man finna af *Sfömer*

(r) Herbelot cit. Houschenk & Pischdadiens. (s) p. 102, 124. (t) p. 150. (u) p. 71. allisque härom berättas en märkelig Händelse af Rogen i La porte ouverte du paganism, P. I, c. 13, p. 270.

werfätningarnes stiljaktigheter, som de lärde an-
 märkt, at Sagorne tid efter annan blifwit både
 förändrade, minskade och förökke, alt som de
 Persiske, Arabiske och Turckiske Uttolkare lem-
 padt dem tillika med sielfre tungomålet på sin
 lära, Stat och lefwarnes sätt. Så hafwa
 Ryckelnämmerne öfver den Phrygiske *Æsopi*
Sagor til 10000 i sin *Locmans Amtahl*, den
 stora boken, (x) som wårt företal omrör;
 och gjort honom sielf til en prophet af *Iobs*,
Abrams, eller *Dauids* släkt, ty de älska al-
 skidns *Sagor* och ditter, warande dertil anförde
 af sin tronens och läros uphofsman, och dese
 äro begrepne i deras *Alcoran*, och boken *E-*
dhan som innehållar tronens herlikerer, äfwen
 om den *Indianske Vedam*, och wår *Scythiske*
Edda; deß utan kunna sådane ting i et Land
 och tungomål finnas, som i et annat ei kunna
 nämnas och ses, utan af en uttolckare måste
 merkas med något, som likast och lempligast
 är, så finnes i denne bok ordet *Tböer*, som
 betyder de sluga diur *Calileh* ve *Damna*, som
 i många *Sagor* (y) omtalas, och derfdre ofta
 blifwit brukade til en titel öfwer hela boken; trol-
 är, at det är et och samma med wårt *Scythiske*
Thuss i *Edda* och andre *Sagor*, som *Verelius* ut-
 tyndt (z) *Ulf*, men här öfversättes *Räf*, efter wårt
Fransdske Exemplar, och diurens likhet i
 slug

(x) *Herbel. tit. Locman.* (y) 1ste och andra *Capitlen.*

(z) *in nott. ad. Herv. c. l. p. 25.*

slughet, hwarpå Bochart i sit hierozoiko gått. (a)

Häraf kan märkas, hur sådane ord, som den lärde Brucker (b) anfördt, wid så margfalliga öfversättningur lätteligen kunnat insmoga sig i en Indoscychisk beskrifning af Indianernas Stats klockhet, de doch icke finnas uti vår öfversättning, förutan Salomon och Dervich, som icke kunna sägas vara understukne, ty så wäl Indianerne, som de andre Österlänningarne hafwa haft sina Konungar Salomon eller Soliman nämde (c) och räknas utaf somliga 40, af andre 72, som skola regerat för Adams Kapelse, då werlden varit bebodd af troll, kallade *Gin, Gian, Div* m. m. d. och i vår Edda *Rimbussar*; men om Indianske *Dervicher* witna, utom *Herbelot* (d) många Resebeskrifningar (e) och är bekant nog, at de gamle *Brachmaner* af ålder varit *Eremiter*, samt af *Gråkerne* blifwit kallade *υλόβιοι* d. å. *Slogesboer*; Doch tyckes det i vår öfversättning vara nog lempat til de *Europæiske Eremiter*, munkar och *Elbster*: Dädan ock är, hwad som talas om *statternas utdelande* för *Houschenks Siälato* (f)

Hwad om *Berget Serandib* och *Adams kula* förmåles, och svarar emot en del af det

b

of.

- (a) III. 7 & 12. p. 194. 801 & 804. (b) I. c.
 (c) Herb. tit. Soliman. (d) Tir. Dervich
 & Fakir. (e) Kæmpf. descr. du Japon. & Ro-
 ger I. c. (f) p. 16.

ofwan anförde Fragment, tyckes wäl gå på
 muselmänne nas Saga om paradiset i en af
 deras Himlar, hwarifrån Adam såges wara
 effter fallet nerkastat på den Ceylan, där han
 ock omsider bodt, dödt och blifwit begrafwen
 på berget Serandib (g) som ock af Portugie-
 serne kallas Picod' Adam (h) Men det är en
 i Orient wedertagen mening, at de förste men-
 skiorne bodt på den Ceylan, och werldenes
 medelpunct samt paradiset varit samna-
 stads (i) den ock Indianerne torde länge nog
 hafwa haft, sa wäl som de gamle Scyther,
 i det de welat, at Ask och Embla (Adam och
 Eva) först blifwit fundne samt skapade på
 sydstranden eller en ö, hwadan deras afföda
 kommit på midgard eller faste landet. (ii)

Det synes ock wara emot Indianernas
 tro och sed, at koen, som hos dem heligast är,
 såsom hon af ålder varit hos våra Scyther,
 likwäl här säger (k) sig wara salb, at slattas
 och dras; men ock detta twiswel lyfftes i
 Kämpfers Res. beskrifning.

Älwanäst synes Probstén Bruckers gif-
 ning besannas med sagan (l) om foglarnes
 fälttog emot hafs Herren, under deras Konungs
 Gripens anförande, som är den Idylligaste af
 alla här besintlige, och handgripeligen pekar
 på

(g) Herb. tit. Adam. (h) V. Kämpf. hist. du Jap.
 & Herbel. tit. cit. (i) Kämpf. l. c. (ii) Fdda
 p. 1. Myrn. 4 & Volusp. Stropt. 15. (k) p. 65.
 (l) p. 78.

på Muselmännernes underlige Grip Simorg Anka på berget Caf (m) Trollens affagde fiende och öfvervinnare, som skal hafwa hielpt Thahamarach Konung Houfchenks Sona-sons son, at segra öfver dem: därom berättas många orrolige ting, jemwål om denne wärldenes förut bestående ålder af 7000 år; men ock dese Fabler äro tillökningar på de gamle Indoscythiske och Indianiske om Gripar, drakar och andra underlige diur, som wår Isländske Sturleson (n) omrörer uti Stora Sveriges Beskrifning, hwarmed rätteligen förstås hela Jordekretsens norder hälft, som i sig begripit både Indien och Scythien, med sine Usar, Turkar och Asturkar, hwadan des inbyggare i almenhet fått namn af Indoscyther, hwilket omsider Fortarerne wid Indianiske Gränzen blifwit särskilt lemnadt, som an- norstådes är omtalt (o) Man finner dylike berättelser i Indianernes Vedam, hwaraf den Malabariske missionen redan en del uplått, och uti Herodoto, (p) om wåra Scythiske gripers strid med Arimasperne om gullet. Så har ock hos oss den enfällige hopen ju så mycket, at ta- la om hasrå och necken, som Indianerne och Muselmännerna om sin Hafs Kong Maleki Al Bahr eller Dengehitz Maliki. (q)

B 2

På

- (m) Herbel. tit. Simorg, Anka, Simorganka, Thahamarat, aliisque Similibus. (n) Heimskria- gla c. I. (o) Nort. ad. Puffendorf. P. 2. (p) Præp. Hod. §. 62. & 69. n. 1. (q) Herb. tit. Malek.

På denna öfverensstämmelse må man eröndra, emedan ju til denna dag den Scythiske Odins både namn och lära hos en särskilt Sect i Indien, och i sielfwe Muselmännernas Alcoran finnes, hwilcket man i sinom tid skal bewisa.

Sådant är nu denna Stads och Sedo-lärans wärde efter andras omddöme, men hwad har hon i sig sielf, som kunde gifwa henne förtrede för andra, och förtiena en så almän högaktning? Auctoren af företalet gifwer intet annat wid handen, än åldern af deß: Sagor, hwilcke han doch icke rått åtskiljer, fastän de som här förekomma, äro treggehandade: *Mythologiske*, som wi funnit wara Hedniske förklaringar öfwer natur och tronens läran, samt *Hieroglyphica* d. å. den Älste Hel. Skrift eller afbildning, hwari man sammanlära förestält. Deras upphof warder Ägyptierne i gemen tillskrifwit. Doch är troligt, at de Hel. bilder och bokstäfwer, utur Aken med Noach och deß släkte, ju så fort kommit til Iberbenes norra, som södra del. Man lemnar detta til beqwämligare ställe, at utfdra, d'k sådana sagor höra.

De som här måst förekomma, äro förbermålte, *Apologi* eller *Sedodikter*, som lifligen föreställa den wienfl. naturens förderfwade drift och härskande bödjelfer, uti hwarjehanda slags Creatur, at dyndelst lära, locka, och lika som leda menskian til sunnda förnustets bruk och den

Den rätt mencklige drifstens följande. Til at wisa Sedolårdans stora nytta, ja högste nödwändig-
het i Statsläran, har Braminen och dess Ut-
tollare lagt sådane Sagor i munnen på Konun-
garne och deras Vizirer eller Stads-Råd,
samt Höfdingar; men at deras sluta, at det
är Indianernas brukelige rådslågnings sätt
(r), är wäl hänga wid bokstafwen, och icke
willa kenna frå skalet, som gemenligen wid
sådane sagor fier. Enkannerligen är otroligt,
at et diuwinigt folck skulle upfunnit, at bru-
ka dem til et medel, at försäkra sig för sina
sielrådande Herrars emfintlighet, der de doch
i sig sielwe äro Sacyriske, i anseende til jemfö-
randet med långt ringare Creatur, än den för-
nustiga menskian är, hwaruti ju altid begripes
conclusio ex comparatis imparibus a minori ad majus
& vice versa, såsom de lärde tala, d. å. et slutt
ifrå mindre til mera och twert om, som följer
på olika tings jemförande, hwilcket iu smakar
efter en förwitelse, om det icke med stor försik-
tighet tillämpas och med söta ord sostras. För-
nebusskan (s) som i Företalet åberopas, bewi-
sar detta emot Auctoren, så ock nästan alle de
andre, han anfördt af detta slag.

Parabler eller liknelser, äro beqwämligare
til dom och rådsförande; de rödra, intaga och
drwertiga samt beweta, upreta eller blidka
menckliga sinnen mycket kraftigare, då deras

b 3

weber-

(r) Se Fransöfka Företalets slut. (s) Jud. 9: &
2. Reg. 14: 9.

wederlikar föreställas i lika mål och omkändigheter, lika som en spegel, som visar dem deras hamn, seder och oseder, samt et mönster, som upåggår den naturlige bdielsen til tåflande om förtrefflighet, eller åtminstone lika godhet: detta har sina riktiga skäl i Sedoláran, är rotadt i menskelige naturen, och grundadt i des jämlikhet til rätt och plikt, at söka och erhålla sin sansfullige lyfsalighet, hwar est. r. de längta, i Gud all godhets och fullkomlighets skälla. Et märkl. eftersyn af deras rätta bruk, til sinnets blidkande, har den wise qwinman af Thekoa lámnat, och et annat til des råbrande Propheten Nathan. Hit höra de i Företalet om rörde wår dyreste Frälsares hálsofamme råd til saligheten; mera bewis deras är onödigt at anföra, emedan de hos alle folckeslag finnas; doch må man wäl nämna de 3 mycket märkl. parabler, hwarmed Lagmannen Emund brakte Konung Olof Ericson, ehuru entwis och háftig han war, at fälla dom mot sig sielf. (r) Detta slags sagor finnas i denna bok så ibland förbermálte Sedodikter inströddde, förmodeligen til ombytelse, och så mycket större behagelighet: ty det är ock en särdeles förmöghn af detta lärosätt, at Strats-och Sedolárans i sig sielf alt för torre och för menniskian, som sine affickter ogierna låter tadla och straffa, fast widriga och osmakeliga reglor, lika som ett bittert läkemedel med sagorne tilredas.

Lefwernes reglor äro at anse, såsom en Landt:

(r) Sturesl. i Ol. Ericsons Saga cap 96.

Landt-Chartra, på hwilcken wägarne äro ut-
 märckte för en resande: komma sagorne der-
 til, så är det, lika som han derjemte skulle få en
 förfaren wägwisare och rolig följeslagare, der-
 före har man i Indien häst welat betiena sig
 af detta lärosätt: det har ock i China alltid
 varit brukligt, såsom man wet af Confucii
 och andre wise mäns skrifter, som den lärde
 Pulfinger ihopdragit til et kort begrep, och wid
 slutet deraf gifwit en grundelig undersökning,
 samt jemfrelse emellan deras och vårt af
 Gråker samt Romare wedertagne lärosätt.
 Detta har dock icke skedd, före än under vår
 Christendoms ålder, med hwilcken wi tillika,
 utaf våre grannar i Tuss-och Engelland, fått den
 Gråkiske, fast Hednisse Philosophien: ty
 våra förfäder böllö sig wid den Scythiske,
 såsom den af Ussarne blifwit införd och bestod
 i Hielte-Öwåden, samt andre Sagor eller
 parabler, hwarmed ungdomen upmuntra-
 des til dgd, enkannerligen tapperhet, som
 hölts för förnemste dygden, och sattes uttrycke-
 ligen deruti af Confucio hela åtskillnaden
 af den Nordiske Stats- och Sedolåran från Ö-
 sterlänningarnes Chinesiske, som föredrager fred
 med vertil hörande dygder. Men i de Grå-
 kiske och Romeriske finnes en långt märkligare,
 nemligen, at mensklige affikterne ei föras til
 sitt rätta ögnamärke, förromtalte medelpunkt,
 utan stadna wid statens eller hvars särskilte
 widmakthållande, hwaraf de lärde emellan

många onödige stridigheter flyta, jemtväl emot
 Christlige Trones läran, Skaparens pris och ära,
 hwari den samskylliga sálheten består, samt en-
 dast borde sökas, menniskioernas jemlikhet i rätt
 och plikt, och nästans derå beroende almenne
 kärlek förwärfjes under egen ära, egen nytta,
 egen kärlek: hwaraf följer nit, råslan, jemli-
 kas förflening och undertryckelse. Sådän
 Stads och Sedolära må wäl kallas natursens
 lag, ty hon går ei emot, utan efter natursens
 böjelser: jemtväl en alman Statslag, ty alle
 Stater äro derpå grundade, sedan werl-
 den blifwit intagen, dem emellan fördelad, och
 medelst urminnes häfd til arf och egen giord. Til
 ägande rätten gifwes skäl i Statsläran:
res nullius cedit occupanti d. å. hwad ingen tilhör,
 faller den til, som det intager; På denna i sig
 sielf riktige saken handhafwes och utsökes Sta-
 tens rät med lif och blod, fast än menniskio-
 slättet derwid utöddes. Man straffar doch
 intåkt, gillandes hwarken häfd eller besittnings-
 rätt, i Statens almenning, såsom lëndande
 Öfwerheten til sidwördnad och deltagan-
 dom til förfång; men wid werldens almen-
 ning förglömmes både Skaparens heder och
 menniskioslättets delaktighet, då det gifwes til
 ingens, som allom är gifwit at nyttja. För obot-
 lige siukdomar gifwes wäl ingen läkedom, doch
 böra de icke dölas och ökas, utan så mycket
 gidrligit är, lindras, minskas, och derföre up-
 täckas. Derom hafwer sig wår Bidpay d. å.
 wänl.

wänlige Läkare winlagt: Han föreställer (r) Romungen, genom sin Eremit, så Guds ägande, som alla människors nyttjande rätt, både til den förgånglige werlden, och oförgånglige himmelen, och at han denne ei kunde få, utan at hjälpa de nödlidande och fattige, samt befrämsa almennes roligheten; Statens näre (u) at the wäl så lefwa wid hofwet, men til Guds ära och oskyldigas beskydd: allom igemen (x) huru de, som wilja förnöja sina omättelige begiärelser, och ei äro nöjde med sin lycka, icke kända och wederbörligen tacka Gud: at man bör göra androm godt, och bruka ågodelar til at winna en Skatt i himmelen: at man så wäl i andra werlden, som här af androm så blir berödt, som man bemöter sin nästa; men sådant menes ei höra til Stats och Sedoläran, emedan förnustet icke ser det af sig sielf; nei! nei! icke ett blindt, men wäl ett uplyst och sundt: och hwadan skulle Pilpay hafwa tagit det.

Til äfwentyr's torde man med D. Brucker gifva, at alt är understuckit, häst som här talas om en enda Gud, der doch Indianerne dyrka flere; men Brucker har (y) sielf utaf gamle Gräkiske Skribenter, utdragit någre så lydande Jadianiske lärosaker: At detta lifwet bör anses, som en nyss afslad mensslions

(r) p. 118. (u) s. p. numerd. (x) p. 29. 42: 103: 14: 19. 81. (y) p. 210. titl.

tilstånd, och döden såsom födslen til andra lifwet, för dem som wissheten utöfwar. Och fördenskul bör en wijsa man bereda sig til döden genom mycken öfning: at ingen dag bör förbigå, utan at hafwa giordt något godt; at fåfång stolthet och ahregirighet är själens sista klädning, som en wis man måste kläda af sig, då han wil se Gud: at inom kroppen är frig, och deremot måste man strida, som emot en fiende i slacktdöning: at alle dödelige hållas fangne af fiender, som äro deras blodförwanter, såsom buken, lättian, wrede, froferij, lust, bedröfwelse och dyligt, at de allena få tilgång til Gud, som öfwer desse fiender segrat.

De Beskrifningar wår Indo-Scythiske Sibylla för nästan 3000 år giordt om (z) de sällas boningar hos Gud och (a) the ogudaktigas i Hele wil man här icke anföra.

Än i denna dag finnes i Indien en talrik Sect, som kallar sig Gnanigwouls, det är wise och helige, och både med läran och lefwernet, efter den berömde La Crozes berättelse (b), gindra gagn för namnet. Han bewisar det med många ojäfaktige witten, ibland dem ock den tillförlätelige Missionairen Ziegenbalg är, och anförer det utan många förundrans wärde utlåtelse ur deras skrifter, hwaribland ock följande läses ur deras bok, Tchiva Vaikkium,

Ulla

(z) Stroph. 36. etff. (a) Stroph. 57. etff. (b) Hüt, du Christ. des Indes, L. 5. p. 450 etff.

„Alla warelser's warelse är den enda Guden,
 „den ewige, omåttige, allestäds närwarande, u-
 „tan ånda och begynnelse, och innefattar alt;
 „förut är honom ingen Gud, han allena är
 „och lär i alla ewigheter blifwa Herre öfwer
 „alt. O Gud! för än jag dig kände, war
 „jag i en beständig oro stödder; Men nu, sedan
 „jag lärde känna dig, och samlat mig i mig sielf,
 „samt gåt in i mit innersta, åstundar jag in-
 „tet mera, än dig.

Detta är et klart bewis til Indianernas
 tro om enheten af *Barabara wastou* d. å. den
 Högste Herren, som ock wåra *Scyther* årskändt,
 samt den öfste kallat och *alfaudr*, allas fader,
 och *Alfasaudr*, tidernas fader, ja nästan alla
 Hedningar, oaktat de många under- och medel-
 gudar dyrkat, som den lärde *Cudworth* och
 des ju så lärde uttolckare, *Abboten Mosheim*
 bewisa. (c) Härwid är ganska märkeligit, at
 han säger sig hafwa hunnit til Guds kannedom
 dynedelst, at han samlat sig i sig sielf, eller gått
 in i sit innersta, hwilket på et annat bokens
 rum så föreställes: „Gud är lika som i et haf,
 „hwars widd och bredd är utan gränzor;
 „wil någon se eller känna honom, så måste
 „han stilla wågornes orolighet, han hålle sig
 „i en fullkomlig stillhet, och drage ihop sina sin-
 „nen ifrå alt annat til Gud; det gifwes blott
 „en sansfullig och allestäds närwarande warel-
 „se.

„se, som lit solenes strålar tränger sig in i alt;
 „menniskiorne wilja ei erkänna honom, utan
 „håldre wältra sig i ogudaktighetenes skarn.
 „Jag som lärt känna honom, finner intet at
 „litna wid hans förträffelighet, ei heller wid
 „den sötman, jag med honom smakar, lit,
 „wäl finner jag ingen, som wil släpja tro til
 „det, som jag säger. Skildpaddan uppe-
 „håller sig gemenligen i wänet; Sedan
 „hon sig afbördat sina ägg, och nedergräfwit
 „dem på stranden, drager hon sig åter i
 „sitt Element, icke deß mindre fäster hennes
 „inbildnings kraft, som altid är dem när,
 „lika som en träs enda derwid: Ungarne,
 „så snart de äro utfläkte, följa det inbilda-
 „de sändret efter, och gå til henne. Likaledes
 „bor Gud i himmelen, och har fatt oss på
 „jorden. Han har oss i sin åtanke, hwil-
 „ken lika som et sändre räcker til oss, och
 „om wi följa de sporr, det oss lemnar, skola
 „wi ofelbart finna Gud. Herre! när du
 „skapade mig, kände du mig, men jag
 „lärde ei känna dig, förr än jag kom til
 „förståndets bruk. I hwad stånd jag är,
 „går, kommer eller ligger, skal jag ei
 „glömma dig, du hafwer gifwit dig åt mig
 „och jag mig åt dig, det har jag sedt
 „och begripit. O Gud, du har fullit på
 „mig, såsom bliften af himmelen.

Se,

Se, huru både lifligen och lifligen kärleks
bandet emellan Gud och Stålen af India-
nen afskildras i des liknelse med Skidbyraddan,
(hwilken, med werlden på ryggen, är en deres Gu-
doms bild, och den andre skapnaden af deras
ofta återfödde Frälsare Wiltnou) huru bewek-
ligen och tydeligen förestelles det från början til
slutet. Den förekommande godheten gifte med
sin åtanke, försyn, omhet och omsorgsdricka in-
tryck i menskian, då hon i synd och orenlighet
aflas, och fästet, innan hon til detta usla lifwet
födes, hennes in- och utvärtes sinnen tillam-
mans wid Guds dragande kärlek. Här är en
de oräknelige bristers nog sökande kärnska; der
lengtan: och menskian stannar emellan bekymmer
och åtra till bättre, deraf blir en drift, som
sivarar emot dragandet, och leder den, som föl-
jer, fast ovetandet til det goda, som utan brist är,
om intet hinder emellan kommer; men de til lif-
wets uppehålle, sinnets hugnad och kroppens un-
derstödd skapade ring lisa kärnskan, och inöfwa
lengtan under heppet, bota dock icke, utan förbyta
genom lidtsens drift åtrån til en ond lusta at
wänta sig i ogudaktighetenes stann, under
wantro eller otro lika som lefwandes dödd och
begrafwen, til des guds medföljande godhet
drager på sidret; emedertid kärnskan alltid brist,
hogen leder på bättre, och inbildningen är altid
werkande, samt akraftfriggast, medan hon
sankar förred för det åfwen deraf wärande,
men än spåda förstandet, och fyller des tomme
wisshus med oberedda ämnen.

Sådane äro de *ideer* eller hogs bilder, dem hon småningom utkastar, som någre af hara prickar bestående ritningar, hvilka wid sakens nogare betraktande och erkännande, i förståndet utarbetas och upfyllas. Detta sker dock icke, utan at det dertill drages och drifves, samt förrut öfvertygas, at et sådant werkeligen är, och måste finnas, som i hogen afbildat är: då lerar förståndet inom och utom sit wisthus efter de sporr och tekn af den högste godheten, som Gud i menskian och hela Naturen intrykt. Då de följas, finnes Gud, som ock sielf möter, och gifwer sig åt den, som gifwer sig åt honom.

Här bewises ju både med skäl och i skiffwa werket, at Indianerne lärdt känna Gud genom förnustets lins; dock må ei slätt nekas, at Hedningarne fått någon uplysning och en del af första Evangelium, som ifrån Adam kommit til Noah, och ifrån honom kunnat komma til alla des efterkommande genom muntelige berättelser.

Detta tyckes wara medlet, hwarigenom de kommit til en treenighets kännedom, den de eljes ei wäl kunnat pahitta. Likwäl bewises, at den samme varit hos Zoroasters (d), Pythagoræ, Plato-

(d) In Stanleii hist. Or. phil. post. pneumat. Cler. in tom. II. opp. Phil. 3. c. p. m. 301.

Platonis och andre Hedniske secter, (e) fast
 än icke sådan, som vår Christlige är. At
 våre Hedniske Förfäder verkliken derom nå-
 gon kunskap haft, är annorstädes anmärkt (f)
 utaf deras Triglafl och flere spör, waran-
 des ock sannolkt, at vår Thor, Odin och
 Frey varit en och samma Gud (g) hvil-
 ket Roger (h) och den berömda La Cro-
 ze (i) äfwen ock skrifwa om Indianernes
 Brama, Isoren och Wistnou, samt bestyrkes
 dermed, at de afbildat Gud med en tres-
 kant i en Cirkel.

Genom samma wäg måste ock Japo-
 nerna hafwa kommit til sin Amida, eller
 Guden, som skal wara en medlare emellan
 den högste Guden och menskiorne, efter
 D. Kämpfers pålitelige berättelse; och
 än mera förundrans wärdt är, at Plato-
 niske Secten på nästan samma sätt, som den
 Helige Evangelisten Johannes och Salomon
 i wisshetenes bok wetat tala om Λόγος, det sielf-
 ständige ewige ordet och wissheten uti Tree-
 nigheten, hwarpå til äfwen tyrs Indianerne
 ock

(e) Cudw. C. IV. §. 36. (f) Præp. Hod. §. 86.
 n. 1. & 3. (g) l. c. cfr. §. 89. & p. 332.
 cfr. (h) l. p. c. 3. p. 357. (i) L. 4. p. 334.
 cfr. l. 6. p. 449.

och peka med *Sarouva letchager* werdenes Frälsfare, som hos dem ibland andre Guds namn finnes. (k)

Nu lemna man sielstve Sagorne under Läsarens ompröfwande, och torde bemöda sig om bristens upfyllande, så framt han deri finner någon behaglighet, deri tyckas de åtminstone öfswergå alla andra, at de äro i sit sammanhang, lika som en af många slags wälluktande krydder och blomster sammanslätad Krank, som icke plågar wara obehaglig, warandes alla begrepna i en hufwud saga.

Swad

(k) Cfr. *La croze* I, VI, sp. 453. Cfr. *Præp. Hodeg.* s. 86. n. I.

Thet som har gifwit anledning til denna boken och af hwilken hon blifwit sammansatt.

Skrifventer berätta, at wid gränt-
sorne af China fordom re-
gierat en Konung, hwilkens lot
och beröm sträckt sig, såsom des
dygder, öfwer hela werlden. De störste
Furstar i landet hafwa warit honom un-
dergifne: Hans hof har warit som en
Feridouns; hans Palats, som en Gem-
schids; hans mackt och wårde, som en
Alexanders; och hans frigshår, som en
Daras eller Darii. I hans Råd hafwa
inge warit, utan fromme, förståndige
och lärde män. Hans rikedomar hafwa
warit oräknelige: hans troupar taalrike:
och han sielf tapper och råtrådia. Uv-
rorsmän rönte hans wrede: och hans
Soldater stråfwade efter at följa hans tap-
perhet: Hans råtrådighet utrotade Ty-
ranner, och hans mildhet kom de elån-
diga

Diga til hielp. Med ett ord: Under denna goda Konungens Humayon-Fals (så war des namn) regering lefde folcket högst lyckeligit; ty han lät wara sig angelägit, at utspana de onda, och straffa dem, såsom förstörare af den allmänna rosligheten.

Efter råtrådigheten bör en Konung inrätta sina gierningar: ty hans Rike är Guds boning. Läter han ei hwar och en rätt wedersfaras, så må han förwänta sig Staatsens undergång.

Konung Humayon-Fals hade en Vizir, hwilken så älskade folcket, som en sannskyllig fader. Han war medlidande; och hans råd uplyste, såsom blöf, de mörkaste saker. Hans namn war Khnogosteraï, det är: Lyckligt råd; ty med sitt förstånd och snille hade han giordt riket lyckeligit. Konungen företog ingen ting, utan at först deröfwer höra honom. Man bör alt göra med råd; annars lyckas intet.

En gång red Konungen ut at jaga, och hans Vizir följde honom. Sedan Konungen med denna motion roat sig, wille han rida tillbaka til sitt Palats; Men solhetan war så stor, at han lät sin Vizir förstå, sig ej kunna tola densamma. Viziren

ziren sade, at om hans May:tt så behagade, wore tilfalle på en wacker plan under Bergs foten at hwila, medan dagen wore hetast. Konungen fölgde hans råd, och kom snart nog til det föreslagne stellet. Der kiändes en så swalkande luft under stuggan af åtstillige trån, som naturen tycktes hafwa giordt sig nöije af, at plantera omkring kiällor, at Konungen snart glömde, hwad han af hetan hade lidit på wägen. När Konungen fan orten så angenäm, steg han af hästen, och satte sig ned på gräset: Han förnögde sina sinnen med åslådande af Guds härliiga wärck, och i alt hwad för hans ögon wiste sig, prisade han Mästaren, som det så konstigt afbildadt hade.

Som han såg omkring sig på alla sidor, wardt han warse en trästubble, hwaris förrutnelse wittnade om des ålder. I den samma wore Bij, som satte honung. Konungen frågade sin Vizir, hwad för små Creatur dese wore? Stormåchtigste Konung, swarade Viziren, det äro små Creatur af stor nytta, men giöra ganska litet ondt. De hafwa ibland sig en Konung, som kallas Iasoub; Han är större än de andre, och alla lyda honom.

Han har sitt säte på en tyrkant af war. Han har en Vizir, Portwäcktare, Wäblar och Drabanter. Hans Betieners snille är så stort, at de bygga sig hwar och en, en liten sexkantig kammar af war; och bygga så nått, at alla hörnen swara emot hwarannan, så at den försäreste Landtmätaren icke funnat bättre utpasa dem. När dese små wäningsrum äro färdige gjorde, tager Wisiren af dem (på deras språk) trohets-ednen, hwarmed de förbinda sig at sig aldrig oreña. Sil efterlefnad derat sättia de sig intet, utan på Rosenqwistar, och på wälluktande blommor. Swad de der förtära, smälter hastigt, och förwandlar sig i en materia, som är söt. Wid deras återkomst til deras boning wädra Portwäckterne på dem: Hafwa de ingen elak lukt, så få de gå in; lukta de illa, så warda de dödade. Låta Portwäckterne af förseende och wårdslösheit någon gå in, som luktar illa; känner Konunaen sådan lukt, och då låter han döda Portwäckterne tillika med de Bil, som illa lukta. Försoker någor fremmande Fluga at gå in i deras boning, så sättia Portwäckterne sig deremot. Wil den ändå med makt trenga

tränga sig in, så blir den dödad. Crönike-
förne berättar, at Gernschid har af desse
Creatur allena lärdt, at låta bygga sig
hus, at antaga sig Vizir, Portnärer,
Drabanter och andra Betienter.

När Konungen detta hört hade, gick
han närmare til träet, til at se, huru des-
se Creaturen fullgjorde sådan deras skyl-
dighet; och sedan han på alt hade äkt
giffwit, förmärckte han med förundran
en samhällighet i rätt god ordning. Vizi-
ren, då han sådant såg, sade til Konun-
gen: all den goda ordning, som Eder
Majestät här blifwer warse, är en påfölgd
af sådane förståndige Betienters råd och
goda förhållande, som äro sina Furstar
tilgifne, och älskare af den allmenna ro-
ligheten, genom hwilken ett Rike försät-
tes uti wälstånd. Derutinnan bör en
Konung taga til eftersyn den Stora Nab-
schelim i Indien som efter den wisa Bra-
minens Pilpay goda råd styrde så sitt
Rike, at genom denna trogna Betien-
tens witra förstånd han regerade frid-
sam i sin tid, och lemnade sitt namn i
wördning och en önskad hogkomst hos ef-
terwerlden.

Konungen wardt glad, då han hörde

nemnas Dabschelim och Pilpay, och hade deröfwer en owanlig fågnad. Det är en lång tid sade han, Vizir, som jag längtat, at få höra historien af denne Braminens floka regerings-råd: Hårtills har min önskan icke wunnit sitt nöije; Nu tackar jag Gud, at den kan blifwa fullkomnad. Jag ber dig derför, Vizir, lär mig densamma, på det hans råd måge lända det allmenna, och hwar enskilt, til nytta. Viziren började således:

Dabschelims och Pilpays historia.

Wig är sagt af wittre och förständigge män, at i en Stad i Indien, som war des Huswudstad, regerat en Furste, hvars Betienter, som woro uplyste Män, gjorde genom sina råd hans undersätare lyckelige, och til nöije utförde sin Herres rättmåtiqa förslag. Han hafwer warit en oförsonlig hatare af alt förtryck och öfwerwäld, och de onda mädde illa innom hans länder, ty han lät strängeligen straffa dem. Denne Konungen kallade sig Dabschelim, (ett namn som med sådane hans egenheter noga öfwerens kom, emedan det i deras språk

språk betyder en Stor Konung) Hans makt war så stor, at han intet började, som icke war ogement. Hans frigs-macht bestod af 10 tusend Elephanter; Hans folk war tappert, wäl öfswadt, och til stort antal, så wäl som hans statter och rikedomar. Alt sådant gjorde, at hans fiender fruktade för honom, och at hans undersåtare lefde i ro. Han hade för dem den försållighet, at han sielf åhörde deras twistigheter, dem förenade och afgjorde deras tråtor, hållandes sådant för sin höghet ej för ringa. Han lemnade aldrig sitt folks angelägenheter på wågspel, utan antwardade dem i rättträdiga's händer. Sedan han således hade satt sitt Rike i ordning och wälstånd, lefde han i ro, och hans dagar bortgingo lyckeligen. En dag, sedan han hade i åtskillige wetenskaper underhållit sine sinnen, lade han sig på en hwilo. Sång til at gifwa dem någon ledighet. Han hade intet förr nedlagt sig, än han i drömmen såg en gestalt full af klarhet och Majestet, som sade til honom: Du har i dag af kärlek til Gud gjort en god gierning, dertfore du skal blifwa belönt: I morgon, när morgonrådnan wisar sig,

skal du sätta dig til häst, och rida Öster ut, der väntar dig en öwärdelig skatt, genom hwilken du i alt skalt öfwerträffa andra menniskior. Dabschelim waknade straxt deruppå, och gaf sig at eftertäncka hwad han drömt hade.

Wid morgonrodnans upgång andra dagen satte sig Dabschelim på en af sina skönste hästar, den han lät präktigt bestä med Sadel utaf gull och émaillerade tygel, och tog sin wäg Öster ut. I genom åtfällige bebodde orter kom han omsider til en ödemarck; der besåg han fälltet med acktsamhet, och hwälfde sina ögon på alla sidor, til at uptäcka den förwäntade lyckan. Han wardt dermedelst warse ett högt berg, hwilket högsta spets gick öfwer skarne, och wid des fot syntes en kula, ganska mörck och så swart, som en mördaregrop. Han såg derinne en man sittande, hvars åsyn allena noggsamt utwiste des strånga lefwerne. Konungen hade stor lust, at tala med honom: Det märckte denne gamla Mannen, började derföre först och sade: Med Eders Maj:ttis stolta Palats har wäl min lilla hydda ingen likhet, doch är det en gammal sed hos
Konun-

Konungar, at de af mildhet besøka de fattiga; dermed föröka de Stora sin höghet: Salomon, full af prackt och härlighet, underlåt icke at gifwa ackt på de små myrorne. Dabschelim lät behaga sig Gubbens bestedlighet, och steg af hästen, til at inlåta sig i tal med honom. Sedan om åtskillige ting war talat, wille Konungen taga affied af Gubben; men Gubben, androg thetta: Ut biuda en så mächtig Konung, som Eders May:tt, någon förfriskning, tilhörer icke mig, som en fattig man; Men jag har en gåfwa, (om den är Eders May:tt behagelig) som af mina förfäders ägen- dom är hos mig öfrig, och Eders May:tt är tilämnad. Det är en nära härwid förwarad skatt: om Eder May:tt så godt finner, kan Eder May:tt befälla sina tienare at den uppsöka. Dabschelim, då han detta hörde, berättade för denne goda Gubben sin dröm, som fågnade sig deröfwer, at Guds wilja, fantis rara med hans enahanda. Konungen befalte deruppå sina tienare, at söka skatten omkring kulan, och på en liten tid funno de, hwad de sökte. De wiste Konungen åtskilliga lådor och skrin uppsylde med

25

gull,

gull, silfver och ädla stenar. I blond andra fantz en liten låda af gull emaile-rad, som war med tätt jernbeslag wäl försedd, och med många tass-lås omhängd, til hwilka nycklarna ej kunde igenfinnes, ehwad möda och slit man använde til deras uppsökande. Konungen fick der igenom mera hog at få se, hwad i denna låda förwarades: Derinne, sade han, måtte wara något af större wärde, än ädle stenar, emedan man det så noga och starkt bewarat. Han lät fördensskull komma en Klensmed, som öppnade lådan; i hwilken fantz en annan låda af gull, besatt med infattade ädla stenar, och i denna åter en mindre, den Konungen lät gifwa sig. När han den öpnade, fan han deruti ett stycke hwit Satin, hwaruppå woro strefne några Syriska rader Dabschelim förundrade sig deröfwer, och sade, hwad må thetta betydta? Någre sade, at det utan twiswel wore dens namn, som statten ägt; andra, at det wore en Talisman, giord til statten förwar. Men sedan hwar så sagt sin mening, befalte Konungen, at hämta någon, som skriften kunde uttyda. Efter mycket sökande fantz en, som förstod frem-

fremmande tungomål: den wardt förb
 til Konungen, som med wänligt an-
 lete sade til honom: Jag åstundar, at
 du tydeligen förklarar, hwad på detta
 Satin är skrifwit. Sedan han läsit skrif-
 ten, swarade han Konungen: Det äro
 förmaningar af följande innehåll:

Jag, Konung Houschenk, hafwer ned-
 satt denna skatten för den stora Konun-
 gen Dabschelim, hwilken Gud hafwer
 uppenbarat mig honom wara ämnad.
 Men ibland dese rikedomar har jag
 giömdt en underwisning, som skal under-
 rätta honom, huru en förständig man
 icke bdr låta deras stien förblinda sig.
 Rikedomar är intet, utan ett lån, som
 man sent eller tidigt måste öfwerlemnna
 til de efterkommande. Werldenes nöj-
 jen, som äro så angenäme, äro de be-
 ständige? Denna underwisning är ett
 kort begrep at det, som en Konung bdr i sitt
 upförande i akt taga; och en wis Ko-
 nung följer dese lärdomar. Den, som
 dem föracktar, och ej efterföljer, kan
 förwisa sig, at han sitt wälde warde
 förlorande.

Den första är: at han ej ifrån sig drif-
 wer någon sin tienare på annars inrå-
 dande;

Dande ; ty den , som är när Konungar , felas icke owänner , afwundsfulle , och de , som hans lycka honom misunnna ; Så snart de se , at Konungen har för honom godhet , underlåta de icke , at göra honom förhatelig , updiaktande tusende bakdantningar .

Den andra : at en Konung aldrig lider hos sig smickrare och dem , som andra gierna förtala ; ty de söka intet annat , än oenighet : Det är bättre , at utrota sådant folck , på det det menniska samhället icke må af dem i oro ställas .

Den tredje : at han städse underhåller de stora Herrar och högre Betienter uti godt förstånd med hwar annan ; på det de med en förenad wilja måge arbeta på Rikets wältröfnad .

Den fjerde : at han aldrig förtror sig til owänners ödmjukhet : Ju mera de betyga tilgifwenhet , at tjena honom och göra honom nöije , ju mera bör han för deras ränkor taga sig til wara : Man kan intet bygga på en owäns wänskap ; man bör fly honom , då han kommer under wäns skien , såsom man håller elden lånat ifrån torra trån .

Den femte : När man en gång har wunnit ,

wunnit, hwad man länge efterstråfwat, bör man det sorgfälligt bewara; ty man har alla dagar tilfällen at det återwinna, och när man icke wäl bewarat, hwad man hade wunnit, har man ej mer deraf, än misändijer deröfwer, at man det förlorat: Man kan ej giöra, at den pil kommer på bogan tillbaka, som man deraf skutit, om man ock af förtret wille sina finger deröfwer sönderbita.

Den siette: At man ej bör förhastast sig i sina gierningar, utan wäl öfwerwäga och utransaka en ting, förän man den begynner i wärcket ställa: De förhastade saker äro alltid skadelige: Hwad man ännu icke giordt, kan man giöra; men man ångrar sig fåfångt, at hafwa giordt illa.

Den fiunde: At man aldrig bör förackta försicketighet och råd. Är det nödigt at giöra med owänner wänslap, til at fria sig ur deras händer, bör det då ske utan upskof.

Den ottonde: At man bör undwika umgänge med dem, som sig förställa, och icke höra deras smickran; ty i sitt bröst hafwa de intet, utan owänslaps såd, som icke kan gifwa wänslaps:

Kavs frukt, utan snarare fructer af hat.

Den nionde: Att en Konung aldrig förgiäter, at wara medlidande, och icke hårdeligen straffar små förseelser, som af swaghet begås; ty en Konung på jorden, som är medlidande, är som en Angel i himmelen: Man bör betäncka menniskians bräcklighet, och låta sig af godhet och kärlek förmå, til at öfwerstyla annars fel: Undersåtare hafwa i alla tider felat, och Konungar förlåtit.

Den tionde: Att ingen tillskynda något ondt, utan twert om giora alt det goda, som man kan: Den, som gior godt, honom skal det ock stie; och den ondt gior, likaså.

Den ellostte: Att intet eftersträfwa, som är emot wärdigheten: Man finner många, som lemna sitt eget, och beskymra sig om en annars, och på slutet giora intet til något thera: Korpen wille lära Rapphönans gång; han kunde aldrig komma dermed til rätta, och förglömde deröfwer sin egen.

Den tolfte: Att altid wara mild och wänlig: wänlighet i umgänge är som salt til sogel; det ena gior maten smakelig, och den andra förnöjer en hwar:

Swerds-

Sverdsågg är mindre genomträngande,
än wänligheten : ty hon segrar öfwer
öfwerwinneliga härar.

Den trettonde : Att en Konung haf-
wer trogne tienare , och aldrig låter
bedragare få insteg hos sig : Derige-
nom blifwer hans Rike uti säkerhet ,
och hans hemligheter warda icke up-
täckte.

Den fiortonde och sista år : Att ic-
ke låta hwarjehanda händelser i werl-
den oroa sina Sinnen : En förständig
man uptager med tolamod all mot-
gång , och förlitar sig på Guds försyn.
En där esöker intet , utan tidsfördrif och
nödjen.

Öfwer hwar och en af dese lärdo-
mar äro många historier. Om Konun-
gen wil höra dem , måste han resa til
negden utaf berget Serandib , hwareff
wår fader Adam hade sitt tilhålle ;
Der skal alt warda för honom förkla-
radt , och hans åstundan fullkomnad.
GUD gifwe oss frid.

Sedan den lärda hade detta lä-
sit , omfamnade Dabschelim honom ,
tog med wördnad det stycket Satin ,
hwarpå det war skrivit , *udaka* , och
tastade

fästade det på sin arm, sägandes: Man hade lästwat mig en förgängelig skatt, och jag har funnit en oförgänglig af sanning och hemlighet: Gud hafwer nu giordt mig den nåd, at jag har ågodelar nog. Och lät Konungen straxt utdela alt gull och silfwer til de fattiga, at et sådant kärleks werck måtte tiena Konung Houschenks själ til rolighet. Sedan red han tillbaka til sin hufvudstad och sitt Palats. Hela natten dervåföljande tänckte han på resan, som han borde giöra til Serandib.

Morgonen derefter, sedan solen war uppgången, lät Dabschelim komma för sig, twänne af des förnemste Betienter, til hwilka han hade stort förtroende. Han upptäckte för dem sin dröm, och hwad honom sedermera handt, och förklarade den lust han hade at resa til Serandib. Det är lång tid, sade han, at jag intet giör, utan at deröfwer inhämta råd; hwad jag nu i dag Eder saot om min tiltänckta resa, är deraf prof: Säger mig, hwad Eder derwid tyckes rådeligit. Vizirerne begiärte det öfriga af den dagen och den våföljande natten, at öfwerwäga arendet, och sedan
 gifwa

gifwa Konungen swar. Dabschelim bewiljade dem sådant; och andra dagen infunno de sig hos Konungen. När hwar och en hade tagit sig plats, afbidade Vizirerne tecken af Konungen til at tala. Så snart dertil war tilstånd gifwit, böjde Stor Viziren sina knå på jorden; och sedan han på wanligt sätt wördat och uphögt Majestäten, talade han således:

Den resa, som Eder May:tt sig förefatt, tyckes mig mer beswärlig, än gagnelig. Den, som begifwer sig på en resa, öfwergifwer med det samma sin ro. Eder May:tt äro de farligheter och äfventyr, som möta resande, ei obekante. En förständig Man bör därför icke förbyta sin ro i oro; utan påminna sig Sagan om den resande Dufwan, och den fara, hwaruti hon sig störtade.

Saga om den resande Dufwan.

Zwänne Dufwor lefde lyckelige i deras näste, säkre för alt owäder, och förnögde med litet watn och några korn. Ensligheten är en stor förmon, när man är der med sin wån: Man förlorar intet, då man för sin wån lemnar alt annat

B

fallstap:

sällskap: Men det synes, som ödet icke toge sig annat före än, at slilja wänner åt. Den ena af dese Dufwor kallade sig Ullskad, och den andra Ullskande. Endag fick Ullskad lust at resa, och sade sådant för sin Maka. Skola wi alltid wara inneslutne i ett litet näste, sade han? För min del har jag förefatt mig, at en gång se werlden: På resor ser man alla dagar något nytt, och förwårswar sig försarenhet: och Store män hafwa sagt, at resor äro medel, hwarigenom man förwårswar sig den kundskap, som man förut icke hade. Om swårdet icke går utur sin slida, så kan det ej wisa, hwad det giäller: Och om fiädren icke gör sitt lopp på papperets wida fält, så wisar den ej sin wåltalighet. Himmelen är öfwer alt för sin beständige rörelses skul; och jorden tienar til fotatrod för alla Creatur, emedan hon är orörlig. Kunde ett trä flyttia sig från en til annan ort, så behöfde det icke fruckta hwarcken sägen, eller hwan, och wore ei utståldt för wedhuggarnes hårda medfart. Det är wist, sade Ullskanden; Men min fiära, du har än aldrig försökt resors beswårlighet, och wet ei, hwad det är, at wara i fremmande land.

land. Resor äro trä, hwilkas fruckter äro idel oro. Om stora beswärligheter möta på resor, swarade Ulstads, så äro de nog samt belönte med nöijet, at se så många rara saker: Och när man blir wan wid möda, förefaller den ej mera fremmande. Allenast i wänners sällskap, sade Ulstads, gifwa resor nöije; När man icke har dem med sig, så, jemte det man för alla slags wäder är utstald, har man det misnöije, at se sig skild från det man älskar. Öfvergif derföre icke en ort, der du är i ro, och tillika den, som är dig kiär. Om sådane swärigheter blifwa mig odrägelige, swarade Ulstads, så skal jag på kort tid wara tilbakars.

Efter detta samtal gingo de tillsammans, önskade hwarannan far wäl, och skildes åt. Ulstads flög ut ur sitt näste, som en fogel, den der flyr utur en bur. Han fan nöije at bese berg, stogar och trågårdar. Om sidder kom han til en liten backa, hwarest åtskillige källor, omgifne å båda sidor af wackra trån, med sina wattu upfruktade många blomstrande ångar: Der beslöt han, at hwila öfwer natten, såsom på ett ställe, ett jordiskt Paradis icke olikt. Knappt hade han satt sig ned på ett trä,

B 2

förr

förr än luften wardt mörkt, blipt och liungeld lyst i ögonen, och af åskedundret skalf hela marcken deromkring: Regn och hagel slogo wår Dufwa ifrå den ena grenen på den andra, at han intet wiste, hwar han skulle sättia sig undan för de slag han fiände: Med ett ord: Den natten war honom så swår, at han redan ångrade sig hafwa rest ifrå sin Måka. Morgonen derefter bittida, då solen skingrat molnen, lagade sig Ålskad til, at fara tillbaka til sitt näste; Men en hungria Slaghöl, som wardt wår resande warse, jagade ester honom med snäll flygt. Wid hans åsyn befarade Ålskad, och twiflade på at någonsin mera se sin wån: Han ångrade, at han ej följt des råd; och låfwade sig sielf, at aldrig mera täncka på resa, om han nu komme undan. I medlertid hinner Höken på honom, och war i begrep, at riswa honom i stycken, rätt som en uthungrad Örn, för hwilken intet kunde fria sig, swänger sig på höken, sågande til honom: Lemna mig, at äta denna Dufwan, medan jag wäntar, at få något drygare. Höken, som hade intet mindre mod, än hunger,

hunger, wille ei för örnen wita. Medan de så flugo emot hwarandra, fick Dufwan tillfälle, at komma undan deras flor, och giömde sig i ett så trångt hol, derest en sparf med möda skulle kunnat ingå; der blef Ullskad med största oro öfwer natten. Wid dawningen gick han der ur: Men då war han så matt af hunger, at han nästan icke förmådde flyga. Han hade ännu någon fiänning af den räddhoga, som dagen förut hade oroat honom, och såg på alla sidor omkring sig, om och höken eller örnen skulle synas. Under det han så ser sig om, wardt han warse en Dufwa på ett fält, ibland mycket korn. Dit flyger han helt fritt och säkert; Men han hade knapt ätit några korn, då han märckte, at han war snård om föttren. Werldens nöijen äro intet annat, än snaror, som den onda utställer. Min Bror, sade Ullskad til den andra dufwan, wij äro ju af ett släkte, hwarföre har du icke warnat mig, at jag för swel måtte tagit mig til wara, och ej fallit uti dese nät. Den andra swarade, pass på at så tiltala mig: Ingen kan förekomma sitt öde; och all möjlig försiaktighet kan ei försäkra

försäkra för ett oundwifeligit fall: Om sieder bad Allstad honom lära sig någon utwäg, at komma ur denna förtretlighet, sägandes, sig skola wara honom derföre ewigt förbunden. Hvad är du menlös swarade honom den andra: om jag wiste dertill något medel, skulle jag icke sielf betiena mig deraf, til at blifwa friad; skulle jag wäl då tiena, til at fånga flere mina likar? Den lilla Camelsolan, som, trött at gå, sade med tårar til sin mor: O Moder utan fiärlek! stadna åtminstone något lite, at jag må pusta ut, och wedergwicke mig; O barn utan estertancka, swarade Modren, ser du icke, at den tygel, som uppå mig ligger, är i en annans hand? wore jag fri, så kastade jag långt ifrån mig denna bördan, som jag nu bär, och gjorde gierna, hwad du begiärer. Andteligen gaf förtwislan wår resande styrcka: ty han wred och wrångde sig så mycket, at han slet sönder snaran omkring sina fötter. En sådan lycka hände honom oförmodeligen, han drögde icke, at betiena sig deraf, utan slög glad på wägen til sitt hemwist. Hans fågnad deröfwer, at han undkommit en sådan fara, war så stor, at han ei

fiände

fiände mera någon hunger. Under det han flög fort, for han öfwer en by, der han satte sig ned på en mur. Gient deremot wacktade en bonde på ett nyhigen besädt åkerfält, at inga foglar måtte komma och upåta hans utsäda korn. När han blef Ålskad warse, lade han en sten i slungan, och fastade uppå honom, som intet mindre förmodade. Han wardt då så hårdt slagen, at han helt förwillad föll ned uti en brunn nedan för muren. Denna brunnen war så diup, at man ej på 24 timmar hade på ett tog kunnat stiga ned på bottnen. Sådant hindrade bonden, at der ur taga siet rof, hwilket han lemnade der öfwar, och tänckte icke mer dervå. Dufwan blef der öfwer natten, med en halfbruten winga och ett sorgfult hierta, och ångrade mer, än tusende gångor, at han begifwit sig ifrå sin wåns sälla boning. O sälla boning, sade hon, der jag såg hos mig den, som jag all min lifstid aldrig bordt öfwergifwa; hwad skal jag giöra til at åter få se dig. Andra dagen hinde Ålskad likwål med stor möda så långt, at han kom ur brunnen, och omfider tillbaka til den ort, der hennes

näste war. Allskände, då hon hörde liu-
det af sin Makas wingar, flög med en
obeskriflig glädie emot honom; Men, när
hon såg honom så utmattad och swag,
frågade hon, hwad dertill wore för orsak.
Alltad berättade allt, hwad honom ha-
de händt, och betygade, at aldrig mera
wilja slift försöka, och ej giöra flere resor.

För Eder May:tt har jag detta
uprerat, fortfor Viziren, at Eder
May:tt må utwälja, til at blifwa i
den ro, hwaraf Eder May:tt nu är
ägare, och icke utställa sig för de be-
swårligheter, som resor med sig föra.
Konungen swarade: Du har rätt, flo-
ke Vizir! at resor ei låta giöra sig
utan möda; Men derhos är ock utan
twifwel, at man af resor drar stor för-
del och nyttiga kundskaper. Om en men-
niska alltid bleswe inom sine knutar,
woro många wackra saker, hwilkas be-
seende och nyttjande hon sig berötwade.
Kaleckar äro uti wärde, derfore at de of-
ta sittia på Konungars händer, och lem-
na allt orckelöst lefwerne och ei ligga uti si-
na nästen: Deremot äro Uglor föracktade,
som alltid uppehålla sig i förstörda och
mörcka rum, och sinna nöije i ett ensligt
lefwerne,

leftverne: Man måste upswinga sig i luf-
ten, såsom falcken, flyga omkring,
och icke leftwa ofkiänd, såsom uflan.
En resande, gör sig behagelig för
andra, och förståndigt folk finner nöije,
at med honom umgås. Ingen ting är
ju renare, än ett rinnande watern; Men ett
stillastående blir gemenligen arumligt. Om
Falcken som war upfödd i Korpens bo, ic-
ke hade begifwit sig derur, at resa, hade han
icke kommit til heder. Viziren had Ko-
nungen förtälja den sagan, hwilket han
sälunda gjorde:

Saga: Om Falcken och Korpen.

Twå Falckar hade sitt bo på ett högt
berg, hwarifrån de flugo ut på alla st-
dor, at söka föda för sine små. En dag,
då de til den ändan woro ute, blefwo de
något länge borta. En af deras små,
som hungren angrep, sträckte sit hufwid
ut öfwer nåsset, til at se efter dem, och föll
så utföre berget; en korp, som war på
det stället, råkade just för honom, och
trodde straxt, at det war en rotta, som
någon annan korp låtit falla: Men då
han såg des näbb och flor, fant han, at
det war en Hof-fogel. Han fattade

straxt wänslap för honom, och som han förestälte sig, at Gud welat betiena sig af honom, til at frälssa denne Foglen, förde han honom i sitt näste, och födde der upp honom tillika med sine egne små. I medlertid wäxte Falcken dag från dag, och då han wardt så gammal, at estertancken fant hos honom rum, sade han hos sig sielf: Om jag är dese Korpars broder, hwarföre är min skapnad annorlunda, än deras; men är jag ej utaf deras släckte, hwarföre blifwer jag med dem tillsammans. En dag, då han häröfwer war tanckfull, sade Korpen til honom: Min son, huru är, at jag på någon tid finner dig olustig, jag wille wäl weta, hwad dertil wore orsak; är något, som dig oroar, dö'g det icke för mig, jag skal söka, at ställa dig tilfreds. Jag wet sielf ej hwad mig felar, swarade Falcken: Men jag har årnat begiära af Eder tilstånd, at resa, kan hända det fördrefwe mina griller. Min Son, ropade korpen: Du har fattat lust til det, som lærer giöra dig mycket beswär; Resor äro lika som ett haf, som uppsluter hela werlden: Man plågar icke resa, utan til at förwärfwa ägodelar,

ägodelar, eller när man ej finner sitt tillstånd hemma hos sig sielf efter sin önskan: Ingendera af desse orsaker låra hafwa kunnat ingifwa dig et sådant förslag: tacka Gud, at dig intet felar: Du är fulträdande ibland dina bröder, du har säker ro hos dig sielf, och du gör därli- gen, om du den lemmar, och söker i des ställe möda och oro annorstädes. Salcken swarade: Allt, hwad J sägen mig, är wist, och jag är k ännar det för ett prof af Eder godhet för mig: Men hos mig sielf finner jag något, som säger mig, at det lefwerne, som jag här förer, är för mig icke anständigt. Här af för- märckte Korpen, at ädla sinnen, oack- tadt en elaf wifostrian, hos sig behålla den ädelmodighet, som är dem medfödd. Han wille dertfore leda sitt samtal på någon annan sak, och sade: Hwad jag säger dig, förer til måttelighet, och hwad du säger, kommer ut af girighet: du bör weta at hwar och en, som ej är förnögd med sin del, den han har, kan aldrig hafwa roligt sinne: Och som jag ser, at du med dine wilkor är misnögd, och wil följa din lystighet efter bättre: Så fructar jag, at dig hånder, hwad som hände den snåla och högfärdige katten, hwarom jag wil dig nu berätta:

Sagas

Saga: Om den snåla och öfvermodiga Ratten.

En gammal Kiäring, öfvermåttan fattig, bodde uti et kysse, mörckare än Dårars hiertan, och trångare än de Girigas hand. Hon hade en Katt, som aldrig sedt någon liknelse til bröd, ei heller någon fremmandes ansikte; ty han gick icke utur huset, och war nögd, om han någon gång fick kiänna lusten at möß, eller se deras siät. Nåfode han någon af owanlig lycka, då wardt han så glad, som en tiggare, den der finner en skatt: Hans ögon lyste då af glädie, och wid ett sådant rof mädde han wäl hela weckan: Han blef då, såsom utom sig sielf, och sade: Uch! är det en dröm, eller är det i sanning? Som detta hus icke des mindre war honom ett hungers hus, så beklagade han sig städse. En dag, då han af hunger war hårdt angrepen, hade han upflitwit uppå hustaket, och wardt derifrån warse en annan Katt, som på en grannes mur spatserade så högttrawande, som ett Leijon, och lika som räknade sina steg. Kiäringens Katt häpnade, at se ett diur utaf sitt slag, så

kort

stort och fett , gaf ett skrif , och sade :
 Det ser så ut , som komme du ifrån
 Cans gästebud af Catay ; kiäre , säg
 mig , hwar har du blifwit så fyllig ?
 Wid Konungens tafel , swarade den feta
 katten : Jag insinner mig alla dagar
 på måltids timan wid dören , och jag
 bortsnappar alltid någon läcker bit ,
 hwarmed jag plågar mig til andra da-
 gen . Den magra katten begärte få we-
 ta wägen , och bad den feta föra sig dit .
 Sierna , swarade den feta katten : Du
 är så maager , at jag har ynckan med dig .
 Derpå skildes de åt . Den magre katten
 gick tillbaka i Gummans kammar , för
 hwilken han berättade altsammans .
 Gumman sö. sökte , at afråda honom , sä-
 gandes , at han borde ackta sig , at icke
 blifwa bedragen : Emedan de girugas ä-
 trå icke förr kan uphållas än med jorden
 på deras graf . Måtteligheten allena
 gör en menniska rik . Alla de , som
 resa uti fremmande land til at förnöija si-
 na omåtteliga begiärelser , borde lära ,
 at den ej känner Gud , ej heller tack-
 far honom , såsom sig hör , som icke är
 nögd med sin lycka . Men den magre
 katten hade giordt sig så söta inbillnin-
 gar

gar om Konungens bord, at hennes föreställningar gingo genom det ena drat in, och genom det andra åter ut. Så gick han dagen therefter med den feta katten åstad. Men förr än han kom dit, hade ödet ståldt försät för honom. Der lågo några på lur efter en hop kattor, som dagen förr ut hade giordt owäsende, medan Konungen sutit til bordis. Gummans katt, som mente sig hafwa intet at fruckta, blef ej så snart warse det utskälte lidttfater, som han flög derpå. Men innan han hunnit, at upåta första betan, satt en pil uti hans bröst. Det hindrade honom likwäl icke, at löpa bort derifrån. Ach! sade han, då han såg sitt blod rinna, om jag härutaf icke dör, så skal jag aldrig mere gå ifrån mitt lilla hus och mina förra mös.

Detta har jag welat anföra (fortfor Korpen i sitt tal til Falcken), til at wisa dig, huru mycket bättre är, at wara nögd med hwad man har, än gå och söka det, hwarpå en oridig hog kan leka. Det I sägen, swarade Falcken, är alt godt; men det är allenast för nedriga sinnen, at altid rymmas innom en liten wrå: Den, som wil blifwa Konung,

ning, måste winna ett Rike, och den, som wil finna en krona, måste söka henne: I wekliahet och lättia är intet lif för ett stort sinne. Sit upsåt, sade Korpen, låter icke lätteligen utföra sig: Förr än ett rike kan winnas, måste anstalter wara dertil gjorde. Mina flor, swarade Falcken, äro nog tilräckelige, at befrämja mitt upsåt: Hafwen I intet hört talas om den Riddaren, hwilrens tapperhet allena gjorde honom til Konung. Korpen lät förstå sig hafwa lust, at höra det berättas; Och Falcken gjorde det således:

Saga: Om en fattig mans son, som wardt Konung.

GUD wille hielpa ur eländet en man, som lefde i yttersta fattigdom, och gaf honom en son, som ifrån sin första barn-dom gaf förhopning om sig, at med tiden blifwa en stor man. Detta barn war, som en wälsignelse i den fattiga mannens hus, så at han dag från dag började bli förmodnare. Ifrå första barn-domen talte denna pulten om intet annat, än swärd, boga och pilar. Fadren hölt honom til Skoien, och sökte på alt

alt sett, at gifwa honom smak för bokliga konster; men han stal sig altid bort, och sökte tidsfördrif uti ridhare spel med gofvar: då han endteligen kom så långt, at han kunde bruka sitt förstånd, sade fadren til honom: Min son, tu hafwer nu uttrampat dina barnskor, och följer du än blindwis dina lustar efter, så löper du fara, at råka i oskickeligit lefwerne: Jag ärnar genom ett anständigt giftermål förekomma sådant. Utå min far, swarade då gåsen: Jag ber Er, neker mig icke den fiäreste, som jag har thycke före. Swilken är den, frågade fadren, och af hwad wilkor är hon? Siu, här är hon, swarade gåsen, wisandes fadren ett skönt swerd, genom henne hoppas jag en dag stiga på tronen. Strax der efter gick han ur fadrens hus, sökandes tilfällen, at wisa sitt mod; Och gjorde efter hand så mycket, at han omsider wardt en mächtig Konung.

Detta sade widare Falcken til Korpen, har jag berättat, at gifwa Eder til Kiänna, at jag finner mig wara född til stora ting, och hierrat tillsäger mig, at jag ej blifwer mindre lyckelig än förromrude

de

de Riddare : Derföre lærer jag och aldrig gå ifrån detta mitt upfåt ; När Korpen såg honom så oföränderlig uti sitt förflög , samtyckte han dertil , nogsamt försäkrad , at ett så ädelt sinne intet skulle giöra mot heder och åra . Galcken tog affied af korpen , bidd sine förmente bröder farawål , och flög sina färde bort . Han satte sig på ett berg , hwarifrån han såg på alla sidor omkring sig , och wardt en Ravnhdna warseuti ett trädesland , hwilkens tjäng gaf ett genliud i alla fringliggande backar . På henne swängde han sig hastigt , swende henne , och började , at knapra på henne . Så börjas det icke illa , sade han hos sig sielf : Fast man intet mera hade för sitt bestwär , at resa , än at få äta en så lecker bit , wore det ändå bättre , än sittia innesluten i sitt bo , och föda sig af as , som minna bröder . På sådant sätt plågade han sig rätt wäl i 3 dagar . På fierde dagen war han åter på högsta spetsen af ett annat berg , och såg der långt ifrån en myckenhet Jägare . Det war Konungen i landet , med hela des hof . Medan han gaf ackt på dem , såg han en Galck , som förfdigde en Häger . Så dant

dant retade honom til at råfå. Han fluger med alla krafter, går förbi jagtfalken, och svenner Hågren. Konungen tyckte om hans snålhet, och befalte sina Falconerare anwanda all flit, til at fånga honom, hwilket de ock gjorde, til hans lycka. En efter kort tid kom han i sådan gunst hos Konungen, at han gemenligen bar honom på sin egen hand. Hade han alltid blifwit qwar, uti sitt näste, (sade Dabschelim til sina Vizirer) så hade sådan lycka ej händt honom. Denne Sagan kan altså lära Eder, at Resor icke äro utan nytta, de göra söga sinnen muntrare, och skickelige til hwarjehanda godt. När Dabschelim så hade lyckrat at tala, knäfdöll den andra Viziren för honom, aflade sin wördnad efter wantligheten, trädde sedan fram, och sade: Ut, hwad Eder May:tt har sagt, förhaller sig så; Men mig tyckes icke wåsa sig, at en stor Konung förbyter sin rolighet i oro och möda. De, som hafwa hierta, swarade Konungen, finner nöije uti möda och beswår: Om icke Konungarne, som hafwa makten, bemöda sig, at borttagga törntaggarne af Rosen-buskan, huru

huru stola de fattige få plåcka Rosorne?
 Och förr än Konungarne utgårdat i
 fält, kunna wäl des undersätare sofwä
 i ro? Söka de intet, utan sin be-
 qwemlighet, så är ingen säkerhet uti de-
 ras länder. Swar och en, som berö-
 dar sig, finner rolighet, såsom Leo-
 parden, hwilken med sin slit och med
 sin omsorg wan, hwad han åstundade.
 Viziren anhöll, at Konungen täcktes
 säga sin slaf den Sagan.

Saga: Om Leoparden och Leijonet.

I negden af Passera, war en myc-
 ket wacker ö, bewuxen med en gamla
 täck skog: Man kiände der en lustig
 luft, och många kiällor besuक्तade henne
 med sina bäckar, som krökte sig derkring
 på alla sidor. Der uppehölt sig en
 Leopard, hwilken war så försträcklig,
 at de dierfwasse Leijon icke torde nale-
 kas på en mil dertil. Han lefde således
 många år i ro på sin ö med en unge, som
 war all hans sågnad. Min Son, sa-
 de han, så snart du blir nog starck, at
 emotstå mina fiender, då wil jag anför-
 tro dig styrelsen af min ö, och sättia
 mig i en wra, at utan oro och betym-

mer sluta mina dagar. Men död-
 gjorde om intet den gamla Leopardens
 anslag: Han dog, då han det minst
 förmodade, Den unga intog hans ställe
 då straxt; Men de, som frå lånaliga tider
 varit den gamla Leopardens fiender, had e
 icke så snart förnummit den äldres död,
 och denne hans efterträdares oförmögen-
 het, som de alla förbundo sig emot honom,
 och föllo så tillika in på den. Den un-
 ge Leoparden märkte sig vara för swag,
 at gindra så många starka fiender motstånd,
 sökte derföre sit bestydd i ödemarcken, och
 frälste sig igenom flykten. Hans fiender in-
 fräckade emedlertid hans ö, på hwilken
 hwar en och af dem wille hafwa högsta
 wäldet. De kommo deröfwer i osenja
 och en blodig strid med hwarannan:
 Då ett Leijon omsider segrade, och för-
 dref alla de andre af ön, hwilken han
 tog uti rolig besittning. Några år der-
 efter rådde Leoparden några andra
 Leijon i skogen, för hwilka han berät-
 rade sin olycka, och bad dem hielpa
 sig, til at återwinna sin ö: Men desse
 Leijon, som kiände inkrektarens styrcka,
 nekade honom sådan hielp, och sade:
 Wet, du olyckeliga, at din ö är un-
 der

der ett så förträckligt Leijons wäl-
 de , öfwer hwars hufwud foalarne
 icke en gång fördrifta sig at flyga :
 Wi råda dig heller , at gå och sö-
 ka detta Leijon , tilbiuda det din tjenst,
 och då waga på tilfället , at hämnna den oför-
 rätt , som det dig giordt. Leoparden
 fölgde deras råd , gick in på den , gaf
 sig i tal med en Leijoners hof-
 betiente , och med tusende höfligheter förmådde
 honom , at skaffa sig något tilfalle , til at
 få se och tala med Leijonet. Leijonet
 fant hos Leoparden så mycken sticklig-
 het , at han gaf honom ett ansenligt
 ställe i des hof. Han instälte sig ock
 på kort tid så hos Leijonet , at de för-
 nemste wid hofwet fattade der öfwer af-
 wund. En gång , då angielägenheten
 fordrade , at Leijonet borde infinna sig
 på en wida aflägen ort från den , och det
 lät märcka sig ogierna wilja gå utur
 skogen , för solhettan , som war öfwer-
 måttan starck , tilböd sig Leoparden , at
 i des ställe gå åstad , och då han fädt
 tilstånd , gick han med några , som fri-
 willigt fölgde honom , dit han borde ,
 gjorde der all nödig anstalt , och war
 så snällt tilbaka wid hofwet , at gifwa

berättelse om sitt wärf, at Konungen undrade på hans oförtrutenhet, skakade hufvudet, och sade: Jag kan åt ingen bättre anförtro öfwer-befehlet af min frigsmakt, än Leoparden, som icke aktar arbete och möda, til at söka Statens wälgång, och befordra des säkerhet. Han lät altså gienast för sig falla Leoparden, berömde offentligen hans nit, gaf honom öfwerinseende på alla sina stogar, och utnemde honom til sin efterträdare.

Hade icke Leoparden åtagit sig denna resan, sade Dabschelim, så hade han ei heller wunnit igen sin ö.

När Vizirerne hat af förnummo, at Konungen icke war, at öfwertala ifrån den resa, som han sig hade förefatt, talade de intet widare deremot. Dabschelim förtrodde sedan sitt Rikes styresel, under sin fränwaro, til den Vizir, för hwilken han hade största godhet, och befalte honom för alt, at wäl omgås med undersåtarena. När han derom hade wäl anstaltat, begaf han sig, med några af sina förnämsta hofmän, på resan til Serandib, dit han omsider kom efter en lång och mödosam fart. Tre dagar tilbrachte

brachte hon i Staden, til at den bese, och sedan han der lemnat det bästa af sin trog, tillika med en del af sitt följ, for han til berget, hwilket han fan nog högt, omgittwit på alla sidor med wackra ångar, och en myckenhet af stidna trågärdar. Han såg omkring sig öfwer alt, och wardt warse en gamla mörck kuhla. De, som på berget bodde, sade honom, at det wore en mans boning, som hette Bidpay, det är en kärlig Säkare, en wän. Men at de Stora kallade honom Pilpay, och at han wore en särdeles förständig och uwlöft man, som ledsen wid werlden hade utwaldt ensligheten, och omsider funnit ndije deri. Detta gjorde Dabschelim ännu mera mysken, hwarföre han gick fram til öppningen af kuhlan.

Pilpay gånade hans affickt, och bad Konungen gå in. Konungen gick in, och Braminen, sedan han hållsat på honom, bad Konungen hwila sig, och frågade, hwad orsaken wore til en så lång des resa. Konungen tyckte kiänna hos sig, at han hos denna gamle mannen funnit, hwad han sökte: upräckte dertföre för honom sin dröm, huru han öfwerkommit skatten, och hwad på det hwita satinet

tinnet war skrifwit. Braminen smålog, och sade til Konungen: huru han statade dem lyckelige, som woro under hans regering, och huru han icke kunde nog berömma honom, som ei ansedt mödan och den beswärlige resan, til at ernå wisdom, och giöra sine underfätare fälla. Han öppnade sin mun, såsom et öwårderligt wisdoms giömmen och satte Dabschelim, lika som utom sig sielf, igenom sitt förundrans werda tal. Konungen blef qwar hos denne wise mannen inåra dagar, hörde alt hans tal med acksamhet, och tilsporde honom öfwer många saker. Ömsider föll deras tal upå Konung Houschenks skrift: Dabschelim upläste de förman'ingar, som den innehöit, den ena efter den andra: Pilpay förklarade dem, och Konungen lade det alt på minne.

I. Capitlet.

Smickrare och förtalare skal man ej höra.

Först råder Konung Houschenk, sade Dabschelim, at en Konung ej må lemna sina öron öppna för folkska berättelser och smickran, som ej åstad komma annat, än olycka, och altid äro til slut skadeuige för den, som dem hörer.

Den,

Den, sade Braminen, som icke i äckt tager detta råd, wet icke hwad, som læres om Beijonet och Open. Konungen betygade lust at det höra, och Pilpay talade widare således:

Saga: Om en Köpman, och om des illa arrade Barn.

En Köpman, som hade sin werld wäl igenomgådt och kiänna lärdt, wardt siuk, och såg noggsamt, at siukdomen och hans många år ei skulle tillåta honom, at mera länge lefwa. Han kallade derföre för sig sina barn, som word wällustige och mycket begifna på slöjeri. Mina Barn, sade han, Jag wet wäl, at I ären någorlunda, at ursäcka, när I förslöfen de ägodelar, som I icke weten, hwad möda de kostat, at ihopsamla; Men I skolen lära, at ägodelar äro beqwäme medel, hwarigenom både himmelens och jordens goda kan winnas. Alla menniskior eftersträfwa ju! synnerhet trenne ting: Det första derat är, at winna alla beqwemligheter i detta lifwet, och sådant söka de, som älska omåtteligheten, och all tings öfwerflöd, och at insäncka sig i all sinnens wällust: Det andra, at få komma til

högga embeten och wärdigheter, och derom winlagga sig de högmödige, hwilkas lust är, at härssa, och wara högt ansedde: Och det tredje är ändtelig u, at förwårswa sig rikedomar här och i himmelen, och sinna nöije deruti, at de giöra andra godt: Desse förtiena stort beröm, men utan wäl förwårswade ågodelar, kan, hwad de begiära, icke skie. Sålom alt, hwad i denna werlden åslundas, är, at få förpenningar: Så kan man ock intet få, om man det ej förwårswar, och de, som sinna för sig ågodelar, som en annan förwårswat, weta ej, med hwad möda det skiedt: Dersöre hånder, at de på kort tid förslösa dem. Men, mine barn, afhållen eder ifrå det oordentliga leiwernet, gifwen ackt på eder, och besliten eder, at föröka eder ågen-
dom, i stället at förminska henne. Den älsta Sonen toq til ords, och swarade fadren: Min fader, I befallen oss förwårswa, men winst och förlust beror allenast på lyckan. Jag har mig nogsamnt bekant, at, hwad oss är bestårdt, stole wij få, ånskiont wi icke gingom ett enda steg darest: Och så twert om, hwad icke är oss föresedt, kunna wij ej få, ehwad möda wij oss dersöre
gifwa

gifwa wille. Jag påminnt mig det gamla ordspråket: Så länge jag flodde för det mig war bestårdt, fan jag det allstädes för mig, och då jag sökte det, som icke war mig förefedt, kunde jag aldrig finna det. Det skönjes liusligen i Sagan om de två konungs-sönerne, af hwilka den ena igensan fadrens skatt, och wan riket utan möda, och den andre förlorade det, ehuru han sökte det för sig behålla. Fadren wille höra denna sagan, och Sonen berättade densamma således.

Saga: Om en Konung och twänne des Söner.

I det Landet Ales regierade en Konung, som hade två Söner, bägge snåla och windrindare. Då denne Konungen såg sig wara kommen til högsta ålderdom, och förestälde sig sina Söners sinnelag, befarade han, at, efter hans död, de skulle obessiedligen förslingra den wackra skatt, som han hade, och beslöt derför, at gifmma densamma. I sådane tankar går han til en Eremit, en ifrom man, som ledde afsläd ifrån werlden, och til hwilken han

han hade mycket förtroende. På den-
 nes råd, blef skatten nedergrafwen uti hans
 ödemark, så hemligen, at ingen menni-
 ssa wiste deraf. Sedan gjorde Konun-
 gen ett testamente, som han lemnade i
 Eremitens händer, sågandes til honom:
 Jag förpliktat dig, at uplåta den hos
 dig nedsatte skatten för mina barn. när
 du, efter min död, finner dem stadde i
 stor fattigdom, kon hånda, sedan de
 lidit elände, at de med mera förstånd
 nyttia ägodelarna, än härtills. Eremi-
 ten lofwade, at troget gjöra, hwad ho-
 nom anbefaltes. Konungen for tilba-
 ka til sitt Palats, hwarest han fort
 derefter ofled. Eremiten drogde icke
 länge, at gå samma wäg: Och således
 blef skatten förborgad uti des ödemark.
 Efter fadrens död, blefwo sönerne oen-
 se om efterträdet til Cronan, hwar-
 af krig dem emellan utkom. Den äldre,
 som war starkast, fick öfwerhanden, och
 den yngre såg sig beröfwad alt, hwad
 han kunnat fordra. Sådant gick ho-
 nom så nära til sinnes, at han före-
 satte sig at aldeles lemna werlden. Han
 påminte sig den Eremiten, som hans
 fader hade besökt: Jag wil, sade han
 hos

hos sig sielf, gå til den goda Gubben, jag wil wänja mig at lefwa, såsom han, och i hans sällskap wil jag ända mina dagar. När han kom dit, märckte han, at Eremiten war död: Han förade honom, och utwalde likwäl det samma rumet til sin enslighet. Der war en brun, i hwilken, då han intet watern fan, han nedsteg, til at se, hwad som kunde hafwa igenstoppat ådran. Han fan der då sin faders stora skatt, tackade derföre Gud, och sade: Fast än denne skatt är omätelig, måste jag dock med måttelighet den bruka. Hans broder deremot satt på tronen, frågade intet efter hwarken sitt folck, sitt rike eller sin frigsinækt: Han inbillade sig, at fadrens skatt war hos honom nedsatt i Palatset, såsom fadren hade sagt honom på sit yttersta; men det hände sig, at en af de nästgräntsande Konungarne förkunnade krig emot honom, hwaraf han blef föranslåten, at söla tufflyckt til skatten, den han förmenter sig åga; men han wardt nog håpen, när han intet fan: Det satte honom utur stånd, at wärfwa sig någon ansenlig mækt, och bekyrjade honom mycket; Dock måste han af nöden
göra

giöra sig en dygd, och samla så mycket folk, som han kunde, hvarmed han satte sig ut för Staden, til at slå fienden tillbaka. Striden wardt håftig, han wardt sluten med en pil, och den andra Konungen hans fiende äfwen så. Bägge härarne woro i ordning komne tillsammans, och höllo på, at huaga på hwarannan. Omfider kommo Höfwiitsmännen öfwerens, at utvälja en Prints, som wore mild, och fridsam, til at regiera bägge Riken. De sökte honom, som war bleswen Cremit: De förde honom med prackt och ståt tillbaka med sig, och satte honom på tronen.

Denna Saga gifwer tilkiänna, sade Sonen vidare, at man gör bättre, när man låter ankomma på ödet och försyn, än at pina sig för det, som icke är försedd. Så beslöt ynglingen sin saga. Fadren swarade: Det är wist, men alla handlinger hafwa sina orsaker; och den, som utan at betrakta dem, litat på försyn, har nödigt at lära följande Saga.

Saga: Om en andelig, en Falck och en Korp.

En andelig gick genom en skog, betraktan-

tractandes Guds och naturens under-
 wård. Wid det han så går, ser han
 en Falsk, som höll i sin näbb ett kiött-
 stycke. Dermed hoppade Falsken i ett
 trä på grenarne omkring ett foglebo :
 ref det sönder, och gaf en korp, som
 låg helt siäderlös i boet. Den andelige
 prisade Guds förshyn : O hwad under,
 sade han ! Också den, som ej sielf kan
 söka sig sin föda, är af Gud icke för-
 låten : Han må wäl nämnas ett bord
 tilredt för hela werlden, derwid alla
 Creatur, wänner och owänner, mätta
 sig : Ja, Guds mildhet är så oändelig,
 at också Gripen uppå berget Caf der-
 medlöst finner sitt underhåll. Hwarföre
 wil då menniskan giöra sig så myc-
 ken såång omsorg ? Hwarföre wil hon
 löpa allt in til werldenes ändar, och ta-
 rer öfwer så många haf, til at söka
 sitt bröd ? Gör jag ei bättre, at
 hådan efter sittia i rolighet uti en liten
 wå, och len na ödet, at söra för mig.
 Han begaf sig dervå i sitt hus, hwa-
 rest, utan at bekymra sig om någon
 ting, han blef sittandes i try dhan,
 utan at åta. På sjerde dngnet sade Gud
 til honom : Wet, min tjenare, at me-
 gen

gen ting i werlden skier utan orsak ;
 Och fast ån min försyn är oinskränkt,
 fordrar likwål min wisshet , at menni-
 skian söker de medel , som jag henne
 föreskrifwit. Wil du efterfölja en af de
 foglar , följ då Falcken , som du såg fö-
 da Korpen , och icke Korpen , som du
 såg liggande i sitt näste , förwänta sin fö-
 da af en annan. Detta tienar Er til
 efterdöme , mine Barn , sade widare fa-
 dren , at man icke bör leswa säfana , un-
 der stien af tilförsickt til Guds försyn.
 Den andra Sonen sade deremot : Min
 Fader , I råden oss , til at arbeta och för-
 wårswa ågodelar ; Men när wij hunnit
 samla dem , hwad skole wij sedan der-
 med gidra ? Det är lättare at förwårswa
 dem , sade fadren , ån at wål nyt-
 tia dem , och dem förwåra. Rikedomar
 åro ofta til ens förderf , såsom man
 kan finna af denna Sagan.

Om en Ålerman , och många Rottor.

En Bonde hade samlat korn til nå-
 gon myckenhet i en wål förwarad Korn-
 bod. Wid densamma wistades en Rotta ,
 hwilken bet hol på alla sidor omkring sig ,
 til at finna något at åta. Hon trångde
 sig

sig ändteligen in i boden. När hon fick se fornhögen, lopp hon i glädje til åskellige andre Rottor, at gifwa dem derom kundskap: Alla tilbodo henne sin tjenst, och talade the intet, utan henne til behag och efter hennes tycke. Den fiollan uptog sådant alt för allwar, war temmeligen nögd med sin person, och utan at eftertäncka, at kornet, som hon påfannit, icke kunde altid wara til hennes tjenst, gjorde hon sig qismild på bondens omkostnad, och sågnade hwar dag sina mat-wänner stäteligen. Men samma tid inföll en stor hungers-nöd uti landet, och de fattige rovade efter bröd, medan Rottan lefde wäl. Denne dyra tiden föranlåt bonden, at öppna sitt wisthus; men när han såg sitt korn förminskat, wardt han wred, och sörde derifrån, hwad öförligt war, på et annat ställe. Rottan, som mente sig allena wara ägare af hela wisthuset, sof trygt, när detta skiedde; Men hennes wänner, som wdro wakne, och sågo bonden så ofta gå ut och in, märckte, hwad för händer hades: de lupo gienast hwar och en sin fos, och lemnade war dårade rotta i sin sömn. Mat-wänner bruka så: Så länge du mår wäl,
D åro

åro de dina ; Men uphörer din wålmåga , så öfvergifwa de dig alla. När Kottan omsider wåkade , förefom henne sällsamt , at se ingen af sina smickrare omkring sig : Hon gick ut af sitt holl , til at årfara , hwad orsak dertil wål måtte wara , och kom då widare til wisthuset ; Men då hon intet mera fan så mycket der , som hon den dagen allena för sig behöfwa kunde , war hennes förtwissan deröfwer så stor , at hon slog sitt hustruud emot en sten , hwarmed hon sig mördade , och ändade så sina dagar.

Det bör lära oss , sade fadren , så lefwa , at man rättar mun efter matsäcken : den yngste af bröderna sade deruppå : Min fader , hwad bör man då göra , sedan man förwårswat ågodelar ? Man bör , sade fadren , nyttia dem ståtigen wid alla tilfällen , förnemligast til lifs uppehälle : ty först bör man icke göra sådane omkostnader , som man en annan gång kan ångra , och hwarmed man förtienar , at för slöserii blifwa lastad , och man bör för det andra ei heller låta girighet och knapphet göra sig förhatelig för hela werlden. Sedan fadren så förmanat sina barn , at följa hans råd , woro de betänckte , at sätta sig i ett wist stånd.

stånd. Den äldsta begaf sig på handel, och reste i fremmande land: Ibland andra waror, hwarmed han handel wille drifwa, hade han två opar, båge af enko, starka och seta, den ena kallade han Chotorbé, och den andra Mandebé. Han gjorde sig mycken omsorg, at wäl föda dem; men som wägen war lång, blefwo de deröfwer swage och magre. Sil olycka råfode de på wägen i en gyttegröp, i hwilken Chotorbé fastnade, Kiöpmannen gjorde sig nog möda om honom och drog honom der utur; Men Chotorbé war dock så swag, at hans ben ei kunde bära honom, hwilket föranlåt Kiöpmannen, at lemna honom på wägen efter sig, under en af sina drängars wård, til thes han kunde åter få nog krafter, til at fortsättia resan: Men när try dagar wore förledne, lednade drängen, at wara der allena: lemnade derföre Chotorbé qwar, och for bort til sin herre med berättelse at Chotorbé wore död. Kort tid derefter dog Mandebé, Chotorbé deremot blef åter frodig och fet, och gick omkring, hwarest honom bäst tycktes. Han gick in uti en ång, der han tyckte sig wara så wäl, at han blef der qwar någon tid.

och gjorde sig til goda, bäst han kunde; hvarmedelst han ännu blef fetare och friskare, än nånsin förr. I negden utaf denna ång uppehöll sig ett Leijon, för hwilket alla de omkring hade fruktan: Det härskade öfwer ånskillige andre Leijon, som trodde det wara det mäktigste på jorden: des makt war och wist försträckelig: Men opens råmande, som det aldrig hördt, inagade likwäl hos det samma en orwanlig råddhoaa. Doch på det hans Hoffolck icke måtte sådant märcka, tog det sig före, at aldrig mera gå utur sitt Palats. Wid des Hof woro, ibland andra, twänne Råfwar särdeles sluge, Den ene af dem hette Kalile, och den andre Damna, som war hanen, och hade mera mod, stolthet samt arghet, än den förra. En dag sade han til Kalile: hwad menar du om vår Konung, som icke torde mera nu, som förr, gå omkring. Han kommer icke ens ut? Swarföre frågar du mig derom, sade Kalile: war nåd der med, at wij under hans beskydd lefwa i ro och stillhet, utan at söka utforska, hwad han gör: Det tilhörer oss icke, at blanda oss i Staatsaker; Och hwar och en, som söker blanda sig i saker, som honom ej angå, löper samma fara, som Apunian: Om

Om en Uppå, och en Snickare.

En Uppå såg en Snickare stå uppå en bieleck, och flyftwa den samma med två stora wiggar, som han efter hwarannan insatte uti springan, som han giordt hade under flyftningen. Snickaren gick ifrån arbetet, Och Uppan, när hon ingen såg wid bielecken, gick dit, och tog ut den ena wiggen, utan at förr ut hafwa insatt den andra uti springan. Klyfren fogade sig i samma ögnablick tillsammans, och Uppans bägge fötter blefwo fast sittande deremellan, som då märckte, at hon war fången. Och när Snickaren kom tillbaka, slog han henne ihjäl.

Detta bör lära oss, sade widare Kallile, at icke befatta oss med en annans saker. Damna swarade deremot: Man bör ock icke wara fåfång hos en Koning: Man bör söka, at befordra sig hos honom och uwhdija sig. Har du ei hört Sagan om de två följeslagare, af hwilka den ene genom slit århöll en Crona, och den andre genom sin lättia stadnade i största elände.

Om tvåanne Resande, och om ett
hvit Sten - Leijon.

Two wänner, som hade beslutit, at aldrig skillas, reste tillsammans, och träsfade, wid foten af ett berg, en kiälla, hvars watern war ganska klart. Orten behagade dem så mycket, at de satte sig ned der, at hwila. Sedan de hade hwilat sig, besägo de, alt hwad der omkring dem som wakrast förekom: de kastade ungefehr ögonen på en hwit sten, på hwilken med blå bokstäfwer war skrifwit:

I Resande, wij hafwa beredt för Eder ett präckrigt gästabod til wälkomnad: Men förrut måsten I driffigt springa uti denne kiällan, och sedan I kommit deröfwer på andra sidan, fän I se ett Leijon af hwit sten, det stolen I på Edra arlar bära i fullsprång, utan at hwila Eder, uppå detta beræet, utan at låta försträcka Eder af de willdiur, som komma omkring Eder, och utan at låta de idrenen afhålla Eder, som låra sticka Er. En så snart I ären komne uppå högsta spetsen, stolen I blifwa ägare af den fullkomligaste lyckan. Om man icke går
åstad,

åstfad, kommer man icke dit, der man sig gierna ömstade wara, Och gör man sig ingen möda, så århåller man icke, hwad man åstfundar.

Ganem (så kallade sig den ene af dessa två) sade til den andra (hvars namn war Salem) Se här, Min Bror, ett medel, at ånda våra resor och bestvär: Låt os nu fatta mod och försöka, om det, som denne Talisman innehåller, år sanfärdigt, eller ej, Salem svarade: Kiära wan, det tilhörer icke en förståndig man, at sättia tro til en blott skrift, och under inbillning, at winna mycket, störta sig i en uppenbar fara. Tro, Min Wan, sade Ganem, at de, som hafwa något litet mod, adta ingen fara, när de kunna göra sig lyckelige: Ingen samlar Rosor, som ei blifwer stucken utaf törnet. Men man bör, svarade Salem, så företaga sig en sak, at såsom man wet des början, man också må se, hwad ånda deruppå kan wara, at förwånta: Om man störter sig i denne flod, hwilken synes diup, såsom afgrunden, hwad liknelse år, at kunna komma derur? En förnuftig man lyfter aldrig den ena foten, med mindre den andre står fast.

Kan hända, denna skriften är ditsatt för ro skuld, och ånkiönt icke så skulle wera, så kan hända, sedan man kommit öfwer bäckén, at Leijonet är så tungt, at man ej kan med ett språng bära det up på berget. Men låt ändå alt sådant wara, så är du dock, när du alt giordt på din sida, lifafullt om:ß om ändan: Gör min det wil jag ej wåga mig härutinnan, och jag wil jemmwal, söka at afråda dig derifrån. Ingen menniskia, sade Ganem, kan förnä mig, at ändra mitt upfåt, och wil du derutinnan ej följa mig, så haf åtminstone, Min Wån, det nöijet, at se, huru det för mig lyckas. När Salem såg honom så pickhogad: Kiära Wån, sade han, du wil ej tro mig, jag förmar icke wara wittne til din ofärd: Och gick straxt widare sina färde. Ganem i det stället går til åbrådden, kostar sig uti wattnet, beredd at der förlora sitt lif, eller ock derigenom winna något, som en sådan fara wore wårde: Han märkte, at det war ett oändeligit diup; Men han förlorade intet af sitt mod, och genom starkt simmande kom han öfwer til den andra sidan: Der pustade han litet ut. Sedan gick han fram til Leijonet, w-

lyfte

lyfte det med kraft, och utan at hwila sig, bar det up ofwarpå öfwersta bergspetsen. När han kom dit, wardt han decifran wårse en wacker stad helt wäl belägen. Wädan han beser den samma, gaf Leijonet ifrån sig ett så förträckeligt liud, at berg, dalar och stogar der omkring bästade, och gåfwo ett starkt genliud. Sådant dån hade ej förre kommit til Stadsföldets öron, än alla styndade sig dit, der Ganem war, hwilken häpnade, at se folkschopen hos sig. Imedlertid naladades de honom närmare, och några af de ansenligaste gingo til honom med mycken wördnad, hwilka sedan de hade gifwit honom mycket beröm, satte honom på en skön häst, som war präktigt beprydd, samt förde honom så in i Staden, twättade honom med rosen-watn, klädde honom sedan i präktiga kläder, och utropade honom för Sandsens Konung. Han frågade dem om orsaken til detta walet, och de berättade: at de wisa uti landet hade giordt en Talisman i den bäcken, der öfwer han hade kommit, och på det Leijonet, som han hade burit up på berget, så at den, som wåaade det, hwad han nu giordt, skulle wid det liud, som Leijonet måste ifrån sig gifwa, bli-

wa för Kong ärkiänd, och på tronen uphögd; Denna lag är mycket gammal, sade de widare, och som lyckan nu träffat Eder May:tt, så må Eder May:tt fritt råda. Ganem sågnade sig, at hans möda blifwit honom så wäl belönt.

Jag har omtalt detta, sade Damna widare, at lära dig, huru man icke, utan besvär, kan få smaka ndije: Derföre wil jag och ej förr uphöra, än jag blifwit en utaf de allrätörsta wid hofwet. Kalile frågade, hwarigenom han ständte bringa sig dertil. Damna swarade: Leijonet tyckes wara betagen af hävenhet: nu wil jag åter ställa honom til freds. Huru, sade Kalile, wil du komma dermed tillrätta, at gifwa Konungen goda råd, som aldrig har wart ibland Furstar? Sold utaf förstånd, swarade Damna, kan aldrig selas utwägar, at utföra sine anslag.

En Konstnär hade genom sin sticklighet blifwit Konung. En annan Konung des Granne skref til honom, och sade: Du, som all din tid umgådt med intet annat, än ypan och sägen, huru wil du biuda til at styra ett Rike? Den andra swarade: Den, som har gifwit mig förstånd, at handtera Sägen,

Sågen, skal och gifwa mig det, at anföra min krigsmåkt.

Konungar, sade Kalile, ålsta icke alltid folk utaf förtienst och skickelighet, utan måst sina äldste Hofbetienter, och dem, som giordt, eller giöra Staten några wicktiga tienster; men du som åst en ung och fast onyttig betient, hwad wil eller kan du wäl uerätta? Jag hoppas, swarade Damna, at snart förskaffa mig en anseeligare bestålning, än jag nu har: De, som wilsa hos Konungar giöra lycka, böra hafwa desse fem egenskaper: Aldrig förifra sig, icke wara stolte, ej heller snikne, utan wisa sig i alt beskedlige och upriktige, och icke låta lyckans förändringar förefomma sig fremmande. Nu wäl, sade Kalile, jag wil medgifwa, at du kunde komma i nåd och gunst hos Konungen, hwad wil du giöra, til at bibehålla hans godhet för dig? Jag wil, swarade Damna, tjena honom trogit, lyda honom fullkomligen, i alt hwad han gör, wil jag tro, at hans affickt är god; jag wil söka förmå honom, til at fullfölja det goda, han börjat, wisandes honom den fördel, som sådant med sig förer, och jag wil giöra mitt bästa, at afråda honom isfrån
alt

alt, hwad mig, honom och Riket wore til nachdel. Jag märcker, sade Kalile, at du dig förefate, at fulborda dit upsåt; Men ackta dig för alt hwad du gör, ty Konungars tjenster äro farlige. De wisa säga derföre, at trenne slags folk äro dåracktige i sina anslag: De, som efterstråfwä tjenster i Konungars hof: De, som förtära gift, til at förwisa sig om styrecken af et motgift, och de, som förtro qwinnor sina hemligheter. Konungar liknas wid höga berg, på hwilka äro grufwor af Juweler rike, doch icke utan många fråtande wildiur: Det är swårt, at gå dit, och ännu mera, at blifwa der qwar. Konungar liknas jennwål wid ett wilt haf, på hwilket de, som derpå fara, antingen gödra lycka, eller förgås. Jag wet wål, sade deremot Damna, at Konungar äro lika wid elden, den, som kommer der när, är i fara, at warda bränd: Men så är ock den til alsintet dogse, som styr för faran. Damna gick sedan bort, til at söka Konungen, kom in för honom, och bugade sig diupt. Konungen frågade: Hwem denna wore? Man swarade: Hwem han war, och at hans fader hade länge warit i Konungens tjenst. Jag påminner mig det,

det, sade Konungen til Damna: hwar
 uppehåller du dig? Jag har samma be-
 ställning än, som min fader förr haft, i
 Eders May:tt's hof, swarade Damna:
 Men härtills har jag icke fördrifvit mig,
 at wisa mig för Eder May:tt, til at
 ärbiuda min underdåniga tienst: Jag
 hoppas, at Eder May:tt lärer det icke
 onådigt upptaga, ånkiönt jag är ett rin-
 ga Creatur: de torre träden blifwa un-
 der tiden i werlden så mycket ansedde,
 som Rosenträden och de frucktbärande Sei-
 jonet tyckte, at Damna war mycket sluger
 och talade wäl, såg på sine Hofbetienter, och
 sade: Förståndet är en eid, som framlyser,
 fast än han under askan ligger fördold.
 Damna wardt glad, at hans första tal war
 Konungen så behageligt, påfåde sedan
 på tiden, och anhölt en dag, at få alle-
 na tala med Konungen, som bewilljade
 honom detta. När Konungen nu war
 med honom allena, sade Damna: E-
 der May:tt bönsfaller jag, at få weta
 orsaken til Eders May:tt's enslighet;
 det är någon tid, at Eders May:tt är, e-
 mot sin förra wanlighet, ganska; olystlig. Sei-
 jonet wille wäl först hålla sin frucktan för
 Dyren hemlig; Men han hörde Chotorbe
 råma,

råma i samma ögnableck, och wardt så försträckt, at det såg sig nödsakadt, at för Damna uttälka, at deraf kom hans oro. Jag föreställer mig, sade Konungen, at detta diurets kroy, som jag hörer så grusweligen rova, måste wara derefter påhade: Och om så är, är det en dårskap, at längre wilja bo på dese rum. Nir intet annat, frågade Damna, som bekymrar Eder Maytt, Meij, swarade Konungen. Derföre, sade Damna, behöfwer Eder Maytt icke öfwergifwa sitt rum. En Konung bör icke låta sig skräma af blott ett roo, utan bör desto mer fatta mod: de, som hafwa största ljud och kroy, äro ätwen icke de starkaste. En Storck med all sin storlek är mycket swagare, än den minsta Galck. Den, som dömer allena af storleken, kan sinna sig bedrogen, såsom Råfwen. Hwilken Råf? föll Leijonet in.

Om en Råf och en Höna.

Uti en skog, sade Damna, war en Råf, som allestädes deromkring sökte, hwad han kunde öfwerkomma, at äta. Under ett trä såg han en Höna, som krassade i jorden. I samma trä hängde en

en tromma, som gaf liud ifrån sig, så ofta någon gren af wädret drefs, och rörde på henne. Då Råfwen wille kaffa sig på Hönan, hörde han trommans lät, såg uppå densamma, och sade: Då, då, denne lærer hafwa tiött efter sin storlek, samt wara bättre, än Hönan. Han klef altså up i trädet, och Hönan, hwilken såg det, flydde sina färde. Med mycken möda ref han tromman sönder; men hwad blef han flat, när han såg ett blott tomt stinn. Han suckade diuvt, och sade: Wel jag olyckelige, som lemnade ett så singeligt stycke, och lät förleda mig af ett falskt stien til större.

Detta har jag anfördt, sade widare Damna, at Eder May:tt icke må låta ett starkt liud, som blott höres försträckeligt, förleda sig. Om Eder May:tt så tåckes, wil jag gå och se til, hwad det kan wara. Leijonet gaf honom dertil bifall; Men sedan han gådt åstad, ångrade det honom. En Konung, sade det hos sig sielf, bör för tio slags folck ackta sig, at uptäcka sina hemligheter. 1 För dem, som han utan orsak handterat illa: 2. För dem, som wid hofwet förlorat sin ägendom,

ägendom, eller sin hider: 3. För dem, som han affatt ifrå sine Embeten, utan förhoppning, at låta dem komma dertill igen: 4. För dem, som älsta buller och uprör: 5. För dem, hwisskas förfäder eller skyldeman hafwa eller haft de wärdigheter, hwarifrån de stelswe se sig uteslutne: 6. För dem, som för någon förbrytelse hafwa blifwit hårdare straffade, än andra, som begädt samma sel: 7. För dem, som hafwa wäl tient, men blifwit illa belönte: 8. För owänner, som blifwit nödsakade til förenina: 9. För dem, som kunna förwänta sig någon förmon af Konungens föll och undergång: 10. För dem omfider, som tro sig wara sin Konung mindre förbundne, än hans fiende: Jag har derfor handlat osörsiktigt, sade Leijonet, at jag upträckt för Damna, hwad som mig oroade. I medlertid kom Damna tillbaka, och berättade Konungen, at det diur, som gjorde så mycket buller, intet wore annat, än en oxe, som uppehöllt sig i en äng nära derwid, och hvars endaste bekymmer wore, at äta och sofwa. Om Eder May:tt finner så godt, sade widare Damna, skal jag så laga,

laga, at han skal komma och sig gifwa i
 Eders Maj:ts tjenst. Leijonet wardt
 härwid glad, och gaf Damna teckn, at fö-
 ra denne oxen til sig. Damna gick til
 Chotorbé, frågade honom, hwarifrån
 han kommit, och af hwad händelse han
 fantS på denne orten. Chotorbé
 swarade derpå, såsom honom war händt.
 Swarpå Damna vidare sade: Här är
 ett Leijon, som är Konung öfwer alla
 diuren här omkring, han har befalt
 mig, at ledsaga tig til sitt Palats: Om
 du wil, läfwar jag dig, at förnä ho-
 nom, til at antaga dig i sin tjenst, och
 under sitt beskydd: Men skulle du der-
 til neka, så wet, at du har sedt dina
 sidsta dagar här. Så snart oxen hörde
 nämnas Leijon, bås Wade han af rådho-
 ga, och swarade Damna: Om du för-
 säkrar mig, at intet ondt skal mig we-
 derfaras, så wil jag följa dig. Damna
 swor honom, at gidra, såsom han sagt: Och
 Chotorbé samtuckte på hans ed, at gå til
 Leijonet. Damna sprang förrut, til at
 gifwa Konungen Chotorbés ankomst til-
 kiänna. Kort derefter kom Chotorbé,
 och bugade sig djupt för Konungen. Lei-
 jonet tog honom wäl emot, och fråga-
 de

de honom, huru han kommit in i des länder. Chotorbé berättade, huru honom hade händt. Swarefter Konungen sade til honom: Blif här q. var, och lef här uti ro: ty uti mitt land tillåter jag hwar och en lefwa fredligen. Chotorbé tackade Konungen för sådan huldhet, och läfwade, at tienna honom troget. Han tiente och så wäl, at han hwar dag gjorde sig hos honom mer behagelig. Omsider hade Chotorbé så inställt sig hos Konungen, at han wunnit des förtroende, och wardt hans tiäraste Hofbetient. När Damna förmärckte, at Chotorbé war bättre wid hofwet ansedd, än han, och at Konungen i de angelågnaste saker förtrodde sig til Chotorbé allena, fattade han deröfwer så starkt afwund, at den betog honom all ro, och felade litet, at han ej deröfwer hade satt lifwet til. Han gick til Kalile, och beklagade sig för henne. O min kära Maka, sade han, jag har giordt mig så fång möda, at winna gunst hos Konungen: Den, som gjorde honom så mycken oro, har jag fördt til honom, och nu är han den samma, som på det högsta oroar mig. Kalile swarade honom:

Du

Du bör icke beklaga dig öfwer det,
 hwad du sielf har giordt: ty då flagar du,
 öfwer dig allena: Det har händt dig,
 hwad som för detta hände Muncken:

Om en Munck, som gick utur
 sitt kloster.

En Konung skänckte en Munck en
 kostbar klädning. En Röstware, som fick
 derom kundskap, war betänckt, huru den
 igenom något listigt knep måtte stadna
 uti hans händer. Han går deruppå til
 Muncken i klostret, föregifwandes, at
 han sin öfriga lifstid wille tilbringa i
 hans tjenst. Muncken wardt glad, at
 en Lärjunge af så godt upsåt annäl-
 te sig hos honom, och tog honom
 med nöije emot. Men wid första til-
 fället tog tiufwen bort klädningen, och
 gick sina färde dermed. När Muncken icke
 mera såg, hwarken Lärjungen, eller kläd-
 ningen, förstod han, huru dermed war
 bestält, gick utur klostret och lopp til staden,
 at söka banemannen. Under det han
 går, får han se två Gumsar stöta hwar-
 annan med mycken iswer, så at blodet
 E 2 ströme

strömmade omfrina dem efter deras hårda stångande. En Klås, som tillika med Muncken såg derpå, upsluckade blodet; Men i det samma fick han en så starck stöt af den ene Gumsens horn, at han blef liggande död på platsen. Muncken uppehölt sig för länge, at betrakta ihonne uriden. Sedan gick han fram, och fan stadsporrarne slutne. En qwinna u i förstaden, hwilken wardt honom warse, igenom et fönster, mente, at han sökte nattläger, och tilböd honom sitt hus. Muncken antog detta tilbod gierna, gick in i huset, och satte sig uti en wrå til at göra sin bön efter wanligheten. Denne qwinnan war en sådan, som hos sig underhöll åtskilliga wackra qwinspersoner, som hon för venningar lät bruka. Ibland andra war en, som war älskad af en unger Adelsman, som war så swartsiuk, at han ingen medälskare kunde tola, hwilket mishogade, så wäl denne qwinnan, som flere hennes älskare. De intalte henne derfore, at skilja sig wid honom på något sätt: Och som hon stels mera fruktade för honom, än hon honom älskade, så lät hon sådant lätteligen ej finna hos sig insieg. Til den ändan hade hon gjordt

giordt honom drucken, och medan han
 sof samma natt, inbläste hon gift uti
 hans näsa. Sådant kittlade den unge
 karlen, och gjorde, at han nyste,
 hvarmed alt giftet sprutade flican i
 halsen, som straxt dog. Den arme
 Mucken war helt håpen, at se alt det-
 ta, och war den natten för honom öf-
 wermåttan lång. Så snart dagen syn-
 tes, hastade han sig, at gå utur så ett
 åfwenyrligit hus, och gick til en Eko-
 makare, som med fagnad honom emot-
 tog; men måste sielf infinna sig på ett
 gästebud, dit han war buden, derföre
 befalte han sitt folk, at wäl undfagna
 Mucken. Skomakarens hustru ånska-
 de en annan unger karl, wäl wårt och
 wacker och af lustigt sinne, och kommo
 de tillsammans genom bemedlande af en
 Fälttiärs hustru, som war så listig och
 så konstig i sine rändor, at hon wäl hade
 kunnat förena wättnet med elden, derhos
 war hon ock så smickrande och så spetsfun-
 dig, at hon mången skulle kunnat inbilla, at
 sten warit war. När Skomakarens hustru
 såg sin man utur huset, betiente hon sig af
 denna koplarskan, at giftwa sin bolare så-
 dant tilliänna, och at såga honom, huru

godt tilfalle wore, at hafwa til tidsfördrif med honom, u' an at för något fructta. Allstaren underlåt ei, at insinna sig för husdö-
 ren: Men på samma stund, som han klappade, kom Skomakaren hem. Då denne såg en karl, hwilken förrut war honom mycket mistänckt, gick han in, utan at säga något ord, slog sin hustru, bant henne fast wid en pelare i huset, och lade sig til sömns. Medan han söf, kom Fältstiärens hustru, som intet wiste af, hwad som händt, och sade til Skomakarens: hwarföre, Min syster, låter du nu ungarlen så länge wänta utan för porten, gå ut til honom. Skomakarens hustru swarade helt sackta: Jag tror, at någon ond fördt min man hem i så stort raseri: Han har ej allenast slagit mig, utan han har ock til öfwerflöd fastbundet mig wid denna pelaren: Har du någon godhet för mig, så gör mig lös, och sätt dig i mitt ställe, medan jag går til den så klara wännen, och gör min ursäckt hos honom, at han så länge stått ute och wäntat: Jag skal sedan straxt wara tillbaka, och ställa mig här sielf igen. Fältstiärens hustru hade medlidande med henne, och gjorde ingen swårighet, at sättia sig i den
 andras

andras ställe, som imedlertid gick til sin bolare, at fullborda, hwad hon honom lofwat. Muncken, som hade sedt och hört alt detta, bestyde icke några Skomakaren för någon grymhet, som han honom omtrodte förr än Fältstiärs-hustru inkom, och förmärkte, at hans hustru wäl förtient, hwad han henne giordt. Imedlertid wagnade Skomakaren, och ropade sin hustru. Fältstiärens hustru fruckade, at hennes röst skulle röjja henne, och swarade ej. Sådant förargade Skomakaren så mycket, at han tog en knif, och skar näsan af sin hustru, som han mente, tog den sedan i handen, sade henne spåtskeligen: Se der en stänk, som kan sändas til din slincker. Den arme Fältstiärs hustru torde för frucktan icke snyfsta, dock sade hon hos sig sielf: Och hwilken olycka. Medan Skomakarens hustru har nöije i sin älskares famn, lider jag här, hwad hon förtienar. Wid sin återkomst wardt Skomakarens hustru häpen, at finna sin trogna fyster utan näsa, Hon bad henne tusende gånger om förlåtelse för det, som wore skedd, slepte henne lös, och satte sig wid pelaren igen: Fältstiärs hustru

hustru gick hem, och bar sin näsa med
 sig i handen. Någon tid derefter, då
 Skomakarens hustru trodde, at hennes
 man skulle höra det, sade hon med en
 beweflig röst: Åhrådande Gud, som
 wet hwar's och ens hemligheter, du
 wessst ock bäst, huru aldeles utan orsak
 min man har illa handterat mig: Låt
 honom se, at jag är en trogen hustru;
 tag ifrån mig denne wanckapligheten, och
 återställ mig min näsa i det skick, deri
 hon war förut. Skomakaren, som
 detta hörde, sade: O du arga qwin-
 na, hwad bön wägar du dig gindra!
 Wet du icke, at den bön, som går utaf
 en okysst munn, ej hinnes til Guds tron?
 Den bön, som Gud skal höra, måste
 gå af en ren munn och af ett rent hjer-
 ta. O du tyrann! ropade hustrun, stig
 up, kom at undra på Guds makt, och
 alt för stora godhet: Han hafwer sedt
 min oskuld til brottet, hwarföre du be-
 skullt mig, och ådaga lagt den sårma, i
 det han mig återställt min näsa, sådan
 som hon förr war, på det jag i Folcks
 omddöme ej måtte för en wanhedrad
 qwinna hållas. Skomakaren funde ei
 tro ett sådant underwårck: Han sleg
 derföre

derföre up, tände up lius, och gick til
 hustrun: Men då han så hennes an-
 sichte icke såg något teckn af den grym-
 ma gierning, som han sig trodde
 hafwa gjordt, bekände han, at han
 utan orsak hade haft mistankar om sin
 hustrus dygd, bad henne höghelga, at
 förlåta honom s. dant, och bemödade sig
 med tusende kärleks teckn, at bringa
 henne hans grymhet utur minne. På
 andre sidan hade Gåltkiärs hustrun,
 såsom man wäl kan föreställa sig, gadt
 gamla sorgse hem i sitt hus, och lagt
 sig sackta hos sin man, som kort deref-
 ter wafnade, och begiärde af henne sitt
 instrumente-foder, medan han skulle gå
 och förbinda en person, som han för
 henne nämde. Hustrun wite länge ef-
 ter det han begiärt, och då hon märck-
 te, at han deröfwer wardt otolig, gaf
 hon honom blott en Rakknif. Gåltkiä-
 ren hade ej förr den samma fått uti
 händerne, än han i wrede kastade den
 på hustrun tillbaka, med många hårda
 ord. Som det ännu war mörkt, kom
 det henne wäl til pass. Hon började
 straxtropa öfwer mord, och kastade sig ner.
 Alla grannar kommo straxt tillöpande:

Och då de sågo henne blodig och utan nåsa, lastade de alla Fältstiärens ostyrige häftighet. Denne war deröfwer så häpen, at han icke wiste, huru han sig derwid skulle förhålla. Han wiste icke, om han skulle neka eller tilstå gierningen. Emedlertid, så snart dager wardt, blef Fältstiären förd för Domaren. Muncken, om hwilken wij här förut talat, hade jemwäl der at gidra, war tilstådes, och hörde på denna rättegångs saken. Sedan flagan och wittnen word hörde, frågade Domaren Fältstiären: Swarföre han hade så illa handterat sin hustru? Fältstiären war betagen, och wiste intet, hwad han skulle swara: Swarföre Domaren, utan at fråga mera, dömdde honom til döden. Men Muncken, ropade straxt: Uylsturen edert omdöme, och gifwen noga ackt uppå, hwad dom I fälten: Det är icke tustwen, som har bortskulit min rock, ej heller gumsarne, som hafwa dödat Rastwen, ej heller den unge karlen, som med förgift har dräpitt skökan, det är ock icke Skomakaren, som hafwer skurit nåsan af Fältstiärens hustrun, utan wij äro selswe de, som hafwa tillskyndat oss detta onda. Domaren

maren wände sig derpå ifrå Sältstiären til Munccken, och begiärte af honom uttydning på des gåta. Munccken berättade då allt, hwad han hade sedt, och sade: Hade jag ej låtit högfärd förleda mig, til at emottaga den klädningen, så hade icke tiufwen stulit den ifrån mig: Hade icke Råfwen trängt sig emellan gumparne af snålhet, så hade han ej blifwit dödad: Hade ej skidkan haft uppsåt, at med förgift mörda den ungarlen, så wore hon icke död: Och hade icke Sältstiärs hustrun giordt sig delaktig i Skomakare-hustruns brott, så wore hennes näsa ännu behållen; Således må ingen, som giordt det, som ondt är, förwänta, at deraf något godt honom hända skal.

Jag har anfördt detta, sade Kalile vidare, til at wisa, at du sielf förwållat din oro. Det är wist, sade Damna, at jag är dertil orsak; men gif mig nu bot dertill. Kalile svarade: Jag har ifrån början sagt dig, at jag ingen del wille taga i dit upptog, och nu bekymrar jag mig ock intet om din ord: Länd nu vidare sielf efter dina saker, och den utväg, som du kan taga. Jag
wil

wil då , sade Damna , giora , hwad jag kan , at skorta open , Och jag wet , at jag ei är sämre , än sparswen , som hämnade sin wå höken . Kalile bad honom förtälja den Sagan , och Damna gjorde det således :

Om en Sparf och en Hök.

Two Sparfwar hade bygt sitt bo under en gren af ett trä , och hade jemwäl der samlat något förråd för sine ungar : Men en hök , som hade sitt näste högt uppe i ett berg , wid hwars fot trädet stod , kom och åt up deras små . Det gjorde wäl de gamle mycket ondt : Dock brackte de det så wida , at de sågo sina ungar i stånd , at snart kunna flyga . Med sitt qwittrande betygade de gamla beröfwer sin fågnad : Men i största glädien bletwo de åter sorgse , af fruktan , at höken kunde åter komma , och giora med desse , såsom han giordt med deras förra små . Den äldsta af desse Sparf-ungar frågade dervå sin fader : hwartöre han blefwe så hastigt beröfswad ? Sedan fadren honom det sagt , swarade han : at det wäl wore dårskap , at streta emot ödet ; Dock borde man

man söka något medel, hwarigenom en så farlig granne kunde skaffas utur wägen. Alla Sparfwerne biföllo denna mening. Modren stög ut efter födan för sina ungar, och fadren for bort, at finna något medel för deras plåga. Sedan han länge fringsflugit, sade han hos sig sielf: Swart skal jag fara? För hwem skal jag klaga min olycka? Omförd beslöt han, at wända sig til det första Creatur, som han råfode, och rådfråga sig hos det: Då han på långt håll blef warfen en Salamander spatsferande, för hwilkens owanliga skapnad han wäl först försträcktes, dock ändrade han icke sitt upfat, utan nalkade sig til Salamandern, och hälsade honom. Salamandern som war artig, bemötte honom deremot med höflighet, och sade til honom: Jag finner dig wara noa bedröfwad, är det af trötthet, så hwila dig, är ock något annat, som bekymrar dig, så säg mig det, på det jag må botat, om jag kan. Sparfwen berättade för honom sin olycka på ett sätt, som kunde upwäcka medlidande hos Salamandern. Salamandern deremot sökte, at trösta honom, och sade: Oroa dig ej mera;
 Jag

Jag skal befria dig ifrån en så elak granne i denna natten ännu, wisa mig allenast hans näste, och lägg dig sedan säkert hos dina små. Sparfwen gjorde så, och tackade Salamandern för den del, som han tog i hans förtretligheter. Så snart natten war inbruten, samlade Salamandern åtskillige af sitt släkte til sig, hwilka alla togo hwar ett itåndt Swafwelstycke med sig, och foro til hökens näste, som alsintet befructade. Men wardt af Salamandrerne öfwerijad. De fastade det upståndne swaflet i hans näste, och upbrände honom med alla des små.

Detta lärer, sade Damna widare, at den, som wil störta sin fiende, kan sådant gindra, ehuru swag han eljest är. Men Chotorbé, sade Kalile, är Konungens förnemsta Hof-betient, och det lärer blifwa swårt, at fella honom: Ty en wis Konung, som en gång gifwit sitt förtroende åt någon, återtager det ei lätteligen på blott en ringa angifwelie. Damna swarade: Konungen måste föreställas, huru ser ting förorsaka ett Rikes undergång, och deribland är förnemst det, at icke bekymra sig om folck af wett och mod,
utan

utan dem föräckt. Hvilka äro de öfrige, frågade Kalile? Damna fortfor: Det andra är, at icke tukta de uvrörste: Det tredje, at wara förmycket besattwen på qvinnor, spel och wällustigheter: Det fjerde, som ett Rike delägger, är en händelse af hunger, pest och jordbåfning: Det femte, at wara förmycket häftig och wäldsam i sine gierningar, och det siette ändteligen, at utwälja krig för fred. Jag tror wäl, sade Kalile, at du beslutit hämnna dig. Men betänck, at ondt händer dem, som ärnar göra ondt; Och twert om för honom, som gierna gör sin nästa godt, lyckas allt, hwad han företager, såsom denna Sagan skal wisa dig:

Om en Konung, som war tyran, men blef råträdig och mild.

Det war en Konung, som alltid på det grusweligaste omgicks med sitt folk: De rike brackte han i fattigdom, och de fattiga handrerade han illa, så at alla hans undersåtare rovade dag och natt til himmelen, at bliwa honom qwitte. En dag,

dag, då han hade jagat, lät han wid
 sin hemkomst sammankalla folcket, och
 sade til dem: Åt hårtills, mitt folk,
 har orsaken til min hårdhet varit eder
 obekant; Men nu försäkrar jag er, hädan-
 efter skolen I lefwa i ro, och ingen skal
 fördrissa sig, at göra Eder något men.
 En så god tidning gjorde det arma folcket
 öfvermåttan glade, och dermed uphör-
 de det, at sucka emot sin Konung. Ko-
 nungen ändrade ock wärckeligen sitt ut-
 förande så wida, at han förwårswade
 sig namn af den rättwisa, och hwar
 och en började, at prisa honom och hans
 regemente lyällige. En af hans förtro-
 gna Hofbetienter frågade honom en dag,
 hwad som kunde hafwa wärckat en så
 hastig och stor ändring? Konungen
 svarade: När jag här om dagen jagade,
 såg jag en hund förfölja en Råf, och
 då han honom uphint krosade han ho-
 nom et ben, Råfwen haltade likwäl un-
 dan, och förgiömde sig uti ett hol, hwa-
 rest hunden, som så fångt försökt, at dra-
 ga honom derur, lemnade honom; Men
 knapt hade hunden gådt hundrade steg
 derifrån, förr än en karl, som mötte
 honom, kastade på honom en sten och
 sönder.

sönderflog hans ena ben, nästan i samma öanableck råfode samma karl emot en häst, som trampade på en des fot, och krosade den samma, och kort derefter kom hästen, at stiga emellan twenne stenar med en af sina fötter, hwilken han deremellan sönderbröt. Då, sade Konungen vidare, tänckte jag hos mig self, man blifwer handterad, såsom man handterar andra self. Hwar och en, som gör, det han ej borde göra, honom hånder, hwad han ei wille skulle hånda sig.

Detta wisar, sade Kalile, at de, som hafwa uthsät, at göra stada, blifwa derföre straffade, och om du begynner arbeta på Chotorbes undergång, lærer du med tiden ångra sådant: Han är starckare än du, och hafwer flere wänner. Wett råder öfwer styrkan, swarade Damna, och derom skal denna Sagan öfwerthja dig.

Om en Korp, en Råf och en Orm.

En Korp hade bygt sitt näste i en bergs reſwa, och så ofta han utfläckte utgar, kom en Orm samt at up dem. Korp:n beklagade sig deröfwer för en Råf, som war der när, och sade til honom:

nom: Hvad råder du mig giöra, til at bli Ormen qwiitt? Næstwen frågade tilbakars: Hvad anslag har du sielf? Jag har tänckt, swarade Korpen, medan han sofwer, at hacka ut ögonen på honom, så at han ej mera må finna wägen til mitt näste. Næstwen ogillade Korpens förslag, och sade til honom: Ut de förståndige böra så söka hämnna sig uppå sina owänner och fiender, at då det skier, honom sielf intet ondt kan wederfaras: Ställ dig icke i det äfwentyr, sade han widare, som Tranan försökte, om hwilken jag wil dig berätta.

Om en Trana och en Kräfte.

En Trana uppehöll sig wid en stestrånd, och lefde af de fiskar, som hon kunde få fatt: Men ändteligen wardt hon gammal och swag, och kunde ej mera fiska, hwaröfwer hon beymrade sig nog. Jag har giordt illa, sade hon, at jag icke försedt mig med nödigt förråd, dermed jag hade i ro kunnat tilbringa min ålderdom: Nu måste jag söka med konst förslaffa mig min föda. Hon lade sig på stranden, at sucka och gråta. En Kräfte, som såg sådant långt

långt ifrån, gick til henne, och frågade, hwad henne bedröfwade. Huru skulle jag icke wara bedröfwad, swarade Ernan, jag förwäntar hwar stund, at se min wanliga söda för mina ögon borttagas: ty två fiskiare gingo nu här förbi, den ene iade til den andra: Här finnes mycken fisk, kom, låt oss taga dem, den andre swarade: Jag wet ett ställe, hwarest än flere äro til fängs, låt oss först taga dem, sedan kunna wij gå hit: Och om så sker, sade Ernan, måste jag ju bereda mig, at snart dö. När Kråstan hade detta hört, gick hon straxt til fiskarne, och gaf dem del af sådane elaka tiddender, de arma Fiskarne blefwo försträckte, simmade straxt til Ernan, och sade til henne: I sen oss nu i så stor häpenhet försatte, at wij söken er om hielp, at sättia oss uti säkerhet: I ären wal wår owån; Men de wise hafwa likwäl sagt, at den, som tager tillflykt til sin owån, bör wara försäkrad, at icke blifwa illa emottagen: I tillstår, at wij tiene Er til söda, sen derföre til, hwad som nu må wara för oss rådeligit. Ernan swarade: Jag har hört, det I weten, af Fiskarens mund deras upfat, at taga eder bort, med sina nät; deremot hafwe wij

ej nog mact, at upfättia of: Jag wet
 derföre intet bättre sätt, at för en sådan
 olycka befria Eder, än at föra Er, hwar
 efter annan, härifrån i en annan liten
 insjö nära härhos, som har ganska skönt
 watern, och är så diu, at inga Fiski-
 are kunna der taga Er ur. Fiskarne tycke det-
 ta rådet wara godt, och bådo Tranan
 bära sig dit, den ena efter den andra.
 Hon försummade ock ej, at hwar morgon
 taga tre eller fyra af dem; Men hon bar
 dem uppå en liten backe, der hon åt up dem
 efter handen. Således lefde hon någon
 tid helt wäl. En dag fick Kräftan lust at se
 den wackra Sion, och lät Tranan förstå
 sin nyssikenhet, hwilken förestälte sig henne,
 såsom sin största owän, och beflitade sig, at
 döda henne, äfwen som fiskarne. Hon
 tog altså Kräftan i sådant upsat på sin
 hals, och flög til högen. Men då Kräftan
 långt ifrån blef warse benen af fiskarne,
 kom henne saken estertänckelig före: Hon
 gjorde sig derföre til nytta det tilfället,
 som hon hade: Hon fattade Tranan med
 sina klor om strupan, och klämde så
 hårdt, at Tranan wardt qwasd. Det-
 ta gifwer tilkiänna, sade Näfwen, at
 den som är konstig, at störta andra ofta
 befor-

befordrar sin egen olycka med sina konst-
 grev. Korpen tackade Rästven för des
 undervisning, och sade: Jag wil
 ej försumma dina undervisningar;
 Men hwad skal jag nu göra? Du måste,
 swarade Rästven, laga at du snattar
 något bort för en karl, som sådant ser,
 på det han må förfölja dig, hwilket han
 lättreligen kan göra, om du flyger långsamt:
 men när du kommer rätt utöfwer Orm-
 boet, bör du fälla det du bär der uti, kar-
 len, som förföljer dig, lärer då se Or-
 men, och göra af med honom. Kor-
 pen gjorde, som Rästven hade rådt, och blef
 dermedse Ormen qwit.

Hwad man ej kan göra med makt, ut-
 rättar man genom behändighet, och med
 list, sade Damna. Det är wist, swarade Kalile,
 men Chotorbé har mera förstånd än du:
 Hans försigtighet lærer til intet göra alla
 de anslag, som du af argheit kan anställa
 emot honom, och förr än du förmår
 rycka ett hår af honom, lærer han dra-
 ga skinet af dig: Jag wet ej, om du
 har dig bekant den Sagan om Caninen
 och Rästven, Jag wil berätta dig den,
 och hoppas, at du gör dig densamma
 til nytta.

Om en Canin, en Råf och en Warg.

En hungrig Warg, såg en Canin ligga under ett träd, och språng til, at gripa honom. Caninen blef sådant warse och wille fly undan; Men Wargen stälte sig för honom, och hölt honom up. När Caninen märckte sig wara i Wargens wäld, började han ödmuika sig för Wargen. Jag wet wäl, sade han, at när diurens Konung har hunger, han ej går ut på fältet, utan at finna något at äta; Men jag är en liten bit och orientlig, til at mätta er. Jäke länge härifrån uppehåller sig en Råf, som är stor och fet, och hwarskiött är skönt och hwitt, den wore äfwen rått för Er. Om Er May:tt befäller, skal jag besöka, och förmå honom, at komma ut, och kan då Eder May:tt äta honom, om så godt synes, doch på all händelse kan jag tjena Eder May:tt til mat. Wargen tilstodde Caninen, at uplösa Råfwen, och följde honom. Caninen lemnade så Wargen wid ingången til Råfwens kula, och gick allena in, mycket nögd med sig self, at han sådt så godt tillfälle, til at hämnas sig

sig på Råfwen, som honom för lång tid
 förolempat, hwilket han doch ei låtit
 förmärcka, han wiste Råfwen mycken
 höflighet, och betygade stor wänskap.
 Råfwen bemötte honom deremot gan-
 ska wäl, och frågade, huru honom den
 lyckan hände, at se Caninen hos sig.
 Den längtan, sade Caninen, som jag
 haft, at få se Er, har nu fördt mig hit,
 och ut för Eder port är en af mitt sållav,
 som också på det högsta åstundar, at få
 upwackta Er, men tør icke, utan Ert til-
 stånd, gå in. Råfwen förmärckte då straxt
 oråd, och sade hos sig sielf: Jag måste så
 begå, at denna ärliga wännen sielf träffar
 i sina nät, themhan har tänckt för mig tilla-
 ga. Men utan at låta sådant förstå,
 sade han til Caninen: Mig skier för-
 mycken heder, Han skal wara öfwer-
 märtan wälkommen: Jag ber allenast,
 tillåt, at jag skådar mitt rum up något
 bättre, til at rätt emottaga honom. Cani-
 nen, helt förwifad, at hans anslag ho-
 nom hade lyckats, sade, at hans Camerat
 icke wore så grannlaga, och gick straxt ut
 til at berättta Wargen, huru Råfwen
 låtit fånga sig. Wargen trodde redan
 hafwa Råfwen i sina klor, och Caninen

mente sig nog säkert wara fri, sedan han giordt Wargen en så god tjenst; Men Råfwen hade, på en slik händelse, med flit giordt wid ingången til sin kühla, en diuw grop, han tog derifrån bråderne, tward med fulon war täckt, och der eljest de som hålsade på honom, kunde gå öfwer, utan at falla, och täckte groppen til med halm, och litet jord, samt öpnade sin hemliga bakport, at betiena sig deraf wid nödtill, och ropade så på Caninen. Wargen drefwen af hunger, och Caninen, sökande sin undflyckt, föllo båda inwä ned i groppen. Wargen inbillade sig, at Caninen hade del uti detta sweket, och refsä, i sin första wrede, Caninen i stycken.

Du ser här af, sade Kalile, at list intet giäller emot dem, som hafwa förstånd. Damna sade: Det är wist. Men Chotorbé är nu stolt och öfwermodig öfwer sin lycka, och har mig icke misstänckt för något ondt emot sig. En klofare Canin, ån den du nu omtalte, företog sig en gång, at störta ett Leijon, och hör, huru han dermed kom til rätta.

Om ett Leijon och en Canin.

I negden af Raydet war en öfwer-
måttan

mårtan wacker och angenäm ång, der många willa diure hade utwaladt, at wi-
 stas för des skönhet skuld. Ibland dem
 alla war ett Leijon, ganska wilt, som
 förstörde de andras ro genom ouphör-
 ligt mordande. En dag församlade sig
 alla, och gingo til Leijonet, och före-
 stälte, huru de alla woro des underså-
 tare, och at det fördenskul ej borde så
 grusligen förgiöra dem. Eder May:tt,
 sade de ytterligare, mödar sig dageli-
 gen, at söka oss, och wij giöma oss un-
 dan. Om Eder May:tt behagade sätta sig,
 och jemwal lemna oss i ro, så skulle wij alla
 dagar lefwerera ett willbräd. Och Eder
 May:tt skulle då ei behöfwa jaga. Leijonet
 antog detta deras förslag: Och de andra
 diuren lottade emellan sig alla da-
 gar, och den, på hwilken lotten föll,
 wardt rof för Leijonet. En dag föll
 lotten på Caminen, hwilken, då han wardt
 tagen, sade til de öfrige diuren: Om
 I wiljen biträda mig, skal jag giöra
 Eder frie ifrå den Tyrannen, som så
 grymt regerar här. De swarade alle, at
 de skulle giöra, hwad de förmådde. Ca-
 minen lät altså Leijonets måltids-tima
 gå förbi. Och tiltog hungren hos Lei-

jonet tillika med des wrede. Det slog sin svants emot jorden, och då det såg Caninen, sade det: Hwarifrån kommer du, och hwad giöra mina underfåtare? De hafwa sändt mig hit, swarade Caninen, halsandes med diup wördnad, til at föra efter wanligheten middags-måltiden til Eder May:tt; Men under wägen mötte mig ett Leijon, som har ifrån mig tagit hwad jag förde: Jag gaf tilliänna, at det wore för Komungen; Men det swarade mig, at här i landet wore ingen annan Konung, än han. Jag har sedan skyndat mig hit, at gifwa Eder May:tt sådan förmåtenhet tilliänna. Leijonet såg up med sina brinnande ögon, och ropade: Hwilken är den dierfwa, som wägar sina flor på min mat, kan du wisa mig den öfwerdådige? Ja Eder May:tt, swarade Caninen, behagade allenast följa mig. Leijonet fölgde honom. Och då de kommo til en brun, hwars watten war ganska flart, sade Caninen til Leijonet: I denne brunnen är Eders May:ts owån; Men jag fördrifwar mig ei, at wisa honom, om icke Eder May:tt tådes fatta mig i
sina

sina armar. Leijonet tog Caninen, och gick til brädden af brunnen i hwilken det såg sin skapnad och Caninens, som det höll, och trodde, at det wärckeligen war des fiende, som nu åt up maten, den han skulle fått til middag. Det wardt fördensfull mer uphitsat och rasande af wrede, störde sig deruti samt drucknade.

Detta lärer, sade Damna, at en stark kan blifwa genom öfwerwinning öfwerwinnen af en swagare, då han honom derom icke tror. Nu wäl, sade Kalile, kan du skada Chotorbé, utan at Leijonet något ondt wederfares, kan så wara: Men kan det desutan icke stie, så råder jag dig, at låta fara dit anslag, ty en undersäte bör aldrig, för sin enskylte förmon och rolighet, tola, at des Förste något ondt wederfares. Härwid stodnade Damnas och Kaliles samtal, och Damna tog afsked af sin hustru, dragandes sig ifrå Leijonets hof. Efter någon tid kom han tillbaka, då han stälte sig bedröfwad, och trädde för Leijonet, som frågade honom: Swarifrån kommer du? Jag har på lång tid ej sedt dig: Är något nytt å färde?

å fårde? Damna swarade: Ja men, allernådigste Herre, Leijonet tog illa wid sig och frågade: Hwad då? Damna swarade: Det wore nödigt, om Eder May:tt så behagade, at höra mig uti enslighet. Man bör aldrig, sade Leijonet, upstiuta saker af angelägenhet, tala, wi äro ju här allena. Damna sade: den, som har förtretlige tidender at berätta, bör weta så frydda desamma, at de icke blifwa altförwirdiga, och den, för hwilken en berättelse sker, bör döma, om den, som talar, är wärd at tro, eller om han talar för sitt enslyta bästa: Är han tillförlitelig, så förtienar han ett fullkomligt förtroende, i synnerhet när hans tal är sådant, at någon nytta kan deraf dragas. Leijonet insöll, och sade til honom: Dig är icke obekant, at du för detta givit mig prof af din trohet, derföre såg fritt, hwad du har at berätta. Mitt rena upsät, swarade Damna, har förmådt mig til denna driftighet, och är jag derutinnan lyckelig, at jag är kiänd af Eder May:tt. Jag twiflar icke på din nit för mig, sade Leijonet; Men såg mig då ändteligen hwad du wet wara mig angelägit.

Då

Då Damna såg, at hans smickran wan
 insteg hos Lejonet, och at det hade för-
 troende til honom, sade han: Aller-Nå-
 digste Konung, Chotorbé har hemliga öf-
 werläggningar med Eders May:ttis hög-
 sta Hof = och Hofswits = män öfwer
 tropparne: Jag har utaf säker hand,
 at han har för dem talat om Eders
 May:ttis swaghet, hwaraf jag slutar,
 at han emot Eders May:ttis person nå-
 got förhafswer. Det ar fast gt, at denne
 otacksamme gälden så groft missbrukar
 den nåd, som Eder May:tt honom
 bewisar, och den besynneliga hånest,
 hwarmed Eder May:tt bemött honom.
 Damna, ropade Lejonet, gif ackt på det
 som du säger: om så är, hward skal
 man wäl gjöra? Det gies swarade
 Damna, tre slags sinnen. En del äro wise
 och försiktige, och en del hastige och ö-
 betänckte: Dese äro alltid rådlöse, när
 något oförmodeligt dem påkommer;
 Men de förre blifwa sådant förut war-
 se, och röras icke deraf, när det händer:
 Man bör dertfore efterbdja deras för-
 siktighet, och försäkra sig emot faran,
 så snart den förmärckes: Det är ån ett
 slags folk, som wäl icke se faran förut,
 men

men dock finna sig at wäl bemöta henne, då hon är förhanden: Och desse trenne olika Sinnens egenstaper gifwa mig anledning, at påminna mig Sagan om tre fiskar, hwilken jag skulle för Eder May:tt berätta, om jag ei fruckade för, at blifwa Eder May:tt ledsam. Seijonet befalste Damna uprepa densamma, och han talade således:

Saga: Om två Fiskiare, och tre Fiskar.

I en liden insjö, hwars watten war helt klart, och hade utlopp i en bäck, woro trenne Fiskar, af hwilka den ena war försicktig, den andre något förständig, och den tredie helt tofug. En dag blefwo twenne fiskiare warse denne sjön: De gingo dit, och hade ei för märckt de trenne fiskarne, som woro sette och store, än de skyndade sig, at hämta sina nät. Fiskarne, som märckte, hwad å färde war, blefwo häpne. Den försickrige hade snart beslutit, hwad för honom war at göra: Han gick ut sjön utföre med lilla strömmen, til bäcken, och war således fri. Dagen derefter kommo Fiskiarena igen med sina nät, och tilstängde alla utlopp, så at ingen

ingen utväg mera war, at fly undan. Den, som allenast hade litet förstånd, ångrade nu, at han icke hade följt sin kamrat åt; Omfider föll han på ett konstgrepp: Han gaf sig op, at flyta på watten, lika som hade han varit död, Fiskarierna togo honom, trodde så wärkeligen wara, och kastade honom på stranden wid bäcken; men han hoppade straxt i watten, och undkom således. Den sista, som war helt dum, wiste intet, hwad han skulle begynna, när han såg sig at Fiskarierna trängd: gaf sig ner til botten, och up igen, men huru han gjorde, kunde han icke undgå, at blifwa tagen.

Detta gif wer Eder May:tt wid handen, sade Damna vidare, at det är nödigt, at förekomma Chotorbé, göra sig mästare af hans lif, förr än han det blifwer af Eders May:ts. Det är alt skialigt, som du säger, swarade Genonet; Men jag kan icke inbilla mig, at Chotorbé, som jag öfwerhoppat med så stora walgjerningar, skal wara mig så orrogen, som du beskriwer honom. Nog är wist, sade Damna, at honom aldrig annat, än godt af
Eder

Eder Manitt är wedersfarit; Men de onde ombyta aldrig deras natur, och ur ett fåcil kan intet annat komma, än hwad som är deruti: Deraf gifwer följande Saga ett uppenbart prof.

Om en Skorpion och en Sköldpadda.

En Sköldpadda och en Skorpion förbundo sig genom så nära wänskap med hwarannan, at den ene ei kunde lefwä utan den andra. En dag, då de sägo sig nödsakade at flytta bo, gäfwode de sig tillsammans på wägen; men wid en flod, til hwilken de kommo, stadhade Skorpionen, och sade til Sköldpaddan: Huru skal jag komma här öfwer watten? Sät det icke bekymra dig, min wän, sade Sköldpaddan; jag wil bära dig deröfwer på min rygg, utan någon din fara. Skorpionen steg ock på Sköldpaddan, som började simma öfwer: Men hon hade icke wäl hunnit ut på halwa floden, söder än hon höorde något buller på sin rygg: Hon frågade Skorpionen, hwad han gjorde? Han swarade: jag stäärer min gädd, til at försöka, om jag kan der med gienombora

böra dit pant er, som du här på ryggen.
 Griölpaddan ropade då: O du oräk-
 samma, i det samma jag bewisar dig wän-
 skap, wil du stinga mig med din gifti-
 ga udd, och döda mig.

Man bör derföre aldrig älska de stor-
 sinta, sade Damna til Leijonet. Du drif-
 twer mig härutinnan förmycket, sade Leijo-
 net: Bore Chotorbé skyldig til en så-
 dan otrohet emot mig, så hade han wäl
 redan låtit mig förstå sin wilsa och end-
 ska. Eder May:tt måtte sig derupå
 icke förlita, swarade Damna, han anligger
 med mera förlecktighet sitt onda up:ät:
 Han lärer ej allena anfälla Eder May:tt,
 utan han söker ock först förleda hela Eders
 May:tt's hof, och draga det på sin sida.
 Du har rätt, sade Leijonet; Men huru
 skal jag kunna tödra bort honom? Dam-
 na swarade: Låt mig derföre råda: En
 o:rogen undersäte bör ju straffas. Den-
 na sluga Rådwens tal hade så intagit
 Leijonets hog, at det beslöt, at ei mera
 tola Chotorbé för sina ögon, och för-
 biuda honom Hofwet, sedan han ho-
 nom orsaken til sådan onåd förhållit;
 Men Damna frucktade, at Chotorbé
 kunde då komma under wäder med hans
 G bedrä-

bedrägeri, och sade til Leijonet: Jag har hört af förståndigt folk, at en Konung ei mer bör straffa uppenbarligen hemligen begångna brott, än hemligen de brott, som äro uppenbara och allinenna, hwarföre som detta Chotorbés brott är hemligt, tyckes det också böra straffas hemligen. Det är orättwist, sade Leijonet, at straffa någon, utan at låta honom weta, hwarföre sådant skier. Det torde wara nog, swarade Damna, at Eder May:tt en gång bemöter honom med kallsinnighet, och låter honom spörja sin onåd: Hans samwete lærer då gienast förebrå honom hans otrohet, och lærer förwisa honom om förestående straffet, Eder May:tt lærer så se honom af oro och bekymmer hit och dit kopa på alla sidor omkring sig, och dermed nog bestyrckandes mina mis anckar. Om så är, swarade Leijonet, lär jag lätt blifwa öfwerthygad om hans förraderi. När Damna sag Leijonet så sinnadt, som hon hållt wille, gick han, at des bättre utföra sin anläggning, til Chotorbé, och hålsade på honom ganska ödmuckeligen: Chotorbé undfagnade honom jemwål ganska wäl, och

och sade : Hwarföre kommer ni så sällan
 til mig, hållen I mig ei mera för eder
 wån. Damna swarade : Fast än jag
 på någon tid icke varit hos er, har jag
 dock alltid haft Er uti minne. Men
 hwarföre, sade Chotorbé, har ni dra-
 git er ifrån Hofwet? Dersföre, swara-
 de Damna, at jag älskar friheten : När
 man är för Konungen, måste man
 alltid fruckta, och man fördristar
 ej wål at röra sig. Det tycks så, sade
 Chotorbé, som woren I misnögd
 med Konungen, och fruckade för nå-
 gon olycka. Damna swarade : Det
 kan jag icke neka; Men det är för Er
 jag sådant befarar, och icke för mig.
 Den arma Chotorbé wardt af detta
 swar helt betagen, och sade til Damna:
 Min fåra wån, jag beder dig, säg
 mig, hwad fara hotar mig. En af mi-
 na wänner, sade Damna, har förtrodt
 mig, hwad Konungen i dese dagar ta-
 lat med en af Herrarne, som icke är
 er wån. Konungen har sagt til honom:
 Chotorbé är nu nog tiöck och fet,
 och är of till alsinaen nytta, Jag
 ärnar enthera dagen sägna mina Hof-
 män med denne Opens fiött. Det

om här jag welat underrätta Eder, sade Damna, til at wisa, at jag i sinning är Eder wän, och wil derhos biträda er, at I mågen undgå sådan fara. Chotorbé war öfwermåttan häwen, och sade: Men huru skal jag kunna undgå denna Konungens grymhet? Jag har likwäl icke gifwit honom dertil minsta orsak: Utan twiswel måste jag hafwa någon hemlig owän, som giordt honom någon falsk berättelse, och bracht mig i onåd hos honom, han är lik Anden, som då han såg i watten stienet af månan, trodde det wara en skön fisk, och i sådan falsk inbining, steg ned, til at taga den samma; Men af förtret, at se sin möda wara fåfang, swor han, då han steg ur watten, at aldrig mera gå dit, ehuru hungrig han sedan blef, wille han icke söka mera, at taga någon fisk, inbillandes sig stedsse, at det ej wore annat än månans stien: Så låra nu bakdantare och smickrare hafwa intagit Leijoners sinne emot mig, at hwad jag giör, det dock lærer tro, at jag allenast förställer mig. Kan hända, sade Damna, at Konungen ändrar sina tanckar; Men såsom

såsom han öfwer oss har ett fritt wälde, så kan han, utan at gifwa skäl der-
ti', döma frå lifwet hwem han wil af oss.
Det hånder wist ofta, swarade Chotorbé,
at Konungar belöna med otacksamhet
deras trognaste undersåtares tienster,
som I kunnen finna af denna Sagan.

Om en Falk och en Höna.

En Falk sade til en Höna : Du är
en otacksam. Hwad otacksamhet haf-
wen I funnit med mig, swarade Hö-
nan : Kan någon wara större, swara-
de Falken, än den, som du wisar e-
mot meimåkiorna : De hafwa för dig
all omsorg ospard, om dagen söka de på
bästa sätt, at föda dig, och til natten
bereda de för dig ett rum, hwar du må
sofwa, och på det intet annat diur må
förstödra din ro, sluta de wäl igen om
dig, och ej des mindre flyr du för
dem, när de wilja taga dig : Och jag,
som är en will fogel, gidt icke så, e-
mot minsta godhet, som de bewisa mig,
är jag spak, låter taga mig af dem, och
äter utur deras hand. Det är wist,
swarade Hönan ; Men du wet ej hwar-
söre

före jag flyr: Orsaken är, at du aldrig sedt någon Galek på spettet; men jag har sedt Hönor tillrättas på alt sätt. Jag har berättat denna Sagan, sade Chotorbé, til, at wisa Er huru litet de, som willa hålla sig til hof, fåna des misnöjen och obehageligheter. Saa tror wäl, sade Damna, at Lejonet står efter ert lif af blott afwund til er dygd och egenskaper. Chotorbé svarade: Det är nog wist, at allenast de fruckbärande trån äro i fara, at få brutna grenar, Näcktergalen säte icke i bur, utan derföre, at han slunger angenåmare, än alla andra soalar, och derföre uttrycker man Påfoglens fiädrar, at de äro wackerast: Så lära ock min trohet och min nit förwälla mitt förder: Jag märcker nogsamnt, at nu för tiden de onda, som iflåda sig ett falskt skien af dygd, äro mera hedrade, än de, som wärckeligen äro dygdige. Jag frucktar liwäl icke de anslag, som man kan onställa emot mig, utan wil gibra såsom Näcktergalen, om hwilken jag nu wil berätta.

Om en Näcktergal och en Bonde.

En bonde hade i sin trädgård en Rosenbusta

busta, hwaraf han fan sitt högsta nöjse. Han afskade det så, at han alla dagar fagnade sig deraf, at om morgonen se des Rosor utslagna. Då han en dag, såsom han war wen, roade sig, at betrakta Rosornes sågning, blef han warse en Näcktergal, som satt wid en Ros, och ryckte bortt det ena bladet efter det andra. Sådant förtörnade Bonden så högt, at han morgonen der-
 efter utställte en snara för Näckterga-
 len, til at hämna den stimpf, som han tyckte sig wara giord. Det felade ho-
 nom ock icke at fånga honom, hwilken han straxt satte uti en bur. Den arma
 Näcktergalen, som war deröfwer sorg-
 se, frågade med ett bedröfwat ljud,
 hwarföre Bonden så fångslade honom.
 Bonden swarade: Wet, at du har rif-
 wit mitt hierta, när du sönderrifwit
 mina Rosors stöna blad. Ach! swara-
 de Näcktergalen, för någre Rosenblad,
 som jag sönderrifwit, handlar du så
 hårdt med mig, Huru menar du, at
 med dig skal gå, som så plågar mig?
 Wet du icke, at man i andra werlden
 blifwer så bemött, som man i denna
 bemöter sin nästa. Bonden wardt af

så an Näcktergalens föreshällning vörd, och lemnade honom åter sin frihet. Swar- före Näcktergalen tackade Bonden, och sade: Emedan du har gjort mig godt, wil jag göra dig så godt igen: Wet, at under detta trädet är ett hårl fullt med Gull, tag det, det är för dig. Bon- den upgräfsde jorden, fan håret, och sade til Näcktergalen: Jag undrar, då du kunnot se detta hårl så långt in i jor- den, at du ej sedt det nåt, som fångat dig. Är dig obefant, swarade Näckter- galen, at man ej kan undgå slit öde.

I sen här af, sade Chotorbé widare, at man måste ödet undergå. Hvad I sägaen, är wäl så, swarade Demma; Men emedan Lejonet täncker göra er ondt, så får han icke göra det ostraffad: När han wil föröka sin bögher och makte, der- med at han nedtrycker Er, bör honom hånda, hvad som hände Jägaren.

Om en Jägare, en Räf och en Leopard.

En Jägare blef på ett wide fältt waise en Räf, som hade anseende at nara neg flug, och hvars pels syntes så slön, at Jägaren fick lust at taga honom.

Sil

Til den ändan utforskade Jägaren hans kula, för hvars ingång han gjorde en grop, den han beackte med halm och ris, och sedan han derofwanpå gjorde sitt behof satte han sig på lur i en wrå. När Klafwen gick utur sitt lager, kände han lusten af det, som Jägaren hade gjort, och sprang straxt til, at se hwad det kunde wara. Han wardt nog frestad, då han kom til groven, at icke lemna en så god bit orörd; men fruktan, at derunder måtte wara något swck, höll honom tillbaka, och han drögde icke längre där. Kort derefter kom en uehungrad Leopard, som hade icke förr kändt lusten, än han hastigt gick til, at äta deraf, och föll så uti groven. Jägaren, som hörde fallet, skyndades sig, och sprang dit, utan at se derefter, ei twiflandes, at Klafwen ju wore der; men i det stället fan han för sig Leoparden, som är uti honom.

Denna Sigan lärer, sade Damna, at försicketighet och wishet bör styra våra begiärelser. Chotorbé sade deremot: Jag har gjort illa, at jag antagit Leijonets tilbud. Det är icke nog, sade Damna, at sådant nu ångra, det är mera

⑤ 5 nödigt

nödigt, at eftertänka, huru Leijonet må blidkas. Jag är förvisad om des godhet, swarade Chotorbé, men förråddare och snickrare lära använda all flit, at förwända hans kärlek uti hat, och jag fructar, at de winna derutinnan framgång, äfwen som Wargen, Råfwen och Korpen hörtade Camelen. Damna lät förmärcka stor lust, at höra den Sagan, och Chotorbé, til at göra honom nöije, började således:

Saga: Om en Warg, en Råf, en Korp och en Camel.

En slug Korp, en listig Råf och en glupsk Warg begåfwo sig fordom tillsammans i tienst hos ett Leijon, som höll sitt Hof i en skog wid stora wägen. När derwid wardt lemnadt en Köpmans Camel, uttröttad: Efter få dagar, repade han sig, gick in i Leijonets skog, til at der söka bete; Men han wardt nog förskräckt, när han blef Leijonet der warse: Icke des mindre tilböd han Leijonet sin tienst, som det antog. Och sedan det fått weta, gienom hwad handelse han funne sig der, frågade de honom,
 hwad

hwad han wille giöra: Allt hwad som
 kan behaga Eder May:tt, swarade
 Camelen. Wil du blifwa qwar hos
 mig, sade Leijonet, så skal du wara i
 säkerhet. Camelen war dermed wäl
 nögd, och blef hos Leijonet, bekyrran-
 des sig om ingen ting annat, än at
 beta utan oro, hwarmedelst han blef
 tiöck och fet. En dag, då Leijonet war
 på jagt, råkade det en Elephant, med
 hwilken det stridde, sen kom det tilba-
 fars i skogen, särat, och mycket hun-
 arigt. Korpen, Rästwen och Wargen,
 som lefde af intet annat, än det, som
 Leijonet dem lemnade af sitt rof, sågo
 med ångslan, at der så aldeles intet gafs
 at äta. Leijonet, som sådant märkte,
 sade til dem: Ert misnöije oroar mig
 mer, än mina sår, gån ut och söker,
 om I kunnen finna något willbråd i
 negden, så gifwen mig det tilkiänna,
 jag skal straxt taga det för Eder. De
 gingo derpå bort ifrån Leijonet, til at
 rådgjöra med hwarannan. Wargen sa-
 de: Hwar til tienar oss här Camelen?
 Han kommer oss föga wid, Leijonet har
 icke heller af honom minsta nytta, Lät
 oss dräpa honom, Han kan tienas oss til
 föda

föda i 2 eller 3 dagar, emedlertid blifwer wäl Seijonet åter friskt. Detta rådet behagade icke Näsven: Han höll förre, at man ej skäligen kunde beröfwa Camelen lifwet, sedan man lofwat honom, at få lefwa i roslighet i Stogen hos sig, han sade, at Konungen skulle blifwa öfwer alt förhatelig a ord, och anses, såsom troslös, som til ingen annan ända tillstätt fremlingen, tiltråde, til detta sitt land, än wå det han måtte döda honom oförskilt och gindra sig winning af des ofärd. Korpen, som war slug och arg, förenade bägge meningarne: sågande, at man wäl kunde finna någon utwäg, til at sattia färg af billighet på ett sådant förfarande. Bliswen här qware, sade han, til des jag kommer tillbaka. Han gick strart til Seijonet, och sade: wij äre, Allernådighie Herre, så uthungrade, at wij icke mera kunna gå. Men wij hafwa der emot funnit ett gode medel: om Eder Majestät wi tillåta oss, Stola wi rätt wäl plåsa oss. Seijonet frågade, hwad wore för ett medel? Han swarade: Nådiaske Herre, Camelen lefwer i enslighet ifrån oss skild, såsom en Eremit här
i rifet,

i riket, han är til intet annat nyttig, än at stilla vår hunger; men nu lär e Eder May:tt ej felas lust at äta, och dertill läser han bast passa. Seijonet, som detta talet högt förtörnade, ropade: Ald! hwad denna tiden är arg och bedrägerisk! Huru wil du wisa mig, at låtgiwit är, at wara trolös, och gå ifrån ord och afsked. Sådant allt är mia okunniat, swarade Korpen; Men de Stora hålla före, at man får för ett helt folcks wälfärd, eller för en Konungs bestånd, upoffra en enskilt: Ehjst kan man wäl så begå, at Eder May:tt blifwer fri ifrån sitt löfte. Seijonet lutade sitt hufvud neder och tänckte derupå, wed Korpen for tillbaka til sina Scalbröder, och berättade för dem allt, hwad han med Seijonet hade talat, och sade ytterligare: Nu måste wij förfoga os til Camelen, wij måste förtro honom hwad Seijonet är handt, och huru det nu lider hunger, och ändteligen måste wij föreställa honom, huru billigt af os, som hafwa tilbraat ei stor del af vår lifstrid i ro och säkerhet under Seijonets beskydd, det nu fordras, at wij upoffra vårt ringa lif, til at förlånga hans dagar. Ett
sådant

sådant tal skal nödvändigt förmdå Camelen, at bifalla vår föreställning, och följa oss. Wij skola sedan gienast gå til Leijonet, och tilbiuda oss allertry, lika som tåflandes med hwarandra, at tiena i dag honom til föda och swijs. Camelen lär då til äfventyrs såsom wij, wisa sig willig, at upoffra sig. När det stier, willia wij taga honom på orden, och således skal vårt uofsät ha framgång: De spelte wärkeligen så wäl, at de förde Camelen med sig til Leijonet. Korpen trädde straxt fram, och sade: Eders May:ttis lif är oändeligen mer at slakta, än vårt: Tillät derföre Allernädigste Konung, at jag nu gifwer mitt, til at stilla Eders May:ttis, hunger. En härlig måltid, ropade Käfwen, tilbiuder du Hans May:tt: Du har ej mer än skin och benen, och hans May:tt är alt för hungrig til at nu kunna wara dermed nögd: Ny! mitt kött är mycket bättre. Wargen föll honom i talet, och sade: Hans May:tt behöfwer mer stadig mat, mig wätes, at jag skulle helt bättre dertil tiena. Camelen wille wid sådant alt ej ynna Leijonet mindre tilgifwen än de andre, han sade altså:
 I aren

J ären alle tre icke stickelige, at förnija Konungen; Men skulle Hans May:tt ännu icke hafwa ätit i åtta dagar, wore jag ändå allena nog åt honom. De andre, sade derpå straxt: Han har rätt, hans kött är läckert, och wärdt at ätas af Eder May:tt: Uch! hwad han är lycklig, som kan lemna efterwerlden ett så skönt exempel af nit och ädelmodighet! Rätt som de det sade, anföllo de Camelen, och sletu honom i stycken sönder, utan at han sade deremot ett ord.

Denne Sagan lærer, sade Chotorbé, at när många bostwar stämpla tillsammans, komma de lätteligen til sitt systemål. Jag, swarade Damna, skulle hålla rådgäst, at J försvaraden Ett lif: ty hwilken, som med wapnen i handen dör, gibr sig likwäl dermed beröfwad. Et bdr man börja oemighet och frig; Men när man blir anfället, måste man ock icke wanhederligen gie sig för sin fiende. Förr än man inlåter sig i kamp, måste man wäl känna sin styrcka: ty hwilken oförsickrige angriwer sin fiende, liknar Engelen, som regaror hafwet, om hwilken jag wil för Et berätta. Om

Om Engelen, som härskar öfwer hafwet (Väcken) och om två foglar,
kallade *Titavi*

Two foglar kallade *Titavi*, uppehöll sig på Indianiska Stranden. När tid war at lägga ägg, sade Honan: Det är öf nu nödigt at utwälja ett tienligt ställe där wij kunna kläsa våra ungar. Hanen svarade: Detta stället är ju godt. Ney, sade Honan; ty hafwet kan upkastu sina wägor, och bortföra våra ägg. Det skal icke ske, svarade han, Engelen, som regerar hafwet, skal ei wäga, at gidra mig det streket: Giorde han det, så skulle iag wal få rätt på honom. Det är föfängt, sade Hon, at skryta af det man ei kan gidra. Hwad wil I likna Er emot Hafwets härskare? Ero mig; låt öf icke här gidra bo. Kom ihog den olyckan, som hände *Sköldpaddan*. Hurudan war den? frögade Han.

Om en *Sköldpadda*, och två *Änder*.

En *Sköldpadda*, sade Hon, lefde nögd och roligt tillsammans med några *Änder* i en liten dam, men ett år kom stor torcka, så at intet watten bles der qwar. När *Änderne*

Anderne sågo sig nödgade at boshitta,
 gingo de til at biuda Skiöldpaddan fa-
 ra wäl. Hon förebrädde dem då, at
 de wille lemna henne allena i nödenes tid,
 och bad dem på det högsta föra sig tilli-
 ka bort derifrån. Anderne swarade:
 Wij skiljas ogierna wid Er; Men nö-
 den twingar oss dertil. Wij wille ock-
 så gierna föra Eder med oss; Men wij
 hafwa långt at fara, och Er är omög-
 ligt at följa oss, ty I kunnen ei, som wij,
 flyga: Icke des mindre, om I låstwen oss,
 at icke säga ett enda ord, wid hela wä-
 gen, så skola wij föra Eder med oss; Men
 wij lära träffa folck, som tala til oss, och I
 lären wilja swara dem, och det blir orsaken
 til Edert förderf. Men, swarade Skiöld-
 paddan, jag wil giöra alt, hwad Er be-
 hagar. Anderne låto Skiöldpaddan der-
 på fatta en liten kiäpp mitt uppå, den hon
 med tänderne höll sig helt fast wid, hwar-
 om de också ytterligare påminte henne:
 De togo sedan hwar i sin ånde på kiäp-
 pen, och förde henne på det sättet bort
 med sig. Efter en stund kommo de öf-
 wer en by. Bönderne, som sågo dem,
 och undrade öfwer sådant, som de ei förr
 sedt, begynte at ropa alla på en gång det
 högaste

högaste de kunde. Hwaraf blef i lusten ett sådant forl, at Skidlpaddan med oro åhörde det. Omfider kunde hon icke långre tåga, hon wille säga: Jag wände, at ögonen måtte brista på dese afwundsfulle, som icke kunna låta öf wara. Men så snart hon öpnade munnen, föll hon ned, och slog sig ihjäl.

Detta gifwer tillkiänna, sade Hon, at man ej bör utslå sina wänners råd. Jag har hört Er Saga, sade Han; Men wet, at hwar och en, som intet mod har, är öf til intet dogse. Låt öf fritt kläcka våra ungar här, och wara nog försäkrade, at Engelen öfwer Hafwet ej skal gidra öf något men. Hon lydde och tilredde sitt näste på stranden; Men efter ett par dagar upswall Hafwet, wågorne uprestwo boet, och Hafsfursten tog åggen. Då sade Hon til honom: jag warnade Er nogsam, at ej trotsa den, som är til mackten ansenligare än J, låt nu se, huru J wilken hämma den stimp, som öf skiedt. Tro mig, swarade Hanen, at jag skal få honora, at gifwa åggen tillbaka. Han slog straxt til alla andra foglar, ifrån den ena til den andra, berättade dem, hwad honom händt, och bad dem
hielpa

hjelpa sig, at håmnas på Necken. De låfswade honom alla bistånd, och foro jemwål med honom til Gripen. Honom förklarade de sig ej willa årtiänna mer för Konung, om han nu wågrade, at anföra dem. Gripen for med dem: De omrände Neckens Palats: Han försträcktes för den oräkneliga myckenheten, och gaf äggen tillbaka.

Såleds bör man aldrig ackta sin fiende ringa, sade Damna. Jag, sade Chotorbé, börjar ingen strid; Men anfäller Leijonet mig, lærer jag förswara mig. Damna sade: När I sen, at Leijonet slår sin svagnis emot jorden, och kastar sina ögon hit och dit, då kunnen I weta, at han ej dröjer, at anfälla Er. Jag tackar Er, swarade Chotorbé, för Er under rättelse, när jag blir sådant warse, skal jag bereda mig, at taga wål emot det. Damna wardt glad, då han såg sitt anslag så wål likna sig til framgång. Han gick til Kalile, som frågade honom, huruvida han dermed hade kommit? Jag tackar Gudet, swarade Damna, som lærer hjelpa mig, at sigra öfwer min fiende. De gingo dervå bägge til Hofwet, der Chotorbé kort derefter jemwål infant

sig. Leijonet hade knapt sedt honom, förr än det trodde, at han war brottslig. Och när Chotorbé kastade ögonen på Leijonet, twiflade han ej, at hans undergång war besluten. Bägge låto således se de tecken hos sig, om hwilka Damna hade dem sagt, och började derpå en håstig strid. Andteligen dödade Leijonet Oxen; men icke utan möda. Du Boswer, sade Kalile til Damna, du har satt Konungen i äfventyr, at förlora sitt lif, din ända lärer blifwa olycklig, du gör så strafbära anslag, at dig lärer en dag hånda, såsom det hände den stålmanaktiga Kiöpmans drängen, hwilken närades i sina egna garn. Hör den Sagan.

Om twänne Kiöpmans drängar,
en listig, och en meenlös.

Twänne Kiöpmans drängar reste hem ifrå til at handla: den ene kallades Spets-fundig och den andra Dummer Jaan. Det hände, at de funno en säck full med penningar. Spetsfundig sade til sin stalbroder, Resor äro fördelacktige; Men de äro ockå nog beswärlige: Låt oss derföre, Min Bror, wara

wara nöjde med dese penningar, utan at bemöda oss med sökande, at förwerfwa mera, den enfaldige samtyckte, de foro hem; Men för än de stildes åt, war dennes mening, at dela deras synd, på det hwarthera skulle kunna efter behag förtära sin del; Men Spetsfundig sade: det är bättre, at wij det nedstätta på ett säkert ställe, och hwar dag taga deraf något litet. Den enfaldige swarade, at han också war dermed tillfreds. De gömde altså sina penningar, sedan hwardera deraf hade tagit något litet för sig. Dagen derefter gick Spetsfundig dit, der penningarne woro, tog aldeles bort dem, och gick dermed hem. När den enfaldige hade förtärdt det, som han hade, gick han til honom, och sade: kom, följ med mig, och låt oss åter tagga så mycket, som i går: må igiöra, swarade Spetsfundig, jag har också förtärdt mitt, och behöfwer nu mera. De gingo åstad tillsammans; Men när de kommo dit, hwar de sig årnade, funno de ingen ting. Den sluga kastade sig neder, ref sine kläder, gret, och sade til sin stalbroder: du har tagit penningarne bort, ty ingen annan wiste, at de woro

hår. Han åter wardt försträckt, betydade fåfångt med eder, at han ej hade tagit dem, den andra stälte sig ändoch, som trodde han helt annat. Omsider gingo de för Domaren: Spetsfundig berättade saken, huru de hade summit penningarne, och på hwad sätt de öfwerenskommit, at gömma dem, sedan anlagade han denne, at hafwa stulit dem bort. Domaren fordrade wittnen til tufnads bewis, och Spetsfundig swarade: Jag har intet annat, än det trådet, som är wid samma stället, Jag hoppas, at Gud, som är rättwis, låter låta det wittna om sanningen. Domaren wardt bestört, när han hörde honom tala så, och beslöt at se, huru detta wille ändas: Han höll således wittnet för godt, och sade sig morgonen derefter wilja komma til trådet, at förhöra det. Swar och en gick derpå hem til följande dagen. Spetsfundig berättade hela sammanhanget för sin fader, och sade, at han på honom allena sig förlitat, när han tog trådet til at gie wittnesbörd: Om I nu wiljen, lade han dertil, så kunna wij få hela summan, som jag har tagit, och derofwanuppå ännu en gång så mycket

ket til at honom, som jag har anflagat, der-
 med kunna wij leswa wäl all wår tid.
 Fadren frågade, hwad då wore til at gå-
 ra. Det är nödigt, swarade Sonen,
 at I stigen in i trädet, som är iholt, och
 det i afton, blifwande der öfwer natten,
 på det, om Domaren i morgon skulle bit-
 tida gå ut, til at förhöra trädet, I då måt-
 te wara der för handen, til at afgifwa
 wittnesbördet på wanligt sätt. Min
 Son, sade Fa:ren, öfwergif dessa kon-
 ster: Om du willar menniskior, tro icke,
 at du swiker Gud: Jag fructar, at dig
 ej bättre lyckas, än Grodan.

Om en Groda, en Kråsta och en Orm:

En Groda uppehölt sig icke långt
 ifrå en Orm, som så ofta hon fick ungar,
 åt up dem. Grodan wardt omsider der-
 öfwer helt rådlös och förtwiflad. En dag,
 då hon besökte en Kråsta af sina wänner,
 förtrodde hon honom sitt bekymmer.
 Denne tröstade henne, och färest ilde, at
 man wäl igenom någon konst torde kun-
 na göra sig en så förtretlig Granne awitt.
 I förplicketaden mig mycket högt, swa-
 rade Grodan, om I dertil gäfwen mig

någon utväg wid handen. Wäl an, sade Kräftan: på ett wist ställe fins en annan Kräfta, som är fet och starck, tag en hoy fiskar, och lägg dem i rad ifrån hennes in til Ormens bo, hon lärer wist nog knapra på den ena efter den andra, til des hon kommer fram til Ormen, och när han kommer ut, lärer hon upåta honom såsom fiskarne. Grodan följade detta råd, och hade sitt nöje af hämmen. Men två eller try dagar derefter kom den stora Kräftan igen, och trodde finna ännu en Orm, der han hade ätit den ena, hon gick in til Grodans läger, der hon åt up henne med alla sina ungar. Således ser du, sade Fadren vidare, at bedragare blifwa sidst sielfwe bedragne. Min Fader, sade Sonen, låt oss sätta å sido detta säfånga talet: Wij hafwa ingen tid öfrig. Subben, som war girig, gick och giömde sig i trädet. Andra dagen helt bittida infan sig Domaren, af åtskillige förståndige män beledsagad, samt af en myckenhet folck, som wille wara wid underwårket tillstådes. Efter några brukeliga omswey frågade Domaren trädet, om så i sanning wore, at den Enfaldige hade borttagit pennin-

penningarne, som omtvistades. Straxt hördes en röst swara: Ja, han är dertill skyldig, hwarför han anlagas. Domaren så wäl, som de andra, håpnade i början, men fattade mistäncka, at någon måtte wara i trädet förborgad: Han befalte derfor upstapla wed omkring trädet, och tände deri eld. Den arme Gubben tolte en liten tid hetan; Men när den blef för starck, började han ropa om nåd. Andteligen släppte man honom derur, och han bekände hela saken. På det sättet utrönte Domaren den enfaldigas ofskuld och den illstiggas arghet, som blef straffad, och alla penningarne tagne af kläranden samt swaranden gifne.

Detta har jag berättat, sade Kalile, til at öfwertryga dig, huru man bör hafwa ett rent och upriktigt hierta, och alltid handla redeligen. Du har orätt sade Damna, när du kallar förstånd swef, och nödig omsorg för sitt eget listiga konstgrew: allenast för min del har jag ådaga lagt förstånd och snille. O du bofwer! Swarade Kalile: Jag wil icke mer höra dig, et heller mera bo tillsammans med dig, emedan du följer sådana skadliga lehwernes reglor. Den, som umgås med de onda, kan snart få erfara samma öde, som trågårds-mästaren.

Saga: Om en Trågårdsmästare,
och en Biörn.

En Trågårdsmästare älsfode så högt sin trågårdsskiötsel, at han öfvergaf alt umgänge, endast til at afvänta sin plantering. Han hade hwarcken hustru, eller barn, och gjorde intet annat ifrån morgonen til aftonen, än arbete i sin trågård. Den gjorde han ock så wacker, som ett Paradis. Omfider ledsnade han wid ensligheten, och beslöt gå ut, at söka sig sällskap: Under ett berg, der han förbigår, blef han warse en Biörn, hwarss upsyn war faselig. Denna besten hade också ledsnat, at wara allena, och til ingen annan åndg stigit neder ifrå berget, an at se til, om han ingen råfode, med hwilken han kunde göra sällskap. Så snart dessa sågo hwarannan, kiande de hos sig en kiärlighet för hwarannan. Trågårdsmästaren nålekades först Biörnen som bugade sig diuvt för honom. Efter någon höflighet på bägge sidor, gaf Trågårdsmästaren Biörnen tecken, at följa sig, han förde honom i sin trågård, och gaf honom af bästa fructer, som han hade samlat: Andteligen
blefwo

blefwo de goda wänner. När Trägårdsmästaren war trött, och wille hwila sig, blef Biörnen af kärlek hos honom, och dref bort flugorne, at de ej skulle oroa hans sömn. En dag, då Trägårdsmästaren sof under ett trä, och Biörnen, efter wanligheten, dref flugorne ifrån honom, satte sig en på Trägårdsmästarens mund. När Biörnen dref henne bort på ena sidan, satte hon sig igien på den andra. Deröfwer wardt han så förtretad, at han tog en stor sten, til at slå henne dermed ihjäl. Det gjorde han wäl också; Men han trofadede tillika Trägårdsmästarens hustru.

Derföre, sade Kalile widare til Damna, säga de wise, at en förnuftig owän är bättre, än en arg och oförnuftig vän. Och lärer detta mig, at ditt umgänge är icke mindre äfwenlyrligt, än Biörnens. Jag är icke så dum, sade Damna, at jag nu wet ätskilliga det, som är skadeligt ifrån det, som är gagneligt för min wän. Jag wet wäl, swarade Kalile, at du teke felar af owetenhet. När du förräder dina wänner, pier det icke obetänkt. Det vittnar dit strek, som du nu har brukat, til at upwickla Leijonet

ionet och Ören emot hwarannan. Men jag kan ej tåla, at du wil, jag skal tro dig wara oskyldig. Du är lik den Kiöpmannen, som wille inbilla sin wån, at Råttorne äto jernet.

Om en Kiöpmän, och des Wån.

En Kiöpmän, sade Kalile, fick lust at resa widt omkring. Men som han icke war synnerligen rik, sade han hos sig sielf, nu måste jag lemna en del af min ägendom här i Staden hos någon min wån, så at om på resan ej går mig wäl i hand, jag wid min återkomst må finna något för mig, hwarmed jag kan draga mig utur nöden. Han satte altså ned en hop jern hos en af sina wänner, den han bad förwara det för sig, så länge han wore borta. Sedan böd han honom fara wäl, och reste. Efter en tid kom han tillbaka, och war det första, som han gjorde, at han gick til sin wån, och kräfde af honom jernet. Men denne hade imedlertid såldt det, til at betala sin skuld; Och sade derföre: Jag hade lagt Örtjern i en wäl tillsluten kammare, där jag trodde at det skulle wara i säkerhet; Men
en

en Kotta, som där war, har ätit up det. Kiöpmannen stälte sig dum, och sade: Det är wist, Kottor älska mycket jern: det swaret behagade den andre, som gier-na såg Kiöpmannen så benägen at tro, at Kottor hade ätit jernet. Och til at ytterligare betaga honom alt mistroende bad han honom dagen efter at äta mid-dag med sig. På hemvägen mötte Kiöpmannen ett denne sin falska wäns barn, det tager han hem med sig, och låser det in. Dagen derpå underlät han icke, at infinna sig hos sin wän, som då kom honom mycket bedröfwad före. Kiöpmannen frågade efter orsaken, den han likwäl nog wiste. Ach! Min kä-ra wän, swarade den andra, Jag be-der Er högeligen, at ej förtycka mig, om jag icke gör eder en gladare upsyn: Jag är bekymrad öfwer ett mitt barn, som jag har förlorat, Jag har låtit lysa derefter, men wet än icke, hwart det tagit vägen. I går om aftenen, sade Kiöp-mannen, när jag gick härifrå, såg jag en Ugla, som förde ett barn i lusten, Jag wet ej, om det war Ert. Ach Dumhufwud, ropade den andra, hwar-före liugen I så groft? En Ugla, som icke väger

wäger högst två til tre markker, skulle bortföra ett barn, som väger femtio. Det bör icke förefalla Er sällsamt, swarade Kiöpmannen: Sy i ett land, där en Rotta äter hundrade pund jern, kan wäl en Uglya föra bort ett barn, som väger femtio markker. Då märckte wännen, at Kiöpmannen ej war så tofug, som han hade sig inbillat. Han bad derföre, at han wille förlåta honom hans bedrägerii: Gaf honom igien hans jern, och tog sitt barn tillbaka.

Har nu du icke haft betänckande, sade derpå Kalile, at bedraga Leijonet, som du är så högt förbunden, mycket mindre lærer du affstå at beswika den, som kommer dig mindre wid, derföre är dit omgåånge farligt.

Medan Kalile och Damna så talade med hwarannan, hade Leijonets wrede stillat sig, och han började söria Chotorbé, säjandes: Det är likwäl skada, at jag har dödat honom. Han hade goda egen-skaper: Jag wet icke, om jag har giordt wäl eller illa, eller om det, som man berättat mig om honom, warit sant eller falskt, Sälunda wardt Leijonet tancksfult, angrandes, at det så öfwerilat sig

til at straffa en undersåte, som torde haf-
 wa warit ostyldig. När Damna såg,
 at Leijonet oroade sig deröfwer, lemnade
 han Kalile, och med mycken wördnad
 trädde fram för Leijonet. Nädigste Ko-
 nung, sade han, hwad är, som bekym-
 rar Eder May:tt: Eders May:tt:s fi-
 ende ligger för des sötter. Detta äm-
 net må ju med nöije anses. När jag be-
 sinnar alla Chotorbés' dygder, sade Lei-
 jonet, ängrar mig des ofärd. Han war
 mig til understöd och tröst, hans ord
 gjorde, at mitt folk lefde i sällhet och
 ro. Damna sade widare: Eder May:tt
 borde icke låta en otrogen undersåtes död
 gå sig til sinnes: Det är icke utan, at
 han ju war för det allmenna nyttig;
 Men som han började stämpla emot
 Eders May:tt:s person, så har Eder
 May:tt ej mera giordt, än hwad de Wi-
 se råda, at den lemman bör afhuggas,
 som skulle förorsaka hela kroppens un-
 dergång. Detta tal stälte Leijonet nå-
 gorlunda tilfreds. Men Chotorbés o-
 skuld ropade utan återwända hämnd,
 och gjorde, at man likwäl omsider up-
 täckte Damnas illgrep, och at han der-
 före wardt så straffad, som han hade
 förrient

förtient. Såsom alla hans anslag woro strafbära, så blef också hans ända eländig. Den, som wil uppsådra hwete, må ei utså korn. Hwilken som gör det, som är godt, och icke täncker utan det, som rått är, warder lycklig i detta lifwet, och måste äfwen så blifwa i det tilkommande.

Andra Capitlet

Huru de onda få en olycklig ända

Jag har nu hört, sade Dabschelim, huru en listmare igenom sitt smickrande bedragit sin Furste, och dermed förwållat, at han warit hård emot sina bästa Statsmän. Men förtäljer nu för mig, på hwad sätt Leijonet upptäckte Damnas swel, och hurudan denne Råfwens ändalyckt blef.

Konungar, swarade då den gamla Braminen, böra icke tro de margfallige berättelser, som dem göras, utan at öfwerwäga, om de komma ifrån wänner, eller owänner: tages sådant ei i ackt, så går det så, som det hände i Leijonets hof. Med Damnas anläggning tildrog det sig widare således.

Kort

Kort derefter, at Leijonet hade dräp-
 it Oren, tyckte Leijonet sådant illa wa-
 ra, såsom jag eder sagt. Utanfan af
 de trogna tienster, som han hade giordt,
 satte Leijonet i ett så diuvt bekymmer, at
 det ei wärdade sig mer om statens skötsel,
 och des Hof wardt aldeles förstördt, så at
 der förspordes intet, utan olust. Leijonet ta-
 lade om intet annat, än Chotorbé och hans
 förträffligheter: Det goda, som man om
 honom sade, war det enda, som lättade Lei-
 jonet i sin sorg. Då det en gång talade med
 en Leopard om Chotorbé, sade Leopar-
 den: Eder Maj:tt låter alt för mycket
 oroa sig af en sak, som ei mer kan än-
 dras. Den, som eftersträfiwar det,
 som ei kan erhållas, finner ei allenast
 icke hwad han söker, utan förlorar än-
 nu dertill, hwad han har, såsom Räf-
 wen förlorade skinnen, som han hade,
 för en höna, som han sökte få. Som
 han märckte, at Leijonet wille höra ho-
 nom, berättade han den Sagan.

Om en Räf, en Warg, och en
 Söna.

En Räf, som allestäds sökte, hwad han
 kunde få at äta, fan ett stycke af ett nyss
 I afdragit

afdragit Sinn, som ett Rosdiur hade låtit falla. Han åt deraf en del, och det öfriga tänckte han bära i sin kula. På wägen kom han, at gå förbi en by, der han såg några feta och stora Hönor, hwilka en snäll gäse noga acktade. Nästwen fick sedan så stor lust, til at få äta af dese Hönorne, at han lät sinnet fara, som han bar, til at bortsnappa en deraf. I det samma kom en Warg, som frågade, hwad han så acktsamt såg på. De der Hönorne, som I sen, swarade Nästwen: Jag wille gierna taga fatt på en. I giören eder fåfang möda, sade Wargen, de äro acktade af en alt för wakhäm tienare, at det är ogjörligt, at komma dem när utan största fara, waren nögd med edert syncke sinn: Er torde eljest träffa samma olyda, som Asnan, hwilken sökte at få igien sin swants, och miste bägge öronen.

Om en Asna och en Trågårdsmästare.

En Asna, fortsfor Wargen, hade förlorat sin swants, och war deröfwer helt sorgse, hon sökte den allestäds: En dag gick hon igenom en ång och en trågård,

gård, til at söla: Men Trågårdsmästaren, som såg henne, trodde, at hon wille giöra stada i trågården. Han blef häftigt ond, lof til Nsnan, och star af henne bägge öronen. Således måste hon, som sörgde öfwer förlusten af sin swants, försträckas at se sig utan öron. Den som icke låter förståndet och eftertandkan leda sig, går wilse, och faller i förders.

Näfwen, som war på det högsta begärlig, at få äta af Hönorne, sade til Wargen: Swad täncken I wäl på, som sätten Er före, at förtälja sagor för mig? Sag wil wisa er, at för den, som har hiertat på rätta stället, är intet ogjörkligt. Han begaf sig deruppå fram emot Hönorne, lemnades skinnstycket qwart: Men Wargen, när han såg, at hans föreställning icke fan rum, gick sina färde. Imedlertid smyger sig Näfwen helt saccna närmare til Hönorne. När gosen, som dem wackrade blifwit honom warse, kastade han så behändigt på Näfwen en kläpp, at han fick ett hårdt slag på benet: Den arma Näfwen fruckrade för flera kläppslängar af poiken, spräng derföre undan, det hastigaste som han

I 2

kunde,

kunde, och war nu mera sünad, at hålla sinnet til goda, som han förrut hade föraktat; Men han fan det icke mer: Ty en korp hade tagit bort det, och då blef Råfiven helt tröstlös.

Eder May:tt råcktes här af förmärfka, sade Leoparden vidare, at Eder May:tt ej bör låta sorg så aldeles intaga sitt sinne, at Eder May:tt eftersätter hela sitt Rikes styrelse, för en enda undersåtes förlust. Seijonet war en stund helt tyst, men sedan sade det: Du har rätt, men jag wille hämnna Chotorbés död, wå den händelsen han wore orött bestyld. Sådant lærer icke bringas dermed til wåga, swarade Leoparden, at man pågar sig med ångstan: Dertil wil wora nödigt, at med flit och noga blifwer efterforskat, om de berättelser, som man giordt emot honom, äro sönne, eller icke. War han brottslig, så är han med skäl blefwen straffad: Men har han ock, så warit oskyldig, borde hans anklagare ej blifwa onåpft. Seijonet sade då til Leoparden: Tu skal wara min drotset i Chotorbés ställe, och jag gifwer dig mækt, at giöra alt hwad du kan, til at utforska sanningen.

Det

Det war sent, och Leoparden gick der-
 på ut ifrån Konungen. När han gick
 hem, kom han at gå förbi Kaliles och
 Damnas boning. Han tyckte sig höra,
 at de hade något tal tillsammans. Som
 han ej trodde Damna om godt, så wille
 han höra närmare til, hwarom de tala-
 de. Kalile höll då just på, at förebrå
 sin man des otroheter, och de illgrep,
 som han hade brukat, til at störta Cho-
 torbé. När Leoparden af hennes tal
 hade inhämtat Damnas arga stämpling-
 ar, gick han til Leijonets moder, och
 berättade för henne allt, hwad han ha-
 de hört. Hon skyndade sig straxt til
 sin son, til hwilken hon sade: Jag haf-
 wen orsak, at förja Chotorbé, ty han
 har dödt aldeles oskyldig. Hwad bewis
 är om hans oskuld, frågade då Leijo-
 net. Jag wil icke, swarade Modren, up-
 tåcka en hemlighet, som kunde förtörna
 Guder, och skada den, som har förtrodt mig den
 samma: Men jag ber, sade hon widare, hör
 på denna Sagan, jag wil er berätta.

Om en Furste och des Öfwerste Marsk.

En Furste, som war mycket mächtig, rik

och rätträdig, war en dag på jactt, med ett stort följe, så sade han til sin Marsk: Jag wil försöka min häst emot din, och rida til at se, hwilken thera springer starkast. Jag har längesedan haft dertil stor lust. Marsken, til at lyda sin Herre, gaf sin häst strax sporrar och tygelen at, han lop i fullt språng, men Konungen följade. När de kommo ur alla de förnämstas ögon, som woro med Konungen på jactten, hölt Konungen sin häst, och sade til Marsken: Jag hade, med det jag tog dig hit, intet annat i sinne, än at förtro dig en hemlighet, emedan jag hållit dig för tillförläteligast af alla i mitt Hof. Jag har tyckt, at Prinsken min Bror anlägger något emot min person: til at deri förkomma honom, har jag utwaldt dig: Men war trogen, och tig. Marsken swor at hålla det hemligt. Sedan redo de til sitt följe, som war bekymradt om Konungen. Så snart Marsken kom ifrån Kungen, och fan tillfälle, at tala med Prinsken allena, upmärkte han för honom, huru det war beslutit, at taga honom lifwet. Prinsken fan orsak, at tacka honom för underrättelsen, och at derhos giodra honom stora löften. Efter några

några dagar dog Konungen, och Printsen kom efter honom på Thronen. Det första, som han då gjorde, war, at han lät döda Marsken. Denne eländige förehölc honom den tiensk, som han hade gjort honom, och sade: Är det den lön som mig är löfwd. Ja, svarade den unge Konungen: Swar och en, som upptäcker sin Herres hemligheter, förtienar döden, du har begädt en sådan last, du bör och derfore dö. När du icke haft betänksande derfore at förråda en Konung, som hade förtroende til dig, och mer benägenhet för dig, än någon ann i hela des Hof, huru skulle jag då kunna låta betiena mig af dig? Allt hwad Marsken deremot kunnede säga, til sin endskyllan, war fåfångt, han blef icke hörd: Han kunde icke undwisa döden, emedan han ej wetat, at hålla hemligt, hwad honom war blifwit förtrodt.

Man finner här af, sade Seijnnan vidare, at man icke bör uppenbara det, som enom af någon ann i lönlighet förtros. Wet, min Mor, sade Seijonet, at den, som Er detta förtrodt, wai wil, at det skal blifwa upptäckt, emedan han är den första: Har han icke sielf dermed tigit för er, lärer

han ej wilja, at andra skola hålla det hemligt. Om det är sant, och ånströnt en fullkomlig kundskap deraf ej skulle wilja af Eder lemnas mig, så betager mig åtn. instone dock min oro. När Reijman såg sig således nödgad, sade hon: Jag skal då anafwa en misgjerningsman, som är om-å dig någon förskoning, och, fast ån de Wise säga, at en Konung bör låta medlidande hos sin gierna finna rum, gies likwål sådane brott, för hwilka ingen nåd bör wäntas. Om Damna är det, sade hon ytterligare, som jag nu talar, Han har igienom sina fallsta angifwelf. r förwållat Chotorbés död. Derrå gick hon ut, och lmnade Reijonet i största oro och efter ånck. Ån reijnen befalte det hela des Hof, at inhålla sig. Damna förebadade sig deraf något ondt, Han gick til en af de måst ansedde hos Konungen, och frågade honom, om han icke wisse, hwad til en sådan församling hade gifwit enledning? Reijman, som sådant hörde, sade: Den stier, til at sluta dödedommen ö. wer dig, in dina bedrögerier åro uppenbarade. Nådige Fru, swarade Damna för dem, som skoffa sig anseende i Hof igienom dygd. r.

dygder, felas aldrig öwänner. Ach !
 lade han dertill, hwad de dödliga förfa-
 ra helt annorlunda, än Gud som gör med
 hwar och en, iust såsom han förtienar ;
 Men de deremot straffa ofta dem, som
 äro wärde at belönas, och göra dem
 godt, som de borde hata. Ach huru il-
 la har jag gjort, när jag öfwer gifwit
 min roliga enslighet, och uestat mitt
 lif til en Konungs tienst! Hwar och en,
 som icke är nögd med det han har,
 och i wället at tjena Gud, utwäller at
 tjena menniskior, ångrar det snart el-
 ler sent, såsom man kan se af Sagan.

Om Eremiten, hwilken gick ut sin
 ödemarck, til at lefwa i Hof.

En Eremit, som hade wedersakat
 alle werldslige nöjen, förde ett strängt
 och stilla lefwerne i enslighet. Innom
 kort tid talades så mycket om hans dygd,
 at många menniskior alla dagar gin-
 go, til at besöka honom : En del af
 nyfikenhet, en annan åter, til at inhäm-
 ta hans råd öfwer åtskillige saker. Ko-
 nungen i landet, som war Gudfruck-
 tig, och allskade fromt folck, hade icke
 S 5 förr

förr fädt höra , at i hans Rike fans
 en man af så mycken dygd, än han
 straxt begaf sig til honom. Han gaf
 honom en anständig gästwa , och bad
 honom lemna sig nådra väminnelser,
 til sin uppbyggelse. Eremiten , til at
 göra Konungen nöije , sade : Gud har
 tvåanne boningar , den ena förgiångelig,
 den andra ewig : Werlden är den för-
 sta , Himmelen den andra. Eder
 May:tt , som är ädelmodig , bör icke
 fästa sitt sinne til jordens sätter , u-
 tan uplysta det til de himmelske : De-
 ras minsta del är af oändeligen större
 värde, än alla Werldenes förstendömen.
 Eder May:tt tåktes dershöre eftersträfwa
 och söka det ewiga goda. Huru förwärf-
 was det? frågade Konungen. Det sker,
 swarade Eremiten , när man understödier
 de fattige, och hielper de nödlidande. Den
 Konung , som wil en gång åtniuta den
 ro och sällhet , som är ewigtwarande ,
 bör derom beslita sig , at des undergifne
 måge niuta rolighet i tiden. Af detta
 tal wardt Konungen så rörd , at han
 hos sig beslöt , at hwar dag tilbringa
 någon stund hos Eremiten. En dag,
 då de woro hos Eremiten tillsammans,
 frågo

sågo de en myckenhet af folck, som bad och anhölt hos honom om rätt. Eremiten lät dem tråda närmare, frågade och hörde dem, och när han hade förnummit deras skiljaaktigheter, gjorde han dem alla utan möda och besvär nöjde. Konungen förundrade sig öfwer hans sticcklighet: Han bad Eremiten då och då insinna sig i hans Råd, och det läfwade denna i förmodan, at kunna wara de fattige til nytta. Eremiten instälte sig således ofta i Rådssörsamlingen, och alltid biföll Konungaen hans mening. Om söder blef han så angelägen hällen af Konungen, at intet i hela Riket skedde, utan efter hans råd och tycke. När Eremiten nu såg, at alla gjorde honom ära, började han, at fatta högre tankar om sig, än han förr haft, och wille wara ansedd, såsom Konungens ypperste Ombudsman. Til den ändan hade han en prächtig staat och en stor betiening. Han förglömdes sitt förra stränga lefwernes sätt och sina böner; Men ansåg sig nu mera, såsom omistelig för det Allmenna, och wärdade sig dertfore mycket om sin skidtsel. Han läg miukt, och at intet, utan bäst smakande rätter. Konungen,

nungen, som i det öfriga war med hans upförande nögd, lät honom så lefwa efter sitt tycke, och förtrodde sig til honom i Rikssens wårdande ärender. En dag kommer en annan Eremit som hade warit dennes wän, och många nätter tillbracht med honom med såna, suckande och bödn, til at besöka honom wid hofswet. Han wardot nog häpen, när han såg denne omgifwen med en stor myckenhet af Beriemer. Icke des mindre hade han tolamod och wäntade, til des emot natten alla hade dragit sig tillbaka: Då säger han til wår Hof-Eremit: Ach! min fiära wän! I hwad tilstånd finner jag Er. Och i hwad förändring! Hof-Eremiten wille ursäcka sig, sågandes, at han nöddades, at hafwa en sådan ståt. Men den andra, som war förnuftig, svarade: Edra ursäckter hafwa ingen annan grund än Edra sinnens förnöjelser: Rikedom och heder, märcker jag, hafwa intagit Er. Hwilken ond anda har dragit Er ifrån bönen, och hwarföre gldminen I Ert förra ensliga lefwerne's regler, föredragandes buller tör stulhet och oro för ro. Icke mån I tro, sade Hof-Eremiten, at Hof-sylorne hindra

dra mig, at forisättia min Gudackig-
hets öfning. I bedragen Er, iworade
Eremiten, om I tror at Guds böner
blifwa hörde, nar I tienna werlden,
såsom den tiden, då all Er åhoga war
derpå stald, at rått tienna Gud. I lä-
ren sielf finna det en gång, och ångra
hwad I giordt. Tro mig, och brnt
de gyldne fiador, som bundit Er mid
Hofwet, och gå tillbaka til Er enslig-
het. I lären annars så försöka det
swåra ödet, som den blinda fiände, hwil-
ken slog sin wåns råd i wådret. Jag
wil säga Er den Sagan.

Om en Blind, som reste med en
sin Wån.

Swå personer reste tillsammans, den
ena af dem war blind. En afion kom
mörckret öfwer dem så hastigt, at de
nödgedes blifwa på faldtet öfwer nat-
ten. De lade sig, at hwila i en ång,
men så snart dagen började åter wiisa
sig, lagade de sig til, at fortsättia sin
resa. Den blinda hade, i stället för sin
carbas, tagit en orm i handen, hwilken
nattens fiöld hade giordt stel och orörig.
Han

Han fan honom wäl i handen lenare, än carbasen, men deröfwer gladdes han, och trodde, at han på bytet hade wunnit. Han bekymrade sig således icke om den han hade bortmist. När Solen kom fram och uplyste allt, blef söheslaguren Ormen warse, och ropade hastigt til den Blinda: Min Bror! du har tagit en Orm, i stället för carbasen, kasta honom ifrån dig, förr än han gör dig dödellig skada. Den Blinde både til förstånd och ögon, trodde, at hans wän så talade endast derföre, at han self hade lust til at få denna des förmente carbas, och swarade: Misunnar du mig min lycka? Jag har bortmist min carbas, som icke dogde, och Gud har låtit mig finna en helt ny. Tro mig ej wara så dum, at jag icke skulle weta åtskillia en Orm ifrån en carbas. Den andra började skratta, öfwer hans arga inbillning, och sade: Min Bror! wänskaps och kärleks lagen förbinder mig, at låta dig weta, i hwad fara du äst. Är dig lifwet kiärt, så gör dig qwitt ifrån Ormen. Den Blinda blef mer förargad, än öfwer-tald, af sådane ord, och sade med isfwer:

Swar.

Swarsföre wil du nödga mig at bort-
 lasta en ting, som du sielf wil sedan
 taga up? Hans wän, til at ställa
 honom til råtta, swor, at hans uppsät
 icke sådant wore, och jag försäkrar
 dig, sade han, at det, som du håller i
 din hand, är en Orm. Men alt war
 såfångt, den blinde ändrade icke sin
 meniga. Imedlertid hade Solstrålar-
 ne efter handen upvärmmt och åter up-
 lifwat Ormen: Han började kasta sig
 omkring den Blindas arm, och stack ho-
 nom til döds.

Detta lärer, sade Gremitten wida-
 re, at man bör mistro sig sielf, och ei
 låta sina sinnen förmycket råda: har
 man något, som deras hog leker på,
 så är det så mycket swårare, at dem under-
 kuffwa. En så förnuftig föreställning
 upwäckte Hof-Gremiten ur den diuwa
 sömn, deri lustar och begwänligheter
 hade honom insöfadt. Han såg med
 öppna ögon den fara, hwari han wid
 Hofstjernnet stod. Han ångrade af
 hiertot, at han användt så lång tid til
 werdens tjenst, och tillbrachte natten
 i suckar och tårar. Men andra dagen
 utplånade den heder, som man åter
 gjorde

gjorde honom , alla samwetsagg.
 Han blandade sig åter i allehanda sa-
 ker , och handlade orättrådigt , såsom
 andra denna tidens menniskior. En dag
 dömdes han til döden en person , som
 efter Landsens lag och bruk hade bordt
 wara dertfore fri. Sedan domen war
 wärckstäld , aggade honom hans sam-
 wete , så at han en tid bortat ei hade
 någon ro. Andteligen ärhöllso också den
 dömdas anhörige af Konungen frihet , at
 ingifwa sin beswär emot Gremiten,
 som de anlagade för dömwillo. När
 Rådet hade om bestaffenheten gjordt sig
 underrättadt , dömdes det , at Gremiten
 borde undergå samma straff , som han
 hade lärit den döda lida. Gremiten,
 använde fåsångt alt sitt anseende och
 sin rikedom , til at frälso sig från döden:
 Dommen wardt på honom wärckstäld.

Jag tillstår , utlåt sig Damna ytterli-
 gare , at efter detta exemplet jag har
 förtient , at blifwa straffad , dertfore , at
 jag gådt ifrån min tygta enslighet , och
 gifwit mig , til at tiena Konungen.

När Damna nu hade lyctat tala ,
 wardt hans wåltalighet berömd af alla,
 som i Hofwet woro. Reijonet satt med
 neder-

nederlagit hufvud, och broades af så
 äfskillige tanckar, at det icke wiste, i
 hwad slut det skulle stadna, eller hwad
 det skulle härtil säga. Medan Leijonet
 satt så bekymradt och tanckfullt, och alla
 af Hofwet woro helt tyste, fleg ett
 diur, som kallas Siahgousch, en af Lei-
 jonets trognaste tienare, fram och ta-
 lade således: Allt, Damna, hwad du
 förebrår dem, som gifwa sig i Konun-
 gars tjenst, ländet endast dig self til
 blygd. Utom det, at dig ej tilhörer
 derom tala, bode du weta, at en ti-
 mas nyttig tjenst hos en god Konung
 öfwerwäger septio års böner och betrack-
 telfer. Hurra många män af stor för-
 tjenst har man icke sedt gå ifrån
 klöster til Hof, hwarest de i sina
 Konungars tjenst gjorde de nödlidande
 godt, och skyddat dem för orättmätigt
 förtryck och wäldsamheter? Den Sa-
 gan, som jag nu wil säga, wittnar
 afwen derom.

Om en from ordens-Män, och en Der-
 wich (som hålles för helig dersföre, at
 han öfwergifwie werlden).

I en stad i Persien bodde en gam-
 mal

mal ordens: Man, som för sin besynnerliga lärdom och helt wackra lefwernewardt af alla beördnd. Hans namn war RouchanZamir: Det är: Kent Samwete. En gång kom en Dervich resande ifrån Mauratnachos, ett land-skap i Tartariet, til at se denne Clercken, dertil föränlåten af en helig trängtan, och til at höra hans goda råd. Hans resa hade varit lång och mödosam, förr än han kom fram til klosteret, men denne war icke der: Han fan der allenast des stalbroder, som bad Dervichen, den han märckte wara trött, sitta ned och hwila sig, sågandes: Den tiden är snart inne, på hwilken min stalbroder wanligen kummer ifrån Hofwet, dit han alla dagar går. När Dervichen hörde, at ordens-Mannen bekymrade sig om Staats-Sakerne, ropade han ut: Ach! huru förtryter det mig, at jag så aldeles fåfängt rest en så lång wäg: ty hwad är wäl at göra hos en Man, som altid wistas i Hof. Han gick derpå ut ur Klosteret igien, med helt slätt omdöme om honom. Hofwitsmannen af Nattwackten sökte öfwer alt den dagen

gen en stor Röstware, som natten förr-
ut hade kommit honom utur händer-
ne: Och Konungen hade hotat Wack-
hafswanden med döden, om han icke i-
giensklaffade Röstwaren. Det hände sig,
at han råfode Dervichen, och utan
at höra honom, tog han honom för
Röstwaren, som han sökte, och lät gie-
nast föra honom til Rättare-platsen.
Dervichen betygade, at han war en
ärlig man, som intet ondt hade giordt,
men alt fåfångt, man hörde honom
icke, Bödelen hade redan uplyft yran,
til at hugga handen af honom, til hwil-
ket straff Röstwaren war dömd förr-
ut, när Ordensmannen, som kom ifrån
Hofwet, såg Dervichen i Bödelens
händer. Han befalte straxt gidra Der-
vichen lös, sågandes, honom wara
en af hans Medbröder, och at han ej
kunde hafwa begädt det brott, hwar-
före han beskyltes. Bödelen kyste gie-
nast på hans Stigbögge, och gjorde
Dervichen lös, hwilken sedan följde
honom til Closteret tillbaka. På vägen
sade Ordensmannen til Dervichen:
Undra icke, at jag tilbringar min mästa
tid wid Hofwet, det stier til ingen an-

nan ända, än til at frälssa osslydiga, såsom nu. Dervichen märckte då, at han hade dömdt oberättet, och betännde, at man ej borde lasta dem, som uppehålla sig i Hof til Guds åra.

Man finner häraf, sade Siaghousch vidare, at icke de, som måst hålla öfwer lagen, afhålla sig ifrån Hof. Och du, sade han til Damna, gibr här en hop löjliga liknelser och slut. Det är wäl wist, swarade Damna, at dygdigt folck stundom finnes i Hof; Men de måste förrut hafwa dertil anropat Guds bistånd: Ty utan at Gud beshinnerligen beshyddar dem, kan intet fela, at de icke blifwa der förlorade. Dernäst måste de icke gå dit, utan at wara aldeles afsondrade ifrån alla egna affätter, som är den stötestenen, för hwilken de hafwa måst, at fruckta. Jag tillstår, at med ett aldeles owäldigt Sinne man kan iwåga, at begifwa sig i alla stånd och wilkor: Men wij, som ej humnit til denna dygdens högd, huru willia wij wara i så mycken fara, utan at förgås, om man icke kan tiena högt uplyste och rättrådige Konungar, som weta ärliga goda, tienare ifrån de onda,

da, straffa deße och belöna dem.

Zeijnnan tog här til orda, och sade til Damna: Du talar emot dig self, Ty wij äro nu alla församlade til ingen annan ända, än at ställa dig under ögonen dina otroheter, med hwilka du förwållat en den trognaste Konungens undersåtes död. Nådiga Fru! svarade Damna: Hans May:tt, så wäl, som alla här närwarande, weta nogsam, at emellan Oyen och mig ingen iden minsta osämja war. Ewert emot, är hela weriden bekant, at jag befordrat honom til det han war, och til den nåd, hwarmed Konungen hedrade honom. Jag har wäl gifwit Hans May:tt wid handen en hans anläggning emot des person, det är wist: Men jag har intet berättat, det jag icke self har sedt, eller hört. Jag har handlat utan någon affiakt på mitt eget: Ty hwad fördel skulle jag wäl kunna hafwa af Chotorbés död? Den myckna nåd, som Min Konung har gjordt mig, och den trohet och nit, som jag är honom skyldig, kunde de wäl tillåta mig, at ej gifwa honom wid handen, hwad emot honom stämpledes.

De, som nu anklaga mig, giöra det derföre, at de frucka för mig: De önska, at se mig död, på det jag icke jemwäl må upptäcka deras förehafwanden.

Damna talade detta så oförskräckt, at Leijonet ej wiste, at finna sig deri. Det sade: Hans sak bör komma under Domarens skärskådan, ty jag wil, at den blifwer noga uttrönt. Eder Maj:tt giör berömligen, rovade Damna, ty de, som förhastat sig i dömande, dömma illa. Ingen ting bör man giöra, utan at först wara wäl underrättad: Man kan eljest snart fara willse, såsom den hustrun, om hwilken jag nu skal berätta.

Om en Olysk hustru, och en Målare.

En Köpman i Staden Cachmir, hade en öfwermåttan skön hustru, som älskade, och war älskad at en Målare, hwilken i sin konst war förträffelig. Dese bägge Allskande försummade intet tilfälle, at se hwarannan. En dag sade den Sköna til sin Allsare: Så ofta du wil tala med mig, nödgas du förställa

förställa din röst, du måtte antingen hwi-
 sla, hosta, eller på annat dylikt sätt
 gifwa tillkänna, at du wil råka mig.
 All sådan möda wille jag gierna betaga
 dig. Kunna wij icke finna något, som
 ntan så mycket besvär kan tjena oss til
 teckn? Watan, sade Målaren, jag
 wil måla tvåanne Solhattar med sär-
 skilde färgor: Den enas hwithet skal öf-
 wergå en stierna, som syns i watten,
 och den andras swårta skal wara möre-
 fare, än Mörers hår: När du ser
 mig komma med enthera af desse, kan
 du weta, hwad det wil betyda. Må-
 larens dräng, som ej mindre än des
 Herre, älskade denna qwinnan, war
 inne i ett rum närmast til det, hwari
 de Wskande woro, och hörde detta af-
 talet. Han wardt deröfwer glad, at
 han fick sådant höra, och förmodade,
 at nyttia det til sin förmon. En dag,
 då hans Herre hade gådt ut li Staden,
 til at göra ett stillderi, tog han den
 utmärkte Solhatten, som hans Herre
 plågade bruka, när han wille råka sin
 Wån, och gick dermed förbi hennes
 hus, der hon låg i fensteret. Så snart
 hon blifwit honom warse gick hon,

utan at gifwa ackt, hwarken på des an-
 sichte, eller åthåfwor, ned, och tog e-
 mot honom, såsom hon plågade emot-
 taga Målaren. Sedan drängen haft
 alt nöije, gick han åter hem, och sat-
 te hatten på sitt ställe. När Målaren
 kom hem, hade han lust, at se sin
 Wän, han tog hatten och gick åstad;
 Men hon wardt håpen, när hon åter
 blef honom warse. Hon språng emot
 Målaren, och frågade utan betänkan-
 de, hwad orsaken wore til des så ha-
 stige återkomst. Målaren märckte oråd,
 swarade henne intet, utan lemnade
 henne hastigt, och gick hem, der han
 fan drängen, hwilken fick dyrt betala
 det nöijet, som han hade haft. När
 han sedan besinnade, huru lättfinngt
 hon hade gjordt drängen til wiljes,
 slöt han alt umgiånge med henne.
 Hade nu, sade Damna ytterligare,
 benna gwinman ej warit så hastig wid
 drängens driskighet, hade hon icke förlo-
 rat en så tilgiftwen, fast brotlig, Utlare.
 Besinnan märckte, at Leijonet, des Son,
 med nöije hörde Damna: Hon fruckta-
 de, at denne sluge Råfwen kunde ige-
 nom sin wåltalighet hindra Rättens
 lopp.

lopp. Det synes, sade hen til Leijonet, som Eder Majestät hölle Damna för oskyldig, och ansåge des anlagare såsom bakdantare. Jag hade aldrig trodt, fortsfor hon i sitt tal, at ten Konung, som anses för den rättredigste af alla, skulle kunna låta sig förleda igenom så låta ord af en misgierningsman, som söker undslå Lagens strängheet. När Leijonan detta hade sagt, stod hon tvred up, och gick ut til sitt rum. Leijonet, som antingen wille gidra sin Fru Mor til behag, eller kan hända började numera, at tro Damna skyldig, låt sätta honom i fångelse. När alla hade dragit sig tillbaka ifrån Konungen, gick Leijonan in til honom igen, och sade: Jag begriper icke, huru ett så groickt och snalt förstånd har låtit draga sig til en så grof misgierning. Ufwunden, swarade Konungen, är den, som har förmådt honom, til ett så giement förhållande. Ufwunden, sade han widare, är en last, som håller Sinnet i en o-uyhörliq oro: Man finner ofwundsuksa, som mistycka, at dem sielfwe stier af andra godt, såsom af följande. Sägga En märckas.

Om tre Åfoundsstuka, som hitta-
de penningar.

Tre Mån reste tillsammans. Den äldste sade til de andra: War så god, och berättat mig, hwarföre I begifwit eder hem ifrå vå resor. Jag har dertföre rest ur mitt land, swarade den ene, at jag ej kunde tåla wiða ansikten, som woro mig widrigare än döden, och det kommer af ingen annan orsak, än ett misundsamt Sinnelag, som ej unnar någon annan det ringesta goda. Den samma stukan plågar mig, sade den andra, och giör, at jag far kring wiða werlden. Wij ha då alla tre en stuka, utlåt sig derpå den gamla. Som dese nu således woro af ett Sinnelag, lefde de straxt temmeligen wäl tillsammans. En dag kommo de, at gå igenom en dæld. Der blefwo de warse en stor summa penningar, som någon resande hade på det stället tappat. De stego straxt ned af sina hästar, sade fins emellan: Låt oss dela dese penningar, och sedan fara med dem hwar hem til sitt, samt giöra oss dem til goda. Men detta sade de med mun-

munnen allenast, och ingenthera kunde förmå, at unna sina skalbröder minsta fördel, och hwar stod i beräkande, om han icke skulle gå bort, utan at något deraf taga, på det de andre måtte göra likaledes: I sådan twiflan blefwo de ett helt dygn på platsen stående, utan at äta och dricka. Tredie dagen derpå, kom Konungen i Landet dit, som med hela sitt Hof då war ute och jagade. Han ualkades til de tre karlarne, och frågade dem, hwad de hade för sig med renningorne på marken. Sådant påkom dem så hastigt, at de intet wiste, at swara annorlunda, än sant war. Allernådigste Herre, sade de, wij plågas alla tre af enahanda begiärelse, inemligen afwund. Den samma har bracht oss, at öfwergeitwa vårt Fädernesland, och följer oss allestäds efter. Eder Maj:tt gjorde oss sibr nåd och ett kärlekawärck, om han gjorde oss fria ifrån denna plågan. Konungen befalte dem hwar för sig berätta, til hwad högd hwars och ens afwundsstuka hade stigit, på det, sade han, at jag derefter må stassa bot derfore, om jag kan. Min afwund, sade den ene, går så

så wida, at jag ej kan giöra någon
 trennistia godt, ehweri den och är.
 Du är helt bestiedelig, at räkna emot
 mig, sade den andra, ty långt deri-
 från, at jag skulle giöra stelf någon
 godt, kan jag ej heller tola, at det
 någon af en annan wedersfares. Den
 tredie sade: Hos ingenthera af Er
 finnes ändå afwunden i den högd,
 som hos mig: ty jag kan hwarcken
 stelf giöra enom ett nöije eller tola, at nå-
 gon ansan det giör, ja icke en gång,
 at det stier mig stelf. Konungen blef
 så besörd af sådant tal, at han icke
 kunde deri finna sig, at swara. Und-
 teligen, sedan han länge hos sig öf-
 werlagt, sade han til dem: I förtie-
 nen icke, at dese penningar skulle Er
 lennas, och befalte taga penningarna bort,
 dömandes hwar och en til det straff,
 som han war wård. Den, som ej
 kunde giöra någon mennistia godt, blef
 förd i en ödemarck barfota, utan alla
 lifzmedel: Honom, som ej kunde tola, at
 något godt giordes, blef hufwudet af-
 huggit, såsom af en owårdig, at lefwa,
 emedan han intet godt ålskade, utan ondt:
 Och den, som icke kunde en gång lida,
 at

at andra gjorde honom godt, lät Konungen lefwa, ty sådant hans Sinnes art war honom plåga nog, och blef han förd til den orten i Nifer, der man största wålgjerningar och tålelskwärk utöfwade, hwaraf honom förorsakades så mycken harm, at han deraf dog.

Så ser man, sade Seijonet widare, hwad afwunden är. Damna borde då, sade Seijman, ju förr ju heller dödas, emedan han med en så farlig last är behestad. Jag är derom icke så aldeles förwiskad, svarade Seijonet, och det wil jag bli, förr än jag dömer honom.

När nu Damna war blefwen förd i fångellet, kom Kalile hans maka til honom, rörd af medlidande med honom, och sade til honom: Jag warnade dig nogsam, at du skulle låta ditt anslag fara. Ingen som har förstånd, begynner en sak, utan at hafwa något öfwerwägar, hurudan ändan derpå wil blifwa. Man bör icke plantera ett trå, utan at weta, hwad frukt det gifwer; Men under det, at Kalile och Damna med hwarannan så talade, war en Björn i fångellet fördold, som de icke sågo, och som åhörde deras tal, til at deraf betiena sig å tid och ställe.

Dagen

Dagen derefter helt bittida om morgonen församlade sig åter hos Leijonet alla de, som dagen förrut hade varit tillsammans, och sedan hwar och en hade intagit sitt ställe, talade Leijonan således: Man telar ej mindre, när man låter på tiden ankomma, at straffa en brottslig, än när man förhastar sig, at straffa en oskyldig, och när en Rönung icke straffar en illgierningsman, gör han sig i des brott delactig. Leijonet fant ett sådant tal wara wäl grundadt, och befalte, at på Damnas sak skulle med flit arbetas. Drozen steg up, och begiärte, at få weta de omfringsittiandes meningar öfwer saken, sågandes, sådant gagna på trenne sätt. Först dertil, at Sanningen blefwe kunnig, och rättwisän utdfwad, för det andra, at bedragare, onda och illasinnade, blefwo, efter Guds wilja, straffade, och för det tredie ändteligen dertil, at samhället blefwe ren giordt ifrån skelmar, som igenom sina illgryp förstödra des rolighet. Som ingen war om wärckeliga sammanhanget kunnig, så war ock ingen ibland alla de församlade, som wågade sig utlåta. Så dant

dant gjorde Damna dristigare, til at tala. Dock utan at låta derdsiver förmärcka någon sin glädie, sade han: Nädigste Konung, om jag hade begärdt det brottet, hwarföre jag bestylles, skulle jag nyttia en så allmen tyfthet til min fördel; Men jag wet mig wara så oskyldig, at jag med största kallsinighet afwäntar, hwad slut wil göras. Jag kan dock ej förbigå, at anmärcka, huru deras, at ingen enda yttrar sig emot mig, det nogsamnt stönjes, at man i giemen finner mig oskyldig. Ingen bör räkna mig til fel, at jag wisar min oskuld: Jag bör deruti ursäcktas, ty förswara sig är hwar och en lofligt. Jag anhåller, sade han widare, at alla, som här äro församlade, i vår Konungs höga närvaro, måge säga, om något är, som de weta med mig. Men hwar och en ware omtänckt, at intet osant säga, annars torde honom hända det, som wedersfors den osiftliga Läkaren, hwilkens äfwentyr jag nu skal berättas.

Om en okunnig Läkare.

En Man utan wetenskap och försä-
renhet

renhet gaf sig ut för Läkare. Han war så olärd, at han icke wiste åtskilja Colik ifrån wattusjukan, eller Rhabarber ifrån Bezoar. Aldrig besökte han en sjuk två gånger, ty han gjorde alltid så, at den sjuka efter första besöket dog. I samma Landskap war en annan snäll och skickelig Läkare, som botade också de för obotelige hållne och öfwer gifne sjuka, allena igienom en eller an Läkedom, den han fullkomligen kände, betienande sig i alla sina föreskrifter endast af dem, utan blandningar. Men denne skickelige och förfarne Mannen wardt blind, och som han icke mer kunde se de sjuka, satte han sig ned på en enslig ort, til at der lefwa i stillhet. Så snart den okunniga Läkaren hade sådt förspöria, at den andra, som han med så mycken afwund hade härtils sedt, nu mera hade satt sig i ro, höriade han öfwer allt gifwa prof af sin okunnighet, där han tänckte wisa sin wetenskap. En gång wardt Konungens dotter i Landet sjuk, man sökte snart den goda Läkaren: ty förutan det, at han förr hade varit brukad i Hofwet, war man försäkrad om större skickelighet hos honom.

än hos den, som nu stråfwade, at bringa sig i anseende. När den floka Läkaren war idrd til Princesan, och hade om bestaffenheten af hennes sjukdom blifwit underrättad, förordnade han för henne wisa Piller af de medel, som han nämde. Man frågade honom, hwar sådane woro at finna. Jag har för detta sedt dem, swarade han, i Mediciniska förrådskammaren; Men nu som jag är blind, kan jag ei åttillsja dem ibland de många Apothequedossor, som der finnas af allahanda slag. Den olärda Läkaren, som war närvarande, sade, at han wäl kiände de omtalte Läkemedel, och wäl wiste, huru de borde brukas. Gack då i mitt Apoteque, sade Konungen, och hämta det, som behöfwes, Bönhäfen gick i skattkammaren, och började söka kiärrillen, hwar behörigheterna skulle finnas uti; Men som der woro många lika til anseende, kunde han ei urtillsja de rätta, emedan han ej kiände saferne. Han fan sig så illa utstald, at han ej wiste, hwad han skulle giöra. Dock wille han hellre låta ankomma på händelse, och taga ett kiärril på måfå, än gå tillbaka

& ut

och bekanna sin owetenhet. Men han betänckte icke, at de, som blanda sig i saker, dem de icke förstå, måste snart eller sent ångra sitt oförstånd. I det fiärl, som han råkade ta, war ett ganska starkt förgift, det blandade han i Pillerne, som han gaf Prinscessan. Hon dog straxt, och Konungen lät gienast gripa honom, och straffa honom til lifwet.

Detta wisar, sade Damna ytterligare, at man aldrig bör tala, eller gjöra något, derom man icke wet fullkomligt bestied. Men en af de omkringstående föll honom i talet, och sade: Man läser dig i ögonen, at du icke doger, utan åst en arg boswer. Domaren frågade den, som sig så yttrade: hwad grund han dertil hade: de Naturkunnige hafwa anmärckt, swarade han, at de, hwilkas ögonbrunn skilja sig, som hafwa wänstra ögat blöddare och större, än det högra, näsan wänd på sned til wänster, och gå med nedslagna ögon, ställande sig helige och fromme, wänligen äro smickrare och stielmar: Som nu sådane tecken alla finnas hos Damna, så har jag trodt intet

intet fela emot sanningen, när jag sagt,
 at han icke döger. Din wetenskap,
 Min Wän, är icke säker, rovade
 Damna, Gud är den, som gifwer vå-
 ra ansikten sådan skapnad, som honom
 behagar. Om så wore, som du säger,
 at hwar och en bure i sitt ansikte ut-
 märkt, hwad som bor i des innersta,
 och at man, utan at fela, kunde der-
 igenom åskilja de goda ifrån de onda,
 behöfde man inga Domare och inga
 Wittenen, til at slita de twistigheter,
 som nyppa sig i det Borgerliga lefwer-
 net. Det wore också orätt giordt, at
 af några taga ed, och af andre wilja
 igenom plågor utleta sanningen, om
 man kunde desutan se henne så noga.
 Ännu mera: man skulle begå en ware-
 felig orättrådighet, när man straffade
 förbrytare, ty det stode icke i deras
 fria wilja, at giöra ondt eller godt, om
 de Naturtecknen, om hwilka du för-
 målt, förde med sig en nödwändighet,
 at de, hos hwilka sådane finnas, skul-
 le giöra de gierningar, som deremot swa-
 ra. Deraf följer otwungit, at om jag
 wore til Chocorbés död wällande,
 hwilket likwäl är annorlunda, borde

jag dock icke derföre straffas, emedan jag ej hade stelf rådt för mina gierningar, utan af de Naturs-tecken, som du hos mig anmärkte, varit dertill drifwen och twungen. Du kan altså af en sådan slutsats se, at din ej är beständande. Sedan Damna således hade tilstoppat munnen på den, som hade talat emot honom, wågade ingen mera, at säga något ord: Hwarföre Domaren wardt föraniåten, at låta för denna gången föra Damna tillbaka i fångelse, och gjordes imedlertid berättelse til Konungen om alt, som förelupit.

Når Damna war kommen i fångelse tillbaka, wille han sända til Kalile; at bedia henne komma til sig. Men en Råf, som af händelse war der, betog honom den mödan, och berättade, at Kalile war död af sorg, at se sin man unwecklad i en så elak sak. En sådan tidning rörde Damna så nära, at han syntes wara helt tröfilös, och icke mer bekymra sig om sitt lif. Den andra Råfwen wille upmuntra honom, och sade: Om han i Kalile hade förlorat en flår maka, skulle han deremot i honom finna en trogen wån. Damna, som
säg

låg sig ej mera hafwa någon, til hwilken han kunde sig förtro, och tyckte, at denne Råfwen med så godt maner tilböd sin tjenst och wänskap, tog sådant gierna emot. Jag ber Er, sade han, gå til Hofwet, at der nogga efterhöra, hwad om mig säges, och gifwa mig s-dan trogit deraf del: Det är det första prof, som jag begiär af Er wänskap. Mycket gierna, swarade Råfwen: Far wäl! jag går då, at utforska, hwad man wid Hofwet säger om Er. Och dermed gick han bort. Dagen derefter i första dagningen gick Leijnan til sin Son, och frågade: hwad man med Damna hade giordt? Han är ännu i fängelsset, swarade Leijonet. Det stier mycket nödigt, sade Leijman, at J striden dertil, at låta straffa honom, gifwen ackt, at han icke ändteligen igienom sina konstter undankommer. Leijonet bad henne self blifwa tilstådes, til at höra, huru med honom kunde aflöpa, och befalte tillika låta upföra Damna, til at afbida slut i sin sak, hwilket straxt skiedde. När nu den fångne kom fram för Domaren, begärde Drohen åter, som dagen förut, at

de närvarande wille gifwa tillkänna ; hwad de i Galen hade sig bekant : Men ingen sade något ord Damna , som sådant röga märckte , utroade straxt : Det kan nog finnas , at ing n är , som wil ofläaga något falskt wunnesbörd , af fructtan , at ueställa sig för lika nåpft , som den Falkeneraren måste lida , hwilken hade påstådt en ofanning.

Om en dygdig Qwinna , och en skamlös Dräng.

En mycket bestiedlig Man hade en Hustru , som ei war mindre dygdig , än skidn. Han hade också en Dräng , som war begifwen til allahanda laster ; Men han kunde icke ofwertatas , at drifwa honom bort , emedan han war en god Falkenerare. Som wanen är i Osterländerne , at hålla Qwinnorne , in i husen ofynliga , så hade denna Drängen aldrig sedt sin Fru. Men en dag , då han af händelse fick se henne , fattade han til henne en håstig kärlek. Igenom en förtrodd person af hennes kion lät han anmoda henne , at göra honom det nöije , som han ästundade :

dade: Men all hans möda war förlorad, ty han råfode en qwinna, som war högst dygdig. Omfider förlorade han också allt hopp, at winna henne, och då förbytte sig hans kärlek i hat, och han började eftertäncka en sträcklig hämnd. I sådan tancka gick han til torget, och köpte twänne Bapegoijor, den ena lärde han at säga: Jag har sedt min Fru liaga med Drängen, och den andra: Men jag, jag, säger ingen ting. Någon tid derefter hade Mannen budit några männer hem, at äta med sig. När alla woro samlade wid bordet, började Bapegoijorne uprepa sina läror. Sådant hade Drängen lärdt dem säga vå sitt modersmål: Och som hwarken Herren eller Fruen, eller de andre i Huset det förstodo, hade ingen kunnat gifwa derpå någon acct; Men nåra af Gästerne, som woro ifrån samma landsort, som Drängen, hade icke förr hört Bapegoijornes samwaller, än de häpnade och höllo up, at äta. När Wärden sådant märkte, undrade han deröfwer, och frågade, hwad orsak dertil wore? Hören I intet, sade en af Gästerne, hwad dessa Foglarne säga? Men,

svarade Wården. De säga, utlåt sig
 den andra ytterligare, at Er Dräng
 har giordt Er til Hanren. Wården wardt
 helt bestört, när han hörde sådane ord,
 och bad sina Wänner ursäcka sig, at han
 hade budit dem åta i ett hus, der så-
 dan oanständighet begicks. Drängen
 betiente sig af tilfallet, til at ännu me-
 ra reta sin Herre emot des hustru,
 sågandes, at så wore stiedt, som Fog-
 larne hade berättat: Swilket så förök-
 te Herrens wrede, och gjorde den så
 häftig, at han befalte döda hustrun.
 Til dem, som kommo, at wärkställa
 sådan hennes mans befallning, sade hon,
 at hon wore beredd til at lida, hwad
 han hade henne årnat; Men at hon
 likwål önskade, at förrut blifwa hörd:
 ty om det stiedde, och hennes o-
 stuld blefwe sedan kunnig, skulle han
 förgäfwes ångra, at han hade låtit dö-
 da henne. Sådant wardt berättat
 för Mannen. Han lät henne komma til
 sig, och befalte henne blifwa stående
 bakom en stjärm, och förswara sig om
 hon förmådde, ty dese Foglar, sade
 han, hafwa intet förnuft, och kunna
 följactreligen icke beskylas, at wara
 under

understuckne, eller bestuckne: Huru wil du då giöra dig ostyldig? Du borde, swarade hustrun, wara wäl underrättad om sanningen, förr än du dömmar mig. Låt säga dig af de närvarande Herrarne, om dese Foglarne weta tala något mer, och i sitt tal fullfölja samma sak, eller om de alt fort uprepa det samma. Skier det senare, lade hon dertil, så war derom wis, at sådant endast härdrer af din Dräng, som welat betiena sig af sådan konst, til at swärta mig hos dig, när han icke kunnat af mig århålla den ynnest, han åstundat. Af sådant tal tyckte Husbonden finna, at hans hustru torde wara utan skuld. Han gick dertfore til Gästerna, lät bära til dem Foglarne, och bad dem gifwa i några dagar åkt, om Foglarne stulle säga något annat, än det de redan hade hört. Dese gjorde så, och funno wärefeligen, at Papegoijorne intet wiste säga, utan det samma. De berättade sådant för deras Wän. Han förmärkte då sin hustrus ostuld, och sin Drängs arghet, och lät straxt kalla Drängen för sig, han kom, och höll en

Saldt på handen. När hustrun såg honom, sade hon krypt: Du bostwer, hwarföre har du tillagt mig en så neflig last? Derrföre, swarade Drängen, at I hustru den begädt. Men han hade ej wäl uttalt sådane ord, förr än Falcken, som han bar på handen, flög honom i ansiktet, och ref ut des ögon. Sådant blef på slutet frukten af hans skamlöshet och skändeliga bostwestycken.

De tta bör påminna oss, sade Damna widare, huru angielägit är, at aldrig gifwa falskt witnesbörd: ty det ländet sigst til deras egen bligd, som det görä. När nu Damna hade hört ut at tala, såg Leijonet på sin Mor, och bad henne säga sin mening. Jag sinner nog, sade hon, at Eder May:tt älskar denne arga Rästwen; Men han lärer all näst ästafkomma oordning och oreda i Eders May:ttis hof, om han ej blifwer hämmad i sitt lopp. Jag ber Er, swarade Leijonet, säija mig, hwem som har intagit Er sinne så aldeles emot Damna. Det är all för wist, sade Leijonan, at han har begädt den misgjerningen, hwarföre han
är

är bestyld, men jag bör ej upståden, som har förtrodt mig det under tyfthets löfte: Dock wil jag af honom sielt förminna, om han wil, at jag berovar mig på honom, såsom witne: Seinnan gick d' rpa ut, och lät falla Leoparden til sig. Hon sade til honom: Käre, jag ber dig, uptäck dristeligen, det du met om Damna. Rådige Fru, swarade Leoparden, I weten, at jag är färdig, til at uwoffra mig för Eder, förordnen så om mig, som Eder behagar. Seinnan förde straxt Leoparden til Konungen, och sade til honom: Eder Maytt behagade här se ett ofäcktiq witne emot Damna. Sejnet wände sig til Leoparden, och frågade, hwad bewis han hade, at frambringa til den otrohet, hwarföre Damna bestyltes? Rådigste Konung, swarade Leoparden, jag har med wilja förtegat sanningen en tid, til at höra, hwad Damna skulle förewända, til at göra sig ofskuldig. Derefter berättade Leoparden omständeligen alt, hwad af Kalile och Damna war dem emellan talat. En sådan berättelse, som i mångas närward medde, wardt hastigt tunnig öfwer alt.

alt, och blef beslyrkt af ett annat witne, neml. Björnen, om hwilken jag har förrut förmålt. Man jämförde wittnesmålen, och hörde deröfwer Damna, som då mera intet wiste, hwad han skulle dertil svara. Af sådant alt blef omföder Leijonet brackt, at säga dödsdomen öfwer Damna. Konungen lät inmurra honom lefwande, och der dö af hunger.

These två Capitel bör tiena bedragare och smickrare til underrättelse och warning, at de bättra sig, och menar jag nog hafwa ådagalagt, at bakdantare hafwa nästan altid en slåt anda, hwarförutan en sådan gör sig förhatad i allas umgiänge och sällskap. Den, som planterar törne, bör icke förmoda, at få stöta Rosor.

Det tredie Capitlet.

Huru man bör göra sig wänner, och om den nytta, som man kan hämta af deras umgiänge.

J hafwen nu förtäldt för mig, sade Konung Dabschelim til Braminen, huru det gädt en stielm, som under falskt

falskt stien af wänskap, förorsakat en
 oöfnyddigs dödd: Jag beder Eder, sägen
 mig widare, til hwad nytta kunna
 wänner wara i det Borgerliga lesiver-
 net? Braminen swarade: Eder Man:tt
 lærer weta, at ärligt folck ingen ting i
 werlden så högt stättar, som en uprick-
 tig wän: En det är man stelf i en annan
 person, hwilken man kan gifwa del af
 sina hemligaste tanckar, som delar med
 oss wårt nöje, och huggar oss i olust
 och motgång, des umgiänge gör oss
 desutan mycken ro. Den Sagan, som
 jag wil förtälja, skal ännu tydeligare
 wisa, hwad behagelighet en inbördes
 wänskap med sig förer.

Om en Korp, en Kotta, en Duf-
 wa, en Sköldpadde, och
 en Stenget.

I negden af Cachmir war ett gan-
 sto angenemt sält: Och som en myc-
 kenhet af allahanda wilbräd sig der up-
 behöll, så säg man der och altid Säga-
 re. En Korp wardt under ett tra, der
 han hade gjordt sitt näste, warse en
 kull, som höll i handen ett nät, Kor-
 pen

pen wardt rädd, i mening, jägaren sstade på honom, dock förgick räddhogan åter, när han förmårte karlens rörelser, huru han utträdde sitt nät på jorden, strödde derunder några korn, til at locka andra foglar, och sedan gömde sig bak tioda buskar. Sådant allt war icke wäl bestått, förr än en hop hungriga Duswor svängde sig der ned. Deras anförare wille derifrån afhålla dem, förentållandes, at man ej borde så blindt och obetåndt öfvergifwa sig i sina lustars wäld; Men han blef ej hörd. Denna wisa Duswan, som war gammal, och kallades Montavaca, hade lust, at ställa sig ifrån de andra, när han fan dem wara så själfrådiga och oläractiga; Men ödet, som drar oss också emot vår wisa, twang honom, at löpa samma fara, och han satte sig ned med dem. När de nu sågo sig alla wara fångne, och idet nermaste, at falla i Jägarens händer, som trädde fram, til at taga dem, sade Montavaca: Nu wäl! Wänne J wiljen lyda mig en annan gång? Jag märcker nog, sade han widare, då han såg dem söka arbeta sig löse, at hwar och

och en efterströfwar at fria sig, utan at bekymra sig om sin Comerat: Så giöra icke råtta wänner: Wi måste söka hwar och en hielpa den andra, kan hända, at et så berömligt försök friar oss alla: Låt oss derföre gemensamt använda vår nyretska mækt til at sönderslita nätet. De lydde alla Montavaca, och gjorde tillika så sitt bästa, at de ryckte nätet löst, och förde det bort med sig i luften. Jägaren förtröt, at han skulle gå ett så ansenligt byte awitt. Han gick derföre efter, dit han såg Dufworne flyga, i förhoppning, at nätet tyngd skulle omsider uttrötta dem. Korpen, som på alt detta hade gifwit ackt, sade imedlertid hos sig sielf: Denna händelsen är min sann besynnerlig, Jag måste se til, huru den slutar sig. Han följade således Dufworne långt efter. När Montavaca blef warse, at Jägaren tycktes hogad, at alt jemnt förfölja dem, sade han til de sina: Denna elaka karlen lär ej uphöra, at följa oss efter, så länge han icke förlorar oss ur ögnasiktet: Låtom oss begifwa oss på sidan bak om någon stog, eller hus, så at någon byggning, eller tiocka trån,

trån, måge dölja es undan hans ögon, och göra, at han wänder ifrån es tilbaka. Sådant des förslag hade sin goda wärckan. En tiock flok hindrade Sägaren snart, at mera se dem, och han gick helt misnögd tillbaka. Korpen deremot fölgde dem alt fort. Han war ej litet nyfiken, at få se, huru de wille göra sig löse utur nätet, som höll dem snårde. Han förestalte sig, at honom kunde en gång hända, at han behöfde betiena sig af samma medel. När Dufworne sågo sig hafwa blifwit Sägaren qwitte, fagnade de sig deröfwer mycket. Men huru de skulle blifwa löse ur de band, som hade snårde dem, wiste de icke. Montavaca, som war rik på påfund, fan också dertil utwäg. Wij måste, sade han, wända es til någon trogen wån, som wij kunna es med säkerhet förtro, och lofar es ur banden. Jag känner, sade han widare en Kotta, som bor icke långt här ifrån, han kallar sig Zirac, han är min wån, och mycket redlig, han kan sönderriva nätet, och gifwa es igen war frihet. Dufworne, som intet högre åstade, gästwo dertil bifall. De kommo

Kommo hastigt til det holet, der Klotan var, och mid bullret af deras wingar kom hon ut. Hon wardt helt besfort, när hon såg Montavaca invecklad i ett nät. Ach! min fiära vän, se de hon til honom, hwilken har satt dig i sådant tillstånd? Montavaca berättade, huru honom och hans sällskap hade handt. Inredertid började Zirac straxt gnaga på de trädar, som hade håf-
tat Montavaca. Men Montavaca sade: Jag beder dig, gör först mina Camerader löse. Zirac, som oroades deröf-
wer, at se honom bunden, fortsfor i sitt arbete. Jag beder dig än en gång på det inständigaste, ropade Montavaca, at sätta mina Camerader i frihet, före än mig: Ty förutan det, at jag, såsom deras anförare, är förbunden, at hafwa för dem omsorg, fructar jag, at den möda, som du har, til at giöra mig lös, kunde hindra dig, at tienna de andre, deremot din wänskap för mig, som jag wet noggsamt, upmuntrar dig, til at skynda, at giöra dem löse, på det du må komma, til at bryta mina bo-
jor. Klotan hörde Montavaca med för-
undran, berömde hans dygd, och begaf

sig, til at gnaga de andre Dufwornes
 band: det war också snart giordt.
 När nu Montavaca såg sig med sina
 Camerater i frihet, böd han Zirac fara
 wal, och tackade honom mycket. De
 flugo sina färde: Och Zirac gick åter
 i sitt hohl. Korpen, som hade våt
 detta gifwit noga ackt, fick stor lust,
 til at giöra bekanskap med Zirac. Til
 den ändan förfogade han sig til des
 hohl, och ropade honom wid sitt namn.
 Zirac gjorde den ofkiänta rösten försträckt,
 hwarföre han frågade: Hvem det
 wore? Korpen svarade: Jag är en
 Korp, som har något af wärde, at
 säga dig. Swaram, svarade Kottan,
 skulle wij, som äre owänner, kunna
 hafwa tillsammans, at tala? Korpen
 gaf honom deryå tilkianna, at han
 ästundade giöra wänskap med en Kotta,
 som han hade förmärckt hafwa den
 egenstapan, at wara en uoriiktig wän.
 Jag beder dig, svarade Kottan, gibr
 wal af ett diur, som kommer mera
 med dig öfwerens? Du förlorar din tid
 och möda, när du söker inbilla mig
 en wänskap, som är så litet rimmelig.
 Det icke det, afhålla dig, sade Korpen,
 wisa

wisa dig ädelsinnad, och wågra ej
den din wälwilja, som åstundar den
samma. Det är fåfångt, swarade Zirac,
at du talar om ädelmodighet, Jag
känner allt för wäl dina konstler: Med
ett ord: Wij äro af så årtilligt slag,
at wij icke kunna ha wa något um-
gänge tillsammans. Det, som hände
Kapphönan, som war för hastig, at in-
gå wänskap med en Falck, bör tiena
mig til warning.

Om en Kapphöna, och en Falck.

En Kapphöna, fortfor Zirac at tala,
spatserade wid ett Berg, och sång så
behageligen, at en Falck, som for der fram,
fartade för henne tycke, och fick lust, at blif-
wa des wän. Jagen kan lefwa, sade han
hos sig stelf, utan at hafwa någon wän:
De Wise säga, at de, som inga wänner
hafwa, äro i en stadig slufdom. Han
wille altså foga sig närmare til Kapp-
hönan. Men hon, så snart hon blef
honom warse, stack sig undan, helt för-
sträckt. Gulden fögde henne, och sade
til henne: Ach Min tjera, wa har här-
tis bytt kalsinn ghet för dig; Men jag
M 2 har

har ej wetat, huru mycket du varit
 wård: När jag nu känner din förtienst,
 låt behaga dig, at jag tilbuder dig min
 wänskap, och begiärer din tillbaka. Rapp-
 hönan swarade: Tyrän, låt mig lefwa
 i ro, och bemöda dig icke fåfängt, at
 wilja blanda warrnet med elden. Min
 tåka, sade Falcken, låt fara all få-
 fång fruktan, war förwisad, at jag
 af hiertat älskar dig, och ästundar, at
 med dig lefwa tillsammans. Hade jag
 annat upfat, hwad behöfde jag här up-
 behålla mig med wänligt tal til dig, til
 at förmå dig, at komma fram? Jag har
 så goda flor, at jag hade kunnat gripa
 dusintals sojar, under den tiden, som
 jag hos dig har använt. Jag är des-
 utan derom försäkrad, at du skal finna
 dig dermed nögd, at du blifwit min
 wan: Först skal ingen Falck göra dig
 skada, sedan du kommit under mitt
 beskydd, dernäst skal du af alla blifwa
 hedrad, när du finnes hos mig, och
 ändteligen skal jag gifwa dig en maka,
 som skal göra dig fallskap. Om också
 alt sådant wore sant, swarade Rapp-
 hönan, bör jag ändå icke emottaga
 dit tillbud: ty som du är en Furste
 ibland

ibland Foglarna , och jag ganska swag,
så är intet , som hindrar dig , at mörda
mig , så snart jag kunde hafwa den o-
lyckan , at misshaga dig. Neij , Min
tiära , neij , sade Falcken , man förlä-
ter lätteligen en sådan Wän. Omfider
betrgade Falcken så mycken wänslap för
Rapphönan , at hon ej längre kunde
neka honom , at gå ur sitt näste. Han
stöt henne straxt med mycken ömhet i
sin famn , och förde henne i sitt bo ,
der all hans omsorg några dagar war ,
at roa , henne Rapphönan blef af glä-
die helt intagen , när hon såg sig så fäg-
nad. Hon började då umgås med Fal-
cken friare , än förrut. Sådant förröt
honom ; Men han lät intet märcka sig. En
dag wardt han sjuk , så at han ej
kunde flyga ut på rof. Hungren stötte
til : Och som han intet hade at äta , wardt
han olustig. Rapphönan häpnade der-
öfwer , och höll sig i en wrå helt stilla
och ärbar. Men Falcken , som icke
kunde längre tola hungren , som honom
angrep , beslöt at söka sak med Rapp-
hönan. Han sade med iswer til henne:
Det är icke skälligt , at du är i flug-
ga , medan alla andra äro utstälte för

Solens heta. Rapphönan svarade med båtman: O foglars Herre, Ratten är redan kommen, hela werlden ämnar med mig des flugga: Jag wet icke, om hwad Sol Er Höghet behagar tala. Så menar du, oförskämda, sade Falcken, at jag liuger, eller ej wet, hwad jag säger? Och i det samma han så sade, slog han på henne, och åt up henne.

Tro derföre icke, sade Rottan wd dare, at dina söta ord och löften för må mig, til at sätta mig i äfventyr, at försöka ett lika öde. Korpen svarade: Gå in uti dig self, och bestinna, at en så liten kropp som din, icke kan giöra något särdeles gästebud för mig: Men din wänskap kan wara mig nog nyttig, och den begiär jag: Wägra mig icke din benägenhet. De wise, sade Rottan, lära, huru man bdr taga sig i ackt, at man ej låter o-wänners saara ord få insteg hos sig, såsom den Reddaren hände, om hwilken jag wil förtälja.

Om en Karl, och en Suggorm.

En Karl, som red på en Camel, reste igenom

igenom en slogspard. Han satte sig, at hvila på ett ställe, deraft resande hade haft nattläger, och lemnat efter sig eld. Några gnjior deraf, som drefwoß af wädret, itände en Nishög, i hwilken en huggorm låg fördoid. Han fan sig så hastigt omgifwen af lågan, at han icke wisse, huru han skulle komma derur. I sin häpenhet blef han warse för omtalte farlen, och bad honom fråsa sitt lif. Som han war af ett godt och medlidande sinne, sade han wid sig self: Det är wäl wist, at detta Creaturet är människans o-wån; Men så äro också goda gjerningar, at högt statta: Hwilken som utsår deras såd, honom kan intet fela, at få upsamla wälsignelsens fruct. Han tog alträ en säck, som han förhanden hade, fäste den på sin lank, och uttrakte den til huggormen: Denne slängde sig straxt deri, och farlen drog säcken til sig tillbaka. När han nu hade lätit huggormen krypa ut, sade han til honom, at han kunde gå, hwar han helst wille, allenast påminste honom, at hädanefter ingen stada gibra mennistor, sedan en af dem giordt ho-

nom en så stor wälaierning. Men huggormen swarade: tänk icke, at jag så går bort, förret skal du och din Samuel få kiänna wärckan af min ondsko. War billig, sade karlen, och säg mig, om det goda bdr så med ondt belönas. Huggormen swarade: Dermed gidri jag intet annat, än hvad I Meniskior gidren alla dagar: I ären ärwen de, som bemöter godt med ont, och är kiännen wälgierningar med otakt. Det du nu säger, kan du icke bewisa så wara, sade Karlen: Finer du någon, som gifwer dig deruti man bifall, wil jag wara nögd med allt hvad du wil. Wälan, sade Huggormen, som wardt warse en Ko i negden, lät of för denna framställa war sak, wij si höra, hvad hon dertil säger. Karlen iamtyste dertil, och de gingo tillsammans til Koen. Huggormen frdgade henne, huru en wälgierning borde ärkiännas? Ja genom det, som är twänt deremot, efter meniskiornes sed, swarade Koen, och det har egen förfarenhet lärde mig. Jag tilhörer, sade hon vidare, en Man, som på tusende sätt alordt sig nytta af mig: Jag har alla år gifwit honom

honom en kalf, jag har försedt hans hus med midel, med smör och ost, och nu, då jag är gammal, och icke mer i tillstånd, at tjena honom, har han satt mig här i skogen, til at äta mig fet, i upsiät, at låta sedan skära halsen af mig af en slaktare, til hwilken han har redan såldt mig. Är icke det, at belöna godt med ondt! Huggormen sade d'på til Karlen: Har jag nu ike meiat med dig umgås efter Eder sed? Karlen wardt helt besjert, och swarade: Ett vittne gör icke til yllst, til at öfwerthga mig, der til fördras wist twån e. Sierna, sade Huggormen, låt oss wändg oss til trädet, som är för oss. Trädet bles underrättadt om deras stridighet, och sade: Af menniskorna blifwa wälgjeringar icke annorlunda, än igenom otacksamhet belönte, deraf är jag sielf ett bedröfweligt witne. Jag skyggar de resande för Solenes heta, men det nölijet, som min slugga har dem giordt, glömma de icke des mindre strart: De skära af mina grenar, och giöra sig deraf stakar och kryckor: Deras o- barmhertighets grymhet går så wit a, at de

sönderfåga min stam, och gïdra sig der-
af bråder. Är det ju illa årtidna det
wederfarna goda. Suggormen såg å-
ter på Karlen, och frågade: om ho-
nom nu wore stiedt nöije? Han war så
förwillad, at han intet wiste, hwad
han skulle swara. Han sökte lifwål, at
dra sig ur denna olycka, och sade till
Suggormen: Låt oss taga ännu til Do-
mare det första diuret, som wii träffa:
Gïdr mig det til wiljes, jag ber dig,
du wet, huru lifwet är kiärt. Medan
de så talade, kom en Råf gåendes den
wägen fram. Suggormen bad honom
stodna, och slita deras twissighet. Råf-
wen wille weta, hwarom egenteligen
handlades. Jag har, sade Karlen, giordt
Suggormen en stor tjenst, och han wil
inbilla mig, at til lön bör han gïdra
mig ondt. Han har rätt, sade Råfwen:
Men såg mig, hwad godt har du giordt
honom? Karlen berättade, huru han
hade dragit Ormen ur lågan, med
den lilla säcken, som han upwiste.
Hwad, sade Råfwen med löije: tron
I kunna inbilla mig, at en så stor
Suggorm har gådt in i en så liten
säck? Det är ju ogïdrligit, om Sugg-
ormen

ormen wil wisa , at det kunnat ske ,
och dermed öfvertyga mig , skal tråtan
snart wara afgjord: gierna swarade
Huggormen , och slängde sig åter in i
såcken. Då sade Råfwen til Karlen :
Nu är åter din fiendes lif i din makt ,
nyttia nu tilfället. Karlen tillnöt säc-
ken i samma ögnableck , och slog den
så länge emot en sten , at Huggormen
dog. Så ändade Råfwen den enas
frucktan , och den andras tråtor.

Häraf bör jag lära , sade Rottan
widare , at icke sättia lit til owän-
ners saara ord , på det jag icke må
falla i lika öfwenlyr. Du har rätt ,
swarade Korpen ; Men man bör också
weta wäl åtskilja wänner ifrån owän-
ner , och jag swär dig , at icke gå
härifrån , förr än du lofwat mig din
wänskap. När Zirac märckte , at Kor-
pen handlade upricktigt , sade han : det
blir en stor heder för mig , at bära
namn af din wän , och om jag enstätt
någon tid , at begifwa mig til ditt sö-
kande , har det endast skedd , til at för-
söka , om du allware dermed hade ,
och at wisa , at mig hwarken förstånd
eller stickelighet felar. **Wid dessa orden**
steg

steg Zirac ut, men stödnade i öpnin-
gen af holet. Swarföre går du icke
fritt fram? frågade Korpen: Är du
ännu ej nog förvisad om min wälme-
ning? Jag menar det icke så, svarade
Kottan; Men jag fruktar för dina
Camerater, som äro här omkring i
träden. Låt det icke bekymra dig, sade
Korpen: De anse dig, såsom en vän.
Vår sed är sådan, at när en af oss
gör wänskap med ett diur af annat
slag, älska wij alla samma diur. Kot-
tan trodde Korpen, och trädde til ho-
nom. Korpen emottog honom på det
wänligaste, och swor honom en oför-
änderlig wänskap, samt bad honom
komma, och bo med sig tillsammans hos
en Skiöldpadda af des wänner, hvars
goda wäsende han mycket berömdde.
Jag har fattat för dig så stort tycke,
svarade Kottan, at jag är beredd, at
hädanefter följa dig öfwer alt, såsom
skuggan. Jag bor desutan icke här,
sade Zirac vidare, utan har kommit,
at ta min tillflykt hit af en händelse,
som jag wille för dig berätta, om sådant
ej föue dig ledsamt. Korpen sade:
kan du, Min vän, låta sådan tanka
finna

finna hos dig rum, och borde du icke vara derom förvisad, at jag tager del i alt, hvad dig angår? Men Sköldpaddan, lade han dertil, hwilrens wänslap är wärd at äga, och dig icke kan tala, skulle finna deri nöje, at höra hvad dig är händt: med det-samma tog han Rottan i sin näbb, och förde honom med sig til Sköldpaddan. Han berättade för henne, hvad han hade sedt Zirac göra. Hon önskade Korpen dertil lycka, at han hade funnit en så ufkemlig wän, och betygade för Rottan mycken benägenhet. Rottan på sin sida wiste alt för wäl, at lefwa, at han ei skulle hafwa gifwit tillkianna, huru högt förvlictad han fan sig, emot all den höflighet, som honom skiedde. Esrer mycken heder, som man hade gjordt hwar annan på hmse sidor, gingo alle tre, at roa sig wid brädden af ett rinnande watn. När de omsider hade funnit ett ställe, som ifrån allmenna wägen war afskildt och ensligt, bad Korpen, at Zirac wille förtälja sin Saga, hwilket han så gjorde:

Om Ziracs äfwenlyr

Jag är södd, och har länge bodd i
en

en stad i Indien, som kallas Marvut. Jag hade til boning utvaldt ett rum, der stillhet och tysthet regerade, til at der lefwa utan oro. Jag samlade der lufsligheter af ett stilla lugn och ett roligt lefwerne, i sällskap m. d. några Kottor, mina wänner, som hade med mig lika sinne. I wårt granlag bodde en Munk, som stadiet förblef i klostret inne, medan hans Stalbroder gick ut efter almofor. Han åt en del af det, som denna hembar, och hwad som om middagen öfwerblef, givande han til aftonen; Men han fan aldrig sitt fat i samma stånd, som han det hade lemnat. Ty medan han war i trågården, märkte jag mig, och kallade dertil mina Camerater, som gjorde sitt til, så wäl som jag. När Munden såg, at hans förråd war minskadt, larmade han emot oss, och sökte i sina böcker något medel emot oss, eller någon ställning, deri han kunde fånga oss; Men all hans meda tiente til ingen ting, ty jag war alltid slugare, än han. En dag besökte en af hans wänner, som kom ifrån lånaliga resor, honom i sin kammar. Sedan de hade å. it, började de

de tala om resor. Muncken frågade sin vän, hvad han nytt och måst märckwärdigt hade sedt i fremmande länder? Denne berättade honom allt, hvad han hade anmärckt, och wackrast war. Men under det, at han för Muncken beskref de angienemaste orter, igenom hvilka han hade rest, hindrade Muncken honom i sin berättelse som oftast, igenom det buller, som han d rmed gjorde, at han slog händerne tillsammans, och stampade med fötterna i golwet, at jaga oss bort, emedan wi gjorde som oftast utfall på hans förråd, utan at bekymra oss om hans obästlighet. Quidteligen fan den resande sig der af rörd, at Muncken icke gaf mera ack på hans tal, och sade hastigt til honom: J borde hafwa förshn, at hålla mig här qvar, til at giora giäckt af mig. Gud beware mig, swarade Muncken helt bestört, derifrån, at giora giäckt af en så hederwärd man. Jag ber Er, föråt mig, at jag förstörd Er i Ert tal. Här är i detta kloster en så stor myckenhet af Nottor, at de snart äto up mig self. J synnerhet är här en så dierf, at hon

dristar

driflar komma allt til mig, och bita mig i nasan, när jag wil sofwa. Jag är helt rådlös, och wet icke, huru jag skal få dem satt. Den resande wiste sig med hans utesäckt nögd. Han sade: Derunder måste något wara förborgadt. Jag påminner mig härwid en Saga, som jag wil förtälja, allenast at I med ackusamhet hörer uppå.

Om en Man och des Zustru.

En dag, sade han, twingade mig det fula rådet, at stadna i en liten stad. Jag reste in hos en min wän, som med mycken höfslighet tog mig emot. Efter aftonmåltiden, förde han mig, til at hwila i en kammare, som allenast med ett brådepland war afskild ifrån hans, der jag emot min wilja hörde, hwad han med sin hustru talade. Jag wil, sade han, i morgon biuda de fornemsta af Staden til mig, til at roa min wän, som gjorde mig den äran, at halia på mig. Du har intet, swarade hustru, dermed du kan underhålla ditt hushåll, och likwäl wil du tala om at giöra stora omkostnader: Tänk heller på, at samla något åt dina barn,

barn, än at ädra stora gästebud. Mannen sade: Guds försyn är stor och mäktig; Man bör icke förja för morgondagen, på det ej os må hända, hvad som hände Wargen. Jag wil förtälja huru honom skiedde.

Om en Jägare och en Warg.

En snäll Jägare kom en dag ifrån sin Jagt tillbaka med ett Räddiur, som han hade fångat, och blef warse ett stort Wildswin, som kom ur skogen mit emot honom. Wälan, sade Jägaren, den besten skal öka mitt förråd. Han svände straxt bogan, och sköt sin pil så snällt, at han gaf Wildswinet banesår. Men när det kiände sig wara särat, rusade det på honom med stor häftighet: det ristade upp hans buf med sin tänder, och bägge föllo döde ned på platsen. I samma stund går en hungrig Warg der förbi. När den såg så mycket rör sig, at äta, wardt han öfvermåttan glad. Man bör icke slösa bort så mycket godt, sade han hos sig sielf: Jag måste sparsamt nyttia min goda lycka, och förwara detta stora förrådet. Men som han war nog hungrig, wiue han icke des mindre

R dre

dre äta något. Han började vå tarmsträngen, dermed bogan war spänd. Men han hade ei förr afsturit; samma sträng, än bogen, som war starkt uppspänd; slog i bakå med så stor drift på hans bröst, at han föll stel död ned på de andra kropparne.

Denne Sagan wisar oss, sade Mannen vidare, at man icke bör låta grigighet hos sig råda. Emedan så är, swarade Hustrun, så biud, hwem du wil, at äta med dig i morgon.

Dagen däruppå, när hon war i begrep, at tilreda Maten, och hade under händer en Soppa, at tillaga med Honing, som hon hade köpt, såg hon en Rotta falla ned i Honing-krutan. Hon sit i wåmjielse, och wille sedan icke betiena sig af Honingen. Hon gick ut på Torget, och bytte der bort sin Honing emot Erter. Af händelse war jag derwid tillstädes. Jag frågade: hwaföre hon handlade sig til sådå, och gaf Honing för Erter. Dertfore, sade hon, til mig helt facta, at Honingen är nu mindre wärd än Erterne. Jag märckte då, at det under war något, som jag icke wiste. Sika så läser wara med Eder, sade han
 ytter.

ytterligare: Han wore icke så diärf, om
 han icke hade dertil någon orsak, som är
 of obefant: Jag tror, at han har ven-
 ningar liggande i sitt hol. Muncken hade
 ei förr hört nämnas venningar, än han
 tog en Yra, och arbetade så länge, at
 han aldeles öynade mitt hell, och kom öf-
 twer min stadt. Jag hade der tusende guld-
 vningar, som jag med stor möda hade sam-
 lat. Jag räknade dem alla dagar, och
 fan deri ndije, at dem handtera, och at
 wältra mig uppå dem: All min sällhet
 bestod deri. Nå hade jag, sade den Re-
 sande, nu icke rätt, när jag tillskref den-
 ne Rottans öfivermod en orsak, som war
 of okunnig. Jag will låta Er sielfn a
 dömma, sade Zirac af hwad förtwiflan
 jag wardt angripen, när jag måste see
 mitt bood så grufveligen utplundradt. Jag
 bestöt ändteligen, at seka mig en annan
 boning. Men alla mina Camerader öf-
 twergåfwo mig. Jag renne då sann ngen
 af ordspråket: At den, som är utan ven-
 ningar, är utan wänner. Denne til ens
 wänner ålsta of icke längre, än wänsta-
 pen är dem fördelactig. En rit Man,
 som derhos hade nog förstånd, bles en
 gång frågad: Huru många wänner han

wål hade, swarade han, tidsens wänner har
 jag så många som Penningar: Men hwad
 sanstyllige wänner angår, är nödiat,
 förr än jag kan swara eder, at jag kom-
 mer i elände, ty då kiännes de. Medan
 jag sådant med mera estersinnade, sade
 Zirac, blef jag en Notta warse gå förbi
 mig, hwilken hade warit mig med wän-
 skap så tilgifwen, at han tycktes icke kun-
 na lefwa utan mig. Jag rovade honom,
 och frågade: Huru jag skulle förstå, at
 också han flydde för mig? Menar du, swa-
 rade han, at man är så tofug, at man
 skulle wara din tinare för ingen ting:
 Så länge du war rik, tiente man dia;
 Men nu sen du blifwit fattig, lærer man
 ackta sig at giöra dig sällskap i fattigdomen:
 ty man ser ingen uslare i werlden, an
 en, som ingen ting har. Du borde ei
 så förackta de fattige, sade jag til honom,
 ty de äro älskade af Gud. Det är wist,
 swarade han; Men intet sådane fattige,
 som du: Gud älskar dem, som hafwa
 öfwergifwit werlden, men icke dem, som
 werlden har öfwergifwit. Jag wiste in-
 tet, hwad jag til sådane ord skulle swa-
 ra. Allt detta oachtadt blef jag ännu
 qwar hos Wunden, til at see, hwad han
 wille

wille göra med penningarne, som han hade tagit ifrån mig. Jag märckte, han gaf hälften deraf til sin wån, och hwarthera lade sin del under sitt örne-gätt. Jag fick lust, at taga mina pennin-gar ifrån dem tillbaka. Til den ändan drog jag mig saktta in til Muncckens sång. Men hans wån, som gaf adt på mina minsta rörelser, utan at jag sådant märck-te, kastade på mig en kiäpp så hårdt, at litet felades, at han icke hade bräckt mitt ben. Sådant nödgade mig i mö-geligaste hastighet söka til mitt höll tilba-ka, hwilket dock icke stredde utan swårighet. En tima ongefär derefter gick jag åter ut, i mening, at den resande hade somnat. Men denne höll allt för slitig wackr, i frucktan, at åter förlora, hwad lyckan hade honom tilbracht. Jag på min sida lät ei modet falla, jag trädde närmare til, och war redan in wid Muncckens ör-negätt, när mitt öfwermod snart hade kostat mig lifwet. Den resande slog mig andra gången så snålt på hufswudet, at jag blef helt yr, och kunde knapt finna mitt höll igien. Emedlertid kastade han tredie gången efter mig; Men som han då icke råkade mig, så fick jag tid, at

komma till mit holl Jag war ei wäl
 der i säkerhet, förr än jag ut'öfwade, at
 icke mera eftersträfwa en ting, som re-
 dan hade testat mig så fräa swårigheter
 och så mycken oro Till följe af sådant
 mitt beslut, gick jag ifrån Clostret, och
 tog min tilflykt dit, der du, sade Zirac
 till Korven, såg mig tillsammans med
 Dufvan.

Stio'paddan war nögd, at hon hade
 sådt weta, huru Rotan hade handt.
 Hon bebjöde för honden sin b'wägen-
 het, och sade: du har giordt wäl, at du
 öfwerge mit werlden och des rånför;
 Man kan i dem ei finna ett fullkomligt
 nöje. Alla de, som drifwas af alrighet,
 eller trängta efter stor ära, tilhynda sig
 sielfwa döden, såsom den Kattan, hwil-
 lens Saga icke torde falla obehagelig at
 höra.

Saga, om en snål Katta.

En Man hade en Katta, den han föd-
 de mårte haen; Men Kattan, som war
 snål, och ei nögd med sitt wanliga, sökte
 allestäds, hwar hon måtte finna någon
 god betä. En dag, då hon gick förbi ett
 Dufslag, bles hon der warse unga Duf-
 wor.

wor, som ännu icke hade sådt sådrar.
 Sen es begiärelse blef öfvermåttan stor,
 at betomma et så wälsmakande kiöti,
 hon warrnades derwid i munnen, hon
 klängde sig upp i Dufhuset, utan at gie
 afi, om Herren war d r. Hon lagade sig
 redan til, at förnöija sin lystighet. Men
 så snart Herren såg wår snåla Katta klif-
 wa in, stängde han igien dörr och gluggar
 och alla öpningar. Han lefte så länge med
 henne, at han omsider fick henne fast, och
 hängde henne i en rörd i Dufhuset. Kattans
 Husbo de gick af handelse der fram. Då
 han så sin Katta uphängd, sade han:
 Och du snåla stackare, hade du låtit dig
 nöja med det lilla, som jag wänliagen gaf
 dig, hade du ei warit i det olyckliga til-
 stånd, deri du nu är: Si, så bringa de
 omätteligen snåla sig sielfwa i förderf.
 Denne werldens förmåner hafwa desu-
 ean intet bestånd. De Wite upräkna
 sex stycken, af hwilka man icke må för-
 wänta någon beständighet: först, at en
 sty, ty den fördelar sig i ett ögnableck:
 2:o, af en förstånd wänslap, ty den för-
 swinner, som en blift: 3:o, af en Qwin-
 nas kärlek, ty den ändrar sig för min-
 sta lapperie: 4:o, af Skönheten, ty det

minsta orwäder, den minsta motgång och
 siufdom giera den til inret: 5:0, af
 falskt beröm och smicker, ty sådant är
 blott en rök: för det stette af denna werl-
 dens goda, ty det skal alt ändas, snart
 eller sent. Förståndigt Folk, sade Kot-
 tan, bemöda sig aldrig med sådane få-
 fångligheters eftersträfande: Det enda
 de söka, är at finna en trogen wän; det
 rörer dem mer, än något annat. Det
 är helt wist, sade Korpen dertil, at ingen
 ting är at likna wid en fullkomlig inbrö-
 des wänskap. Jag tror, at I stolen det
 besanna, när I hören.

Sagan om twänne Wänner.

En Man hörde Klavyas på sin vort i
 owanlig tid. Han frågade: Hvem är
 der? Och när han märckte, at en af
 hans bästa wänner war der, steg han up,
 klädde sig, befalte uvrända luis, och gick
 ut til sin wän. Min kära wän, sade
 han til honom, jag kan icke se dig här så
 sent på natten, utan at föreställa mig,
 at dig något felas? Behöfwer du pen-
 ningar? Will du hafwa mig til hielp emot
 någon din fiende? Eller salustap, at roa
 dig? Säg mig; Jag är beredd til at ti-
 na

na dig: Här är min pung, min arm och min värja äro till din tjänst: är kärleken den, som förstört din ro, sji, här är min S. afwinna, hon är behagelig, jag tror, at hon skal wara dig till nöje: Med ett ord: allt hwad jag förmår, är för dig uplätt. Jag begiärer intet af allt detta, swarade den andra: Jag gick endast till den ändan hit, at förnimma, om dig något skulle feila: Jag dron de illa, och jag frucktade, at min didin kunde wara sann, och något ondt hafwa dig händt.

Medan Korpen berättade detta, sågo de långt ifrån komma till sig en Stenget, som språng öfwer mårtan, skällt. De trodde, at hon af Jägare skulle wara erfatt, och sådan frucktan flingrade dem straxt. Sköldpaddan kastade sig i watten, Rottan stack sig undan i ett hull, och Korpen gömde sig mellan grenarne af ett högt Trä. Stengeten stannade mid watten. Korpen forade omkring på alla sidor, och då han blef ingen warse, rovade han Sköldpaddan, som straxt lät se sig på watten. Sköldpaddan tyckte sig förmärcka, at Stengeten icke torde dricka. Hon sade dersö-

R 5 re:

re: drick fritt, ty watten är helt rent: Men säg mig, haru kommer til, at du är så warm. Orsaken dertil, swarade Stengeten, är, at jag nu kommer undan en Jägare, som startt förfölgt mig. Så icke härifrån, sade Sköldpaddan, utan blif wår wän, wårt umärlänge torde på något sätt blifwa dig nyttigt. De Wisse säga, at myckenhet af wänner förminskar beswärligheter, och när man har tusende wänner, bör man anse dem, såsom en, men tvært emot en owän, såsom tusende: Så farlig hålla de en owän. Korpen och Rottan trädde derpå jemwäl til Stengeten, och gjorde henne tusende höfligheter. Hon wardt deraf så intagen, at hon lofw de, at aldrig tillas ifrån dem. Dese fyra Wännerne tilbrachte sin tid tillsammans med mycket nöje. Men en dag, när Korpen, Rottan och Sköldpaddan woro församlade efter wanligheten wid åbreden, til at gindra den ene den andra nöje, saknades Stengeten. De blefwo deröfwer helt bekymrade, ej wetande, hwad henne kunde hafwa händt. Korpen swängde sig up i lusten, til at se, om han ej kunde blifwa henne någonstads warje. Han forade kring på alla sidor,
och

och fick onsdag se henne insnård i ett
 nå som en Jägare hade utstått. Be-
 ruelsern der om b. drötmade Kottan och
 Skoldpaddan, lika som Korpen, på det
 högsta. Man måste vara omtändt, sa-
 de Skoldpaddan, huru man må fria hen-
 ne ur den faran, deri hon är. Korpen
 sade dervå til Kottan: Du allena kan
 frälssa vår wån och det måste icke snart,
 förr än Jägaren kommer och griper hen-
 ne. Jag skal försöka det yttersta, sade
 Kottan, til at göra henne lös: Låt oss
 derfore icke förlora någon tid. Korpen
 tog straxt Kottan, och förde honom til
 Stengeten. Han började utan urpehäll
 gnaga på nåret, och sönderkiära de trädar,
 som höllo Stengetens fötter. I medler-
 tid kom också Skoldpaddan. När Sten-
 geten blef henne warse, gaf hon til ett
 stort rop. Swarfore, sade hon, har du
 wåaat dig hit? Huru, swarade Skold-
 paddan, wille du, at jag lånare skulle
 tola en saknad, som war mig odrägelig.
 Ach min kiära Wån! sade Stengeten,
 din ankomst försätter mig i större oro, än
 förlusten af min frihet hade mig tilsyn-
 dat: ty om Jägaren nu skulle komma,
 huru wille du undgå honom? Jag är
 måsta.

måstadel's redan lös, och mina fötter's färdighet at springa, friar mig snart ifrån den faran, at falla i hans händer: Korpen finner trygghet i sine wingar, och Rottan slänger sig snart i något håll: Du allena kan ej löpa, men blir til rof åt Jägaren. Stengeten hade knapt uttalat desse orden, förr än Jägaren syntes: Stengeten, som war då läsbad, hade i några språng wida fältet inne: Korpen slog sina färde, och Rottan drog sig in i ett holl; Men Skiöldpaddan blef allena der. När Jägaren kom, blef han icke litet bestört, at se sut nåt sönderslit: det förtrot honom också mycket. Han såg sig om på alla sidor, om han intet skulle finna. Omföder blef han Skiöldpaddan warse. Nå wäl, sade han: Jag skal dock icke gå med aldeles tomma händer härifrån: Jag måste bära hem denna Skiöldpaddan, det är likwäl bättre, än alsintet. Han tog henne, lade henne i sin ränsel, kastade henne på sin apel, och gick sina färde. När han war borta, samlade sig åter de öfrige tre Wännerne, och när de saknade Skiöldpaddan, gifade de straxt, at hon war tallen i Jägarens händer. De gjorde Tusende suckar deröfwer, och de-
ras

ras flagan war utan anda, och deras
 tårar utan mått. Omsider afbröt Kor-
 pen en så bedröfwelig sammansättning;
 Han sade: Mine Bänner, wår ångslan
 och wår flagan gagnar icke wår wån, wij
 måste wara omtäncke, at frälssa hennes
 Lif. De Store säga, at i fyra wise til-
 fallen lærer man kiänna fyra slags wift
 Folck: i strid de modiga: de ärliga, när
 tro och löften stola hållas: en Quinnas
 trohet och wänslav, på hennes Mans
 olycka, och ändteligen en redlig wån i yt-
 tersta nöden. Deri se wij nu wår kiära
 wån Skidlpaddan; Wij böra frälssa
 henne. Mig faller ett godt medel dertil
 i sinnet, sade Rottan: Stengeten måste
 gå fram för Jägaren, när Jägaren ser
 henne, lærer han icke länge afstå. at fasta
 sin lilla säck ifrån sig, at taga fast henne:
 Det är wäl påhittat, sade Stengeten.
 Jag skal ställa mig halt, och litet efter
 hand laga mig undan, så at medan Jä-
 garen springer efter mig, Rottan må få
 tid, at öppna Säcken, och sätta wår wån
 i frihet. Detta Stengetens konstgrip gilla-
 des, och hon gick straxt fram för Jägaren,
 som hade hon warit lytt och halt: Jä-
 garen trodde redan hafwa henne, lastade
 sin

sin Säck på jorden, och började springa af alla krafter: Stenarten deremot lagade sig undan efter handen, som Jägaren kom henne när. Imedlertid, när Rotan såg Jägaren wara ridan långt borta ifrån Sacken, trädde han til, och sönderlät bandet, som höll Sacken sammanbunden. Sköldpaddan drog sig derur, och gömde sig under törnebuskar. Andteligen tröttnade Jägaren, at längre löpa fåfångt efter Stenarten: Han gick tillbaka til sin Säck; Men huru håven wardt han icke, när han fön den öpnad och tom. Han inbillade sig, at han war kommen ibland Spöken och troll. En Stenget hade fort förut blifwit lös utur hans när; Hon hade derpå wist sig för hans ögon halt och lam. Andteligen hade en Sköldpadda, som är ett swaart och kraftloft Diur, sönderriwit säckbanden. Alla sådane omständigheter jagade en så stor fruktan i hans Sinne, at han på det hastigaste flydde derifrån, han trokte sig alt fort hafwa trollen i hälarne efter sig. När han war borta, gingo de fyra wännerne tillsammans: de lofwade hwarannan å nyo en ewig wänslap, och försäkrade, at aldrig åtilijas förr, än i döden.

Det

Det fjerde Capitlet

Zuru man altid bör taga sig i wara för
owänner, och noga weta, hwad
hos dem bor.

Låt oss nu, sade Dabschelim, komma
til det fjerde stycket, som är: at en för-
ståndig Man aldrig bör förwänta någon
wänskap af owänner. Lär mig, sade han
dertil, huru man bör undfly deras falska
främpingar. Man bör, sade Braminen,
altid mistro owänner: En om de bety-
ga någon wänskap, stier det allenast, til
at bättre ödlja sina onda anslag. Hwar
och en, som förlitar sig på en owän,
blifwer bedragen, såsom Ufwen, om
hwilken jag nu skal förtälja.

Saga om Korparne och Ufwarne.

I ett Landskap i China, war ett så
högt berg, at des spets förlorade sig i
skarne, der ofwan uppå war ett Trä,
hwars grenar tyktes råda alt up til Him-
melen. På dem alla woro Korpboen:
Och öfse alla under en Konung, hwil-
kens namn war Biroutz. En natt kom
Ufwarne Konung, hwilcken kallades
Chabahang, det år, resande om natten,

för spejen af sin hå, och tornorde i grund Korparnes boning, emot hvilka han hade gammalt agg. Dagen derefter lät Birouz komma sit Råd tillsammans, til at öfwerlägga, af hwad medel man skulle sig betiena, til at sätta sig i säkerhet för sådane Ufvarnes anfall: Gem de förnämsta i des Hof sade deröfwer sine meningar, på Konungens befallning. Stora Konung sade den, som först talade, wij kunne ingen ting föreställa, som Eder Maj:t icke förut tänkt och bättre wet: Icke des mindre, emedan Eder Maj:t befäller, at wij efter hwarannan skole säga, hwad wij hålla rådeligit, och mena kunna tiena til at hamna den oförrätt, som Ufwarne tilfogat oss, böra wij lyda. Til början wil jag då säga, at de, som förstå sig derpå, alltid hafwa haft för en regel, at ej anfälla en fiende, som är starkare, än man är sielf: En det är ej annat, än arbeta på farten öfwer en fallande ström. Konungen wände sig då til den andra, och befalte honom uttra sin tancka. Mäktige Konung, sade han, det tilhörer allment nedrige och försträcke sinnen, at söka beskydd i flykten; Mig tycks mera

tienli

tienligt, at gripa til wapn, och söla
 hånna den skimpf, som Ufwarne giordt:
 En Konung är aldrig säker, at få blifwa
 i rolighet, om han icke förrut inägat
 fruktan i sine omwänners hertan och land.
 Den tredie sade, när ordningen til honom
 kom: Jag lastar ej hwad Vizirerne mi-
 na Stalbröder hafwa sagt; men jag
 bifaller det ock ej aldeles, min mening är,
 at Spioner utstickades, til at årtara Fien-
 dens tillstånd och makt, och efter deras
 berättelse kunde man sedan sluta, hwad
 til at wälja wore, Krig eller Frid: Så-
 ledes kunde man giöra sig saker. En Ko-
 nung bör altid beslita sig, at bibehålla sä-
 kerheten i sitt Rike, så för sitt eget Sin-
 nes ro, som för sina Undersåtares sällhet.
 Han bör aldrig strida til fiendtligheter,
 utan at friden af andra blifwer bruten:
 Och är hans fiende honom för starkt, må-
 ste han med skicklighet och list öfwerwin-
 na honom, och betiena sig af alla medel,
 som tillfället gifwer, at förswaga honom
 och giöra honom slada. Den fierde före-
 stälde dem: Huru det wore bättre, at
 lemna Land och Ort, än at utstålla sig
 i åfwenthr, at förlora det onseerde, som
 deras wapn altid haft hos wänner och
 o

owän-

öfwänner. Han sade: at för dem wore
 ett alt för skimpfeligit steg, at ödmunka
 sig under Ufwarne, som alt dertils ha-
 de warit under dem. Man borde söka,
 utforska Ufwarne's anslag, och hellre lä-
 ta ankomma på en manlig strid, än un-
 derkasta sig ett neiligit öf; En ehuru
 man det ansege, så wore dock förlusten
 af Lifwet mindre at adta, än förlusten
 af deras ära. Denne teg, och Konun-
 gen gaf den femte teckn, at han skulle tala.
 Des namn war Carchenas, det är: wit-
 ter och förståndig. Til honom hade Ko-
 nungen besynnerligt förtroende, och be-
 falte honom derföre fritt utsäga, hwad
 han hälle för rådeligast wid detta tilfäl-
 let. Skola wij besluta uppenbart Krig,
 och at med wåld söka öf hånnd, sade
 Konungen, eller skola wij tilbiuda för-
 ening och frid, eller skola wij aldeles lem-
 na denne Orten? Nådigste Konung!
 sade Carchenas, Eder Maj:it har befalt
 mig säga rent ut min mening, jag skal
 det göra. Mig tycks, at wij ej böra
 angripa Ufwarne med wåld, ty deras
 antal är mycket större, än vårt. Wij
 måste bruka försickrihet: den gör ofta
 mer, til at winna lyckelig utgång i stora
 saker,

saker, än både styrcka och rikedom. Om Eder May:t tåktes ännu en gång höra sine Nåd, förr än Eder May:t fattar sitt sidsa slut; så torde deras rådslag dertil bidraga, at Eders May:ts uppsåt wunne frömgång: Många små flodar, som tillsamman böta, göra en ström stor. Jag, för min del, har intet tycke för Krig och oro; Men jag kan ej heller tola någon snöplig undergiftwenhet. De, som älska äran, åstunda ej et långt Lif til annan ända, än på det de måge lemna efterwerlden sådane efterdömen, som förtiena wördnad och förundran. Wij böra icke wara derom angielagne, at wåre dagar måtte blifwa förlängde, til annan ända, än at wåga dem i de tilfållen, då äran sådant af oss fordrar. Det wore bättre, at hafwa aldrig lefwat, än at hafwa lefwat uti mörcker. Jag råder altså Eder May:t, at ej låta märcka någon fruckten wid detta tilfallet. Men Eder May:t bör i så angielagit mål ej ibland så många, göra ett slut, som för fienden måste hållas hem'igt. Wid dese orden intöll en af de andre Vizirerne i hans tal, och sade til Carchenas: Swad täncker du? Swartil menar du

wäl, at rådslag hållas, om icke til den ändan, at angielågne ärender måge emellan flere personer örwe läggas? Swarföre will du då, at en sak af så stor påfölgd skal öfwerwågas i ett rum, der ingen är tillstädes. Konungens angielågheter, swarade Carchenas, äro helt an-norlunda beskaffade, än Kidpmåns, af hwilcka hela skräet få del. Furstars hemligheter kunna ei uppenbaras åt andra, än deras egne Rådgifware, och dem, hwilcka de anförtro deras utförande. Hwad wet du, om icke här äro Spioner, som höra öf, til at sedan gifwa våra öwänner del af hwad som kan beslutas. Fingo våra fiender kunskap derom, kunde de antingen förekomma vår anläggning, eller til det minsta göra den för öf fructlös. De Wise säga, at den, som wil hafwa en ting hemlig hållen skal först sielf hålla den hemlig. Annars öfwentyrar man, at blifwa förrädd, såsom Konungen af Quechmir blef. Bi-rouz, som war wettelig, besalte Carchenas förtälja den Saga.

Om en Konung, och en des
Slafwinna.

I Huswudstaden af Quechmir regiera-
de

de tilförene en Konung, som war ej mindre råträdig, än mäktig. Han hade en Slafwinna, som war så skön, at ingen, som henne såg, kunde afhålla sig ifrån, at älska henne. Konungen war af henne så intagen, at han ingen ro fan, utan hos henne. Men det feltes mycket, at hon skulle älskat Konungen så högt, som hon war af honom älskad. Konungens kärlek smickrade hennes fåfänga högmod, men rörde ej hennes hierta. I medlertid som hiertat är gjordt at älska, så lät hon en håstig kärlek få insteg hos sig til en yngling i Hofwet, som war öfvermåttan wacker och wäl wårt. Hon lät honom genom wänliga ögnkast förstå, hwad wälmening hon för honom fattadt hade, och han lät henne igenom sina tilbakers märcka, at hon ej hade funnat wälja någon mer benägen, at nyttia en sådan lycka. Med ett ord: dem felade intet mera, än blott tilfälle, at få se hwarannan allena, til at förnöya den åtrå, som mera retades af den swårighet, hwilken dem i wägen låg. Endag, då Konungen satt hos sin kärle Slafwinna, och med ett obestritteligt nöje önskade, at aldeles så äga en så fullkomlig skönhet, kassade wår

unga Hofbus, som war i samma rum
 tilstådes en gång efter annan sine ögon på
 henne, och hon tillbaka fäste sina ögon
 så stadigt och fäst på honom, at Konun-
 gen omsider blef sådant warse. Han för-
 stod mer, än nogsamnt de as stumma svår,
 och fattade deröfver så stor harm och o-
 lust, at han hos sig bestod, at straffa dem
 bägge med döden. Icke des mindre lät
 han ej märcka sit uppsåt, emedan han ei wille
 med öfwerilning göra detsamma. Han lem-
 nade henne derföre, och gick i sine rum
 tillbaka, hwarest han tilbrachte natten i
 största oro och bekymmer. Morgonen
 derefter lät han se sig af sit Folk, och
 sedan han hade giordt hwar och en sin
 Underste rätt, som hos honom något
 fört, gick han in allena i ett inre rum.
 Dit lät han kalla sin Vizir til sig, och hy-
 pade för honom sitt uppsåt, at låta med
 förgift döda sin sköna Glaswinna tillika
 med hennes älskare. När Viziren hade
 hört deras brott, tyckte han dem haf-
 wa sådant straff wäl förtient, och försäkra-
 de Konungen om tysthet, och gick bort.
 Då han kom hem, fan han sin Doter
 högeligen bedröfwad. Han frågade hen-
 ne om orsaken. Min Far, sade hon,
 den

den Slaftvinnan, som Konungen så mycket ålskar, har utan orsak bemött mig illa: Det gör mig olustig, och om jag icke hämnar mig, kunnen I säkert tro, at det stier ej af brist på god vilja. Gif dig tilfreds, min Dotter, sade Viziren: Hon lærer icke länge göra dig förtret, Som Qvinnor oiementligen äro nyfikne, så bad Vizirens Dotter på det inständigaste sin Fader säga sig, hurudan hämnd hon skulle få se uppå sin otvån. Han var så swag, at han lät förmå sig, til at upståcka sin Konungs uppsåt: Och hon förpliktade sig med ed, at intet yppa deraf för någon. Men efter en timas förlopp kom en den Slöna Slaftvinnans betient, til at besöka Vizirens Dotter. Ibland annat, som han talade, til at ställa henne tilfreds, sade han, at man borde öfwerse med sin nästas fel. Hon swarade med et gladt Ansichte, at hon ingen lång tid skulle mera lida det af den högmödiga själen. Sådant föranlät honom, at fråga, hwad hon dermed wille förstå, och han bad henne så mycket förklara sig deröfwer närmare, at hon omsider lät vinna sig. Hon lät honom också swärja, at han skulle hålla tyst, hwad hon wille säga, och sedan

berättade hon honom alt, hwad hennes der hade sagt henne. Men han hade icke förr lemnat henne, än han straxt gick til Glaswinnan. Han trodde sig wara mera förbunden, at bryta, än hålla, den eden, som han hade giordt, och gaf derföre Glaswinnan sin Fru fullkomlig underrättelse om den hårda dom, som Konungen hade såldt öfwer henne. Mera behöfdes ej til at beweka henne, at på alt sätt söka förekomma Kungen i sitt upsat. Hon lät sin älskare komma hemligen til sig, och tog med honom så säkra steg och mått, at Konungen morgonen derefter fants död uti sin Säng.

Man kan här af finna, sade Carchenas widare, huru Konungar icke böra hyppa angielågna ärender för andra, än dem, hwilckas bestiedlighet och trohet de nog samt försökt. Men hwad ärender, sade Birouz, är angielågnast at hålla hemlige? Nådigste Konung, swarade Carchenas, sådane gifwas, som en Konung bdr endast förtro sig sielf, det är: hålla så hemlige, at ingen må dem weta. Af andra åter kan en Konung gifwa trogna Betsienter del, när han har nödigt, at der öfwer inhämta deras råd och mening.

Birouz fan det, som Carchenas hade talt, mycket förståndigt och klokt. Han lät honom följa sig i ett särskildt rum allena. Och forr än han började handla om saken, hwarom frågan egenteligen war, befalte han Carchenas förtälja, hwad som hade gifwit början til det beklageliga ägget emellan Korparne och Ufwarne. Mådigste Konung, sade Carchenas, ett enda ord har förorsakat en fiendskap, hwilckens wärckan har warit of så swår och gruswelig.

Om ursprunget til ägget emellan
Korparne och Ufwarne.

En dag samlade Foglarne sig, til at wälja Konung. Hwart och ett slag af dem påstod, at den wärdigheten borde tilkomma des Släkte. Andteligen fan man, at många hade nämndt en Uf: Men de andra wille icke gifwa sig under ett så illa skapat Creaturs lydna. Sammankomsten bröt ut i oenighet: det ena slaget rusade på det andra, med så stor bitterhet, at många satte Liffwet til. Striden hade warat längre, om icke en Fogel hade, til at giöra ända på den, sunnit utwäg, at ropa til de stridande

med begäran, at de wille uphöra, at göra hwarannan inbördes stada, sägandes, sig se en Korp komma, hwilken han förestälde dem, at taga til Domare emellan sig. De samtyckte dertill alle enhälligt. När Korpen war framkommen och honom wid handen gittwit, hwarom de täflade, talade han således til dem: Hwad felar Eder, Bröder, och hwad täncken I, när I påståen, at taga Eder til Konung en Fogel, som altid har olyckan i sitt fölle! Willen I sättia en Flugan uti Griwens ställe? Hwarföre wäljen I icke hellre en Falck, som har mod och snille, eller en Påfogel, hwars anseende är så Majestäteligit? Hwarföre uphöyen I icke hellre urpå Thronen en Orn, som är en Konung för Foglar, och hwilken slugga allena räknas lyckelig, eller också ändteligen en Grip, som allena med sinna wingars dån skalat de största berg? Om också ingen af alla sådane Foglar funnes på Jorden, wore ännu bättre, at icke utan Konung, än at göra sig underståte af ett så gräseligen stygt Creatur, som Ufwen. Förutan det, at han ser ut, som en Katta, och har intet anseende, har han intet heller förstånd: Det är

är helt odrägeligt, at se ett så slätt anseende förbundet med så mycket högmöd, som hos honom finnes, och det bdr giora honom aldeles förackrad i Edra ögon at han slyr för luset af den sköna Kroppen, som uplystwar hela naturen. Svergerskven derföre, kääre Bröder, ett förslag, som är Er så högt til men: Skriden til ett bättre wal, och gidren intet, som I hafwen orsak, at ångra. Wäljen Eder en Konung, som lindrar Edra swårigheter, och understödier Edra behöf. Påminnen Eder den Caninen, som angaf sig för Sändningebud ifrån Mänen, och förslagade Elephanterne utur sitt Sädernesland.

Om Elephanterne och Caninerne.

Ett år hände det, at en stark torka borttog alt watten i Elephanternes land, eller Jarne Bad (det är wädrets Dar, så at de alle, hårdt plågade af torst, då de alsintet watten mera kunde finna, wände the sig til Konungen, med anhållan, at förekomma deras undergång, och stassa bot på den nöd, som dem tvingade. Konungen befalte straxt söka friskt watten i
 alla

alla Orter, och omsider fan man en
 Springkiälla, som af de gamla warit
 kallad Chaschmamach, eller Månans
 Kiälla. Konungen lät derpå hela sin
 tropp lågra sig omkring denna Kiällan.
 Wid samma Kiälla uppehöll sig en stor
 hop Caniner. Dese funno Elephanter-
 nes sällskap alt för swårt; Ty i hwart
 steg, som Elephanterne gjorde, trampa-
 de de någon Canin, och krosade honom.
 En dag församlade Caninerne sig hos de-
 ras Konung, och bädo honom trålla sig
 ifrån ett sligt förtryck. Jag wet noggsamt,
 swarade Konungen dem, at jag icke är
 på Thronen satt, utan til mina Under-
 sätares hugnad och bästa; Men I be-
 giären af mig en ting, som är öfwer min
 förmåga: Öfwerläggen icke des mindre
 emellan Eder, om I kunnen påfinna nå-
 got medel deremot, will jag använda all
 min mackt til at ställa det i wärck, så at
 en god utgång må winnas. En slug Canin,
 som war tilstådes, märckte Konungens
 beghinner, och at den nöd, hwari han
 såg sitt Folck, gif honom mycket til sin-
 nes. Han trädde derföre fram, och sa-
 de til Konungen: Eder Maj:t wisar sig
 wara en rätt Konung, när Eder Maj:t
 låter

låter omsorgen om wår ro bekymra sig:
Och som Eder May:t gifwit oss alla fri-
het, at yttra wåra tancker, så under-
står jag mig, at gifwa wid handen ett på-
fund, som fallit mig i sinnet, til at ja-
ga wåra fiender Elephanterne ur wårt
land! Nådigste Konung, sade han wi-
dare, Eder May:t täcktes tillåta, at
jag såsom Sändningebud ifrån Eder
May:t går til Elephanternes Konung;
Huru jag mig der förhåller, kan Eder
May:t sanda någon med mig, som an-
märcker, och det til Eder May:t berät-
tar. Men, swarade Konungen honom
förbindeligen, jag will icke, at någon
skal hafwa befallning, at på dina gier-
ningar gifwa akt, ty jag tror dig wa-
ra trogen nog: Gack i den Högstas namn,
och gidr hwad du hålst finner tienligt,
tom allenast ihog, at ett Sändningebud
är i en Konungs ställe; Hans tal måste
derföre wara wäl betänkt, och hans
ord äfwen så ädla, som hans updrande,
hwarmed han föreställer sin Herres per-
son. En Konung bör til Sändninge-
bud utwåha de förständigaste Mån i sitt
Rike. Det såges, at en af de största
Konungar i werlden ofta har förstådt
in

sin person, och varit sielf sitt Sändningebud i stora angielägenheter. Hos ett fullkomligt Sändningebud, som kan bära den wärdigheten, fordras de egenstaver: at han är stadig och obdnelig: at han wäl kan tala, och at han har ett widt och rent begrep, och noga insiakt i alla förefommade ärender. Et hastigt och håftigt sinne är ock icke godt hos en sådan Man: Mången har igienom ett hårdt ord satt ett Rike uti oro, och andra hafwa igenom fogelige och behagelige ord förenat de fiender, som tycktes hafwa varit oförsonlige. Mådigste Konung, sade Caninen, om jag icke äger de förmåner, som Eder Maj: har tackts upräkna, så skal jag til det minsta söka, at föreställa dem. Han tog derefter aflied, af Konungen, och begaf sig på resan til Elephanterne. På wägen besinnade han, huru det kunde hända, at han, såsom des Camerader förr war skiedt, kunde blifwa af Elephanterne sondertrampad, om han begifwe sig ibland dem. Derföre, när hin kom fram, steg han up på en trästubbe, och talade derut til Elephanternes Konung, som war nära derwid.

Sag

Jag är, sade han, ett Sandningebud af Månan til dig: Hör, hwad jag vådes wågnar har at säga dig. Du wet, sade han widare, at Månan är en stor Gudinna, hwilckens mækt är oinstränckt, och hatar hon öfwer alt lögnen. När Elephanternes Konung hörde honom så tala, blef han helt försträckt, och bad honom anföra sitt ärende. Månan, sade Caninen, har sändt mig, til at säga dig, at hwilcken, som högmodas öfwer sin höghet, och föracktar de mindre, förtienar döden; men dina undersätare, hafwa icke haft derafnog, at de förtryckt de ringare: Eder dierfhet har gäddt så wida, at J orenat watten i den Kiällan, som är helgad åt Månan, och i hwilcken alt är skärt: Om J ei bättren Eder, kunnen J icke undgå, at dershöre blifwa hårdt straffade. Til prof deraf, at jag sådt i befallning at säga dig, hwad jag säger, utlåt sig Caninen widare til Konungen, så kom och se Månan i des Kiälla, och gäck sedan dina sårde. Konungen för Elephanterne wardt helt häpen af derta Caninens tal, och skyndade sig til Kiällan, i hwilcken han wärckeligen blef Månan warse, ty des watten war gamla klart.

Ca.

Caninen sade til honom: tag af wattnet, til at rena dig, och gibr din dyrckan. Elephanten tog deraf, men så plump, at han uprörde wattnet, och gjorde det arumligt, så at Mänan icke mera deri syntes. Du ogudactige, sade Caninen då, du har stigit til Kiällan med alt för ringa wördnad, derföre är Gudinnan blettwen wred: Gå hastigt bort härifrån med all din hår, om du icke will, at dig skal en stor olycka hända. Elephanternes Konung lät denna hotelsen stråma sig, och befalte helt hästiwande hela sin hår straxt uwbryta ur detta Lågret. Det skiedde: och således bleswo Caninerne frälste ifrån sina fiender, igenom en endas snille och skickelighet.

Jag har anfördt detta, sade Korpen sedan, til at wisa, huru nödigt det är, at J wälser Er en Konung, som är wis, försiäktig och snäll, och som i olycka kan giöra Eder bistånd, och icke en Uf, som har hwarcken styrcka, mod, eller förstånd. Allt, hwad hos honom finnes, är en argber, som skulle blifwa Eder förderfw lig, ästwen som Kattans war, för Rapphönan, då hon bad Katten afdö-
ma

ma en twiſt emellan honom och en annan Fogel.

Om en Ratta och en Rapphöna.

För en tid ſedan hade jag, ſade Korpen, mitt näſte i ett träd, wid hwilket bodde en Rapphöna, ſom war wällagd och gladlynt. Wij gjorde wänſkap, och taltes ſom oftast wid. En gång for hon bort, för hwad orſak wet jag icke, och blef ſå länge borta, at jag trodde henne hafwa bliſwit död: Andteligen kom hon tillbaka, men hon fan ſitt bo intagit af en annan Fogel. Hon wille drifwa honom derur; Men han wägrade gå ut, ſägandes, at han med rätta deraf wore i laga beſittning. Rapphönan på ſin ſida påſtod, at gå til ſitt igen, ſom henne hade tilhördt, och at den andras beſittning wore ogilig. Jag bemödade mig ſäfäng, at förena dem. Omſider ſade Rapphönan: Nära här in til bor en Ratt, ſom är mycket helig: Han faſtar olla dagar, och gior maen förnär, nätterne tilbringor hon i beträktelser och böner: Wij kunna icke finna någon rätt rådigare, ſom dömer of emellan. Den

andra Foglen samtyckte dertill, och gingo de ästad til denna fromma Kattan. Jag war nyssken, at se honom, och följde med dem. När wij kommo in, såg jag en Katta stående med mycken alftwarsamhet gödra en lång bön, utan at wända sig til den ena eller andra sidan. Jag påminte mig då ordspråket, som säger: at en lång bön för allas ögon är myckelen til helswettit. Jag undrade på denna des stryktan, och gaf mig tålmod, at wänta, tils denna wört samma personen hade ändadt sin bön: När det war stedt, näskades til honom Rapphönan med des wederdeloman, och bad honom, at höra deras twist, samt efter sin wanliga rättwiso dömma dem emellan. Kattan hörde först Foglens flagan, och wände sig sedan til Rapphönan: Min Wän, sade han, jag är gammal och hör icke på långt håll, som närmare, och tala något högre, at jag må höra hwart ord af det i welen säga mig. Rapphönan och den andra Foglen gingo straxt närmare med fult förtroende, emedan de såg Katten wara så andächtig, men denna kastade sig på dem och åt up den ena efter den andra.

I sen af detta exempel, at man aldrig bör

bör förtro sig til Frymtare, och i följe deraf liten ej på Uglan, som är icke ett här bättre, än Kattan, som jag nu omtalt. Foglarne bleswe så intalte, at Korpen hade rätt i det han sade, och tänckte derföre icke mer på Uglan, hwilcken flög bort, tänckandes på medel, at hämnas på Korpen, til hwilken han hade fattat stort hat, som tiden intec annat giordt än föröft.

Här ser Eders Majestät, sade Carchenas, orsaken til owänskapen, som är emellan oss och Uglorne. Såtom oss nu, sade Korparnes Konung, täncka på de steg, som wij wela taga, til at hämnna den uesta wij lidit. Carchenas tog, sedan han något berömdt Konungen, således til orda. Eders Majestät, jag är ej af lika mening med de öfriga af Edra Vizirer, hwilcka dels styrka til frig dels flycht, eller en nestlig fred. Man måste följa denna regeln: När styrckan felar oss, måste wij hafwa tilflycht til konst, och snärta sänden i det man förelägger honom saker, men werckeligen gifwer förgift, så som Ers Majt lär se af följande handelse.

Om en *Dervich* och fyra
Röfware.

En *Dervich* hade köpt ett fet Får, i tanka, at giodra deraf ett offer, han hade bundit detsamma fast med ett rep, och förde det til sitt Kloster. Fyra röfware, som sågo detta, fingo begärelse til Fåret, men de tordes icke taga bort det med wäld, emedan de woro för när wid staden, de betiente sig dertfore af detta grepet, de skingrade sig, och ginge, som woro de komna från olika wägar, den ena efter den andra til *Dervichen*, den de wiste wara mycket enfaldig, den första af dem frågade honom: Får, hwart fören I denna hunden. Den andra, som kom ifrån en annan sida ropade: Årewyrdiga Gubbe, hwar hafwen I fått denna hunden? endteligen kom jemwål den tredie, och frågade *Dervichen*: om han wille gå på Jagt med denna wackra hunden hwilcket satte den fattiga *Muncfen*, i twiswel, om Fåret, som han förde, werckeligen war ett sådant. Den sjerde röfwaren satte hans sinne aldeles i oro, i det han sade. Säg mig, wärdige Fader, huru mycket hafwen i gifwit för denna hunden. *Dervichen* kunde icke inwilla sig, at
fyra

fyra personer, som syntes komma från olika ställen skulle bedraga sig, derföre trodde han, at Köpmannen, som hade sådt honom fåret, måste hafwa varit en trolskarl, hwilken förblindat hans ögon, så at han ej wille tro dem, utan blef fullt och fast i den inbildningen, at fåret wore en hund, derföre gick han tillbaka, at nödga Köpmannen, at gifwa honom hans pengar tillbaka, men lemnade fåret efter sig, hwilket råfwarena förde bort.

Er Man:t ser, sade Carchenas, af denna händelsen, at det som ej kan werckställas genom styrcka, sker genom slughet: Men, söll Konungen honom i talet, hwad för påfund, stola wij nu då påhittra, at hämnas på Uglorne. Er Man:t, swarade Carchenas behagar allenast lemna mig omsorgen i detta målet och befallen allenast, at man pläcker af mig mina sådrar, och lemnar mig helt blodig på detta tråd. Det skiedde icke utan ömhet, at Konung Biroutz utgaf en befallning, som syntes honom vara så grym. Likwäl gjorde han det, och drog bort med sin här, at afwänta Carchenas på det stället, som denna Viziren hade utsatt för honom.

Emedlertid kom natten, och Ufwarne
 som word stolte öfwer den seger de hade
 i unnit natten tilförene, kommo tilba-
 fas i tancka at aldeles förgiöra hela det
 förhateliga släktet af Korpenann. Men
 hwad blefwo de häpnne, när de ej fũho den
 fiende, de tänckte at öfverrassa. Då de
 sökte densamma på alla sidor, men så-
 fångt, hörde de ett klageliud: det war
 Carchenas, som beklagade sig under ett
 tråd. Uglornes Konung nalckades til
 honom, och frågade honom om des her-
 komst och hederstället han hade wid
 Biroutz Hof. Sedan Carchenas hade
 förndgt honom på alla des frågor, sa-
 de Uglornes Konung: Wij hafwa nog
 hört talas om eder, men sägen mig
 hwar äro Korparne. Ach, swarade
 Carchenas, det tilstånd jag nu är uti
 lär nog gifwa Eder tillkänna, at jag
 nu ej kan underrätta Eder derom.
 Hwad för ett brott, sade Chabahang,
 hafwen I begått, emedan I ären i ett
 så ynckeligt tilstånd? De elaka Korpar-
 ne, swarade Carchenas, hafwa således
 på en ringa mistancka handterat mig.
 Sedan wår Armée war slagen, fort-
 för han, sammankallade Konning Bi-
 routz

routz sitt råd, til at finna medel, at hån-
nas en så stor nesa. Då han hade hört
några af des Vizirers skiljachtige menin-
gar, befaldte han mig, at säga min me-
ning: Jag föreståldte honom med myc-
ken upriktighet, at I icke allenast wo-
ren flere til antalet, utan ock mera
öfwade och tapprare, än wij, så at man,
i följe deraf, måste begära frid och an-
taga densamma, med hwad wilkor I
ock willen den lämna of. Konungen blef
deröfwer wred på mig, och sade: För-
rådare, i det du således förachtar min
styrcka, wil du jennwal jaga råddhåga
i mig, för mina fiender. Han inbild-
te sig också, at jag tänkte gå öfwer
til eder, derföre befaldte han, at jag
skulle sättas i det stånd, hwaruti I nu
sen mig.

Sedan Carchenas hade lyctadt det-
ta talet, frågade Ufwarne's Konung sin
första Vizir, hwad man skulle gidra
med Carchenas. Man måste, swara-
de Viziren, befria honom ifrån des
smårta i det man tar honom af da-
ga, men ej lita på des ord, som kun-
na wara förråderiska. Annars beha-
gar Er Mayestät påminna sig det

gamla ordspråket ju flera böda ju mindre fiender: Carchenas swarade helt bedröfwad til detta rådet, som war farligast för honom. Vizir, min olycka plågar mig nog, jag beder Er, at ej fördöka den samma med dessa hotelser. Ufwarneß Konung, som fant hos sig någon medynckan för Carchenas, wände sig til den andra Viziren, och befaldte honom tala. Denna Viziren war icke af samma mening, som den förra. Ers May:t sade han til Konungen, jag skulle icke råda Er May:t, at döda denna Korp. Kongarne böra bistå de swaga och hielpa dem, som kasta sig i deras armar. Desutom, fortfor han, kan man underfundom med stor nytta betiena sig af sina fiender, såsom Kiöpmannen gjorde, hwilkens Historie jag wil berättta för Eder May:t.

Om en Kiöpmän, hans Husfru
och en Köfware.

En rik, men gammal, och til sin person ganska obehagelig Kiöpmän hade en wacker Husfru. Han älskade henne högt, men hon deremot hatade honom, så at hon ei kunde tåla honom

honom, utan hade en Sång för sig sielf.
 En natt kom en Ridsfware in i deras kam-
 mare. Mannen war insomnad, men
 Husfrun ej, som hon blef tiufwen war-
 se, blef hon deröfwer intagen af så stor
 fruchtan, at hon löpte til Mannen, och om-
 fannade honom. Han upwaknade, och
 blef så utom sig sielf af glädie, när han
 såg den han älskade i sin famn, at han
 ropade. Ach! hwem är jag en så ogie-
 men lycka sky' dig, jag skulle gierna wil-
 ja weta uphofs'mannen deras, at jag kun-
 de belöna honom dertfore. Knappt hade
 han uttalt dessa orden, förrän han såg rids-
 fwaren. Ach huru wälkommen är du, sa-
 de han til honom, tag alt det dig beha-
 gar, ty jag kan icke nog wedergålla dig
 den goda tiensten, som du nu giordt mig.

Man ser af denna händelsen, at våra
 fiender understundom tiena oss, till at er-
 hålla det, til hwilket wij tillsörene med våra
 wänners tilhielv ej kunnat komma; således
 kan och denna Korpen wara oss nyttig och
 des släckte släbellig, dertfore bör man låta
 honom lefwa, hwarwid jag blifwer. Ko-
 nungen frågade den tredie Viziren, som
 swarade, Ers Maj:t bör icke allenast låta
 lefwa denna Korpen, utan och der utöf-

wer sågna honom, och med wålgierningar förplichta honom, at giöra of någon ansenlig hielp. De wisa söka alltid, at winna någon af sina fiender, til at bruka den emot de andra, och ändreligen, at giöra sig deras oenighet til nytta. Den tråta, som Diefwulen hade med Röstwaren war orsaken dertil, at hwarcken den ena eller den andra kunde skada en mycket from Dervich. Chabahang wille gierna höra denna Sagan, hwarfdre Viziren berättade densamma på följande sätt.

Om en Dervich, en röstware,
och diefwulen.

I negden wid Babylon, war en gång en Dervich, hwilken lefde, som en sannsynlig Guds Tienare. Han hade intet annat underhåll, än af de allmosor, han bekom, och för öfrigt hade han underkastat sig Guds försyn, utan at inwefwa sig i werdslige saker. En af hans wänner hade en gång skickat honom en fet Öre. Denne såg en röstware diföras, och bestod, at wela hafwa densamma, det måtte kosta, hwad det wille. I det han gick tit, mötte han diefwulen skladd i menstie-hann. Han frågade honom

nom hwilken han war, och hwart han gick.
 Den ena swarade: Jag är diefswulen, som
 har tagit den stajnad, I sen, och jag går
 til detta Kloster, at döda Muncken som
 der wistas, emedan han med sitt efter-
 döme skadar mig mycket, i det han om-
 wänder många. Jag wil, fortfor han,
 dräpa honom, emedan mina frestelser
 hårti I warit säfänge. Men sägen mig
 också, hwilken I ären och hwart I gån.
 Jag är, swarade röfwaren en stor tiuf,
 och går, såsom I, jemwäl til detta Klo-
 stret, at stjäla en fet Öre, som blifwit
 aifwen åt den Muncken, I welen döda.
 Det fögnär mig, swarade diefswulen, at
 wij båda två äro af samma sinne, och
 hafwa, så wäl den ena, som den andra,
 enahanda affsicht, at skada denne Munc-
 ken.

Medan de så taltes wid, kommo de til
 Klofret. Det war redan ett stycke tidie
 på natten, Dervichen hade giordt sine
 wanliga böner, och lagdt sig til Sängs.
 Rofswaren och diefswulen lagode sig til,
 at fullborda hwar sitt upsät, när Rofs-
 waren sade i sig sielf. Diefswulen tor-
 de åstadkomma, at Muncken skrifer, då
 han dödar honom, så at grannarne tor-
 de

de samla sig wid des ropande, och hindra mig, at stjåla Oyen. Diefwulen på sin sida öfwerlade jemwål således hos sig Om röfwaren går och tager Oyen, förr än jag fullbordat min affsicht, torde bullret, som han gör wid portens öppnande, upwecka Muncken, som då lär bättre taga sig til wara, derföre sade han til röfwaren, låt mig först döda Dervichen, sedan skal du efter begwänlighet så taga Oyen. Wanta du heldre, tills jag tagit densamma, swarade röfwaren, så kan du sedan dråpa Muncken. Efter den ena ei wille gie den andra efter, trätte de en hel stund, men kommo endteligen hwarannan i håret. Röfwaren, som fant sig ei wara stark nog, ropade til Dervichen: Gubbe, se här en diefwul, som wil taga listwet af dig, när denna åter säg sig wara förrädd, ropade han, tag fatt tuftwen, som wil stjåla din Oye. Wid detta skri upwakenade Muncken, och kallade sina grannar tillsammans, hwarigenom röfwaren och dieflen nödgades, at taga flykten. Således fråste Muncken både listwet och Oyen.

Den första Viziren som hade hört berättas denna Sagan, blef wored och sade

de til Konungen. Jag ser wål, at Erz
Mantz lærer låta bedraga sig af denna
Korren, som en Snickare låt narra sig af
sin Hustru. Beråtten mig denna hån-
delsen, sade Chabahang.

Om en Snickare och des
Hustru.

Erz Mantz, sade Viziren, i Staden
Sarandet war en Snickare, fullkommen
i sin konst, som hade en så wacker Hustru,
at solen syntes låna sin klarhet af des ö-
gon. Hon war så älskad af sin Man,
at det öfwermåttan bekymrade honom, när
han war nödsakad, at wara ifrån henne,
dinne Hustrun war så konstig, at hon fun-
nit ett medel, at sakta sin Man, i den tro
som älskade hon honom endast, oackadt
hon hade flera älskare, dem hon icke för-
sör. I granstapet hade hon en wållst-
pad yngling, som så inrådde sig hos
henne, at hon började ej kunna råda de an-
dra, hwilka derföre blefwo så swartsiuka,
at de optakte Snickaren deras omgång:
Den goda Mannen wille intet deraf tro,
utan at wara derom förwisad, men at
bli underrättad om en ranning, den hon
fruchtade för at weta, gaf han före at
han

han måste göra en liten resa, och i det han tog några lifsmedel med sig til densamma, sade han til sin Husfru, at resan wore wäl icke så lång, men at han måste blifwa några dagar borta, derföre at han der hade något at göra, hwilket ganska mycket förtröt honom, emedan han ei finge se henne under den tiden. Hans Husfru betalte honom med samma mynt, hon beflagade sig öfwer des bortowaro och fälte jemwäl några tårar, men mer af glädie än sorg. Hon tillagade alt det, som war nödigt til hennes Mans resa, hwilken at bättre förstålla sig, bad henne wäl tillsluta porten, at tiuswar under des frånwaro ej måtte oroa henne uti Huset. Hon lofwade, at draga omsorg för alt sådant, men wände icke igen, at beflaga sig öfwer sin Mans bortresa. Men han war knapt bortress, förr än hon gaf sin älskare ett teckn, at komma til henne. Han drogde icke heller dermed, men emedan de woro tillsammans, kom Snickaren hem igen, gick in i Huset, utan at blifwa sedd, och satte sig i en wå till at gifwa act på dem.

Emedlertid wiste denna sin wån allahanda kärlets betygelser, hwilka hon med

med nöje emottog, de satte sig at äta, och
flådde sedermera af sig, at gå til fångs.
Snickaren, som härtills intet hade sedt,
hvilket kunde öfwerhaga honom om des
wånära, gick sachta til dem, at taga dem
på färsta gierningen. Men hans Hu-
stru, som märckte detta, sade sachta til
sin wån, och bad honom fråga henne, an-
tingen hon älskade mer honom eller hen-
nes Man. Hennes wån frågade dertfore
straxt helt högt til henne, älsken i mig
mer, än edar Man? Swarföre
giören I mig denna frågan? swarade Hu-
strun, weten i icke, at när Hustrurna wi-
sa wånkap för någon, annan än deras
Männer, sker det allenast för deras eget
nöje, och när de äro förnöjde, täncka de
icke mer derpå. Jag för min del
dyrkar min Man, som en Gud och har
honom alltid i minnet, ty efter mitt tycke
är en Hustru owärdig at lefwa, om hon
icke älskar sin Man mer, än sig sielf. De-
sse orden tröstade någorlunda Snickaren,
som förebrådde sig den elaka tanckan, han
hårt om sin Hustru: Det fel hon nu be-
går, sade han hos sig sielf, bör tilräfnas
min fränwaro, och könets swaghet. Den
tyllaste personen af werlden syndar an-
tingue

tingen i selskwa wercket säller i wälsan :
 Derföre emedan hon älskar mig, förlåter
 jag henne des brott, och wil icke betaga
 henne ett ögnableck af des nöje. Sedan
 denna goda Mannen gjordt dessa öfwer-
 lägningar hos sig sielf, satte han sig å-
 ter i sin wrå, och lät dem efter sin beqwäm-
 lighet fördriftwa natten.

Sedan den andra vittida om morgo-
 nen hade gådt bort, bles Husfrun an-
 omarliggandes, och läskade säftwa, då nal-
 fades Mannen henne och klappade henne.
 Hon lät öf sina ögon, stälde sig, som
 wore hon håpen, och sade til sin Man: när
 kom du hem mitt hierta: igår aftons, swa-
 rade Snickaren, men jag wille ej göra
 den unga Mannen något öndt, som låg
 hos eder, aldenstund Stånkten på mig,
 medan J emottogen hans kärleks bety-
 gelser, hwilka J ej hadn fått, om J
 icke hadn trodt mig twara fränwarande.
 På dessa benågna ord bad hans Hu-
 stru om förlå else af honom, och förnöjde
 honom med lögner, samt förstälde öm-
 hets tecken.

Denna hån'essen wisar, at man
 ej för låta intaga sia af goda ord. När
 fienden ej kan ernå sitt systemål genom
 styrka

styrka, hastwer han tilflycht til konster, och ödmjukar sig på det han må kunna bedraga. Härwid ropade Carchenas, huru gidren i mig til ett måhl för edra vihlar, hwarfdre sägen I så många onyttiga saker, til at öka min plåga? hwad för tecken til min otrohet finnen I uti en så sårad person, som jag är? Hwilken narr skulle wäl wilja utstå så mycket ondt, til at gidra andra godt? Deri iust, swarade Viziren, består din slughet, nöjet af hämnaden du täncker på, gör, at du tåligt utstår din sweda. Du wil inställa dig, såsom Apinjan, hwilken upofrade sitt lif för Fosterlandets wälfärd. Jag arhåller det Konungen täcktes höra den Sagan.

Om Apinjorne och Björnarne.

Apinjorne uppehöllö sig til stort antahl i ett landstref, som war upfyllt af allahanda slags fruchter och ganska behagelligit. En Björn kom af en händelse, at gå der igenom, och betrachtade den engdens skönhet, och huru Apinjorne med nöje lefde. Det är icke billigt, sade han hos sig sielf, at dese små diuren äro så lycklige, medan jag löper i skogar och öfwer bergen, at finna mitt uppehälle. I det-
D
samma

Samma gick han löst på Uvijnorne, och dö-
 dade några af dem i harnen, men de
 föllo alla på honom, och som de woro i
 stort antahl, gjorde de honom helt blo-
 dia, så at han med stor möda frelste sig.
 När han så blifwit straffad för sitt öfwer-
 dåd, hindre han til ett berg, derest han
 gaf ifrån sig ett stort skri, och sammandrog
 en myckenhet Björnar, för hwilka han
 berättade, hwad honom handt, de gjorde
 alla narr af honom. Du är wist en gam-
 sta rådder backhare, sade de til honom,
 som låter slå dig af dessa små Diuren.
 Men wi bör dock i te lida sådan skimpf, och
 wi måste för slechtets heder hämnas. De
 gingo i selskwa wercket wid nattens bör-
 jan neder af berget, til at öfverrumpla
 Uvijnorne, hwilka på intet mindre tänck-
 te, än detta anfall. De hade redan alla
 lagdt sig at hwila, då de blefwo fringran-
 de af Björnarne, som dödade en del af
 dem: de öfriga frelste sig som de kunde.
 Denna orten behagade så Björnarne, at
 de utwalde densamma til sitt hemwist.
 De togo ibland sig den til sin Konung,
 som blifwit så illa handterad, och gafswo
 sig sedan, at opåta de lifsmedel, som Uvijn-
 orne hade samlat.

Dagen derefter helt bittida kom Alpinjornes Konung, som ej wisse af denna ofärden, emedan han två dagar hade varit på jagt, hem åt tilbakas, och mötte några litta Alpinjor, som berättade honom, det som dagen tilförene hade händt. Wid denna förtretelige tidningen beahnte Konungen gråta, och förja den kärliga skatten, han hade förloradt, bestyandes himmelen för orättrådighet och lyckan för ostadighet. Desutom yrckade hans undersåtare på hemden, så at den stackaren icke wisse, hwartåt han skulle wända sig. Ibland alla dessa Alpinjor, hwilka åter stött tillsammans, war en wid namn Maimon, hwilken war den förständigaste och klokaste wid Hofwet, samt derjemte af Konungen älskad. När denna såg sin Herres bedröfwelse och sitt sällsaps håpenhet, gick han närmare, och sade til dem. De som hafwa förstånd, gifwa sig aldrig åt förtwislan, hwilken är ett träd, som bär intet annat, än onde siuchter, men deremot meddelar tålmod tusende wäfund, at draga sig ur förtretelige händelser. Konungen, hwilken detta talet någorlunda tilfreds staldte, sade til Maimon: huru skulle wi med heder kunna dra

ga och ur denna wändan? Maimon anhölt hos Konungen om, at blifwa enskyldt hörd, och sedan han det hade erhållit, talte han således.

Nådigste Herre, min Hustru och mine Barn hafwa blifwit dödade af dessa rannar. Döm nu om min sorg, då Eder Maj:t ser mig wara beröfwad de nöjen, jag smakade mitt emellan min slächt. Jag har beslutit, at dö, til at slippa mitt misnöje, men jag wil, at min död skal wara sorgelig för mina fiender. O Maimon, sade Konungen, man söker icke, at hämnas vå sina fiender för annat, än til at förskaffa sig ro och förnöja sitt sinne: när J lären wara död, hwad frågen J derefter, om werlden lefwer i krig eller fred? Nådigste Herre, swarade Maimon, i det tilstånd jag är, är mit lif mig odrägeligt, och jag uoffrar det jämna med nöje til mitt sällsaps wälfärd. All den nåd jag derföre begär af Eder Maj:t, är at han behagar ihogkomma min ädelmodighet, när han åter lär wara i besittning af sina Länder. Befallen allenast, tillade han, at man skär af mig mina öron, slår ut mina tänder, hugger af mina fötter, och se-

Dan

den : natt lemna mig i en vrå af den
 flogen, där wi bodde. Drag sedan bort
 med de öfriga af edra undersåtare, och blif-
 wet härifrån i två dygn, men den tredje
 funnen I komma tillbaka till Edert Slott,
 emedan edra stender då icke mer låra wa-
 ra der. Konungen lät med ömhet ful-
 göra det, som Maimon beordrade, och
 lät innade honom i flogen, der han icke un-
 derlät hela natten, at jämnra sig på det
 ynkligaste sätt.

När dagen war kommen, som Bidr-
 narnes Konung, som hade hört Maimons
 strif, til at se hwem der wore, och
 när han blef warse den stackars Alpinjan
 i detta tillstånd, blef han rörd af med-
 ynkkan, ochtadt des grymma sinnelag,
 och frågade honom, hwilken på det sät-
 tet hade handteradt honom, och hwad
 för en han wore. Maimon lönnde af
 utskendet, at det wore Bidrnarnes Konung,
 som talde med honom, derför hälsade
 han på honom, och sade: Nådigste Herre,
 jag är Alpinjornes Konungs Vizir, jag
 hade gått på jagt med honom, och wid
 wår hemkomst, förnummo wi, huru I
 haden härjat wårt hemwist. Han tog
 mig affides, til at fråga mig, hwad jag
 23 trodde

trodde vara bår, at gåra wid denna händelsen. Jag swarade honom utan betänck n̄de, at man måste gi wa sig under Gt beskydd, til at lefwa i ro. Konungen min Herre sade derwid många speord om G:s Majest, hwilket war ord- saken, at jag tog mig den friheten, at förreställa honom, det J woren en Konung beklådd med heder, och mächtigare än han. Han blef så wred öfwer min drifsigket, at han straxt lät sätta mig i det tillstånd jag nu är, och sade sedan til mig med en stor öfwer, gå bort med våra fiender, emedan du är af deras partie, wi få se huru de låra hämna dig. Sedan lät han bära mig på detta stället. Maimon hade knapt uttalt dese ord, förr än han begyndte falla tårar i sådan myckenhet, at Biörnarnes Konung blef deraf rörd, och kunde ei hålla sig ifrån, at gråta med honom. Han frågade Maimon, hwar Spinjorne woro? J en ökn, kallad Mardasmay, swarade han, hwarest de samla en mächtig här, och jag twiflar icke på det, at J ju lären snart få se dem komma til eder, Biörnarnes Konung blef håpen öfwer denna nya tidningen, och begårdte af Maimon weta medel, til at bewara

vara sig för Alpinjornes företagande.
 Ers Maj:it, svarade Maimon, behöfver
 icke frukta för dem, om mina fötter icke
 wero afhugana, skulle jag gå med en del
 af edert Gold, och födra alla dessa markat-
 tor på flykten, wi twifla icke på, sade
 Konungen, at I ju weten tilgångarne på
 deras lägre, fören os dit der de äro, wi
 stola wara eder förpliktade, och häm-
 nas deras grymhet mot er. Detta är
 el möneloitt, svarade Maimon, ty jag
 kan icke gå, det är medel för alt sådant,
 svarade Konungen, wi kunna wäl hitta på
 ett påfund, at födra Eder dit. I detsam-
 ma kallade han til sig sin här, och befal-
 de dem hålla sig fardiga, at resa och i stånd
 at slås, de lydde alla, och såste Maimon,
 som skulle wara deras wägwisare på en
 de största Björnarnes Huswoud.

Maimon förde dem i öknen Mardas-
 may, hwarest blåste ett förgiftadt wäder,
 och hwarest hettran war så stor, at der
 icke ett diur syntes. När Björnarne wo-
 ro ingångne i denna farliga öknen, nöd-
 gade dem Maimon, til at få dem längre
 in sågandes: Lätom os gå fort, at man
 må öfverraska dem, före än dager blir.
 De gingo hela natten, men morgonen

derpå blefwo de besördte, då de funno sig på en så farlig ort, förutan det at de der ingen enda Apinja blefwo warse, funno de och, at Solen hade så upwärmt luften, det Foglarne som flögo derunder föllo stekta neder, ja sanden war så het, at Björnarnes fötter blefwo helt brände, då sade Konungen til Maimon, til hwad för en ökn hastwen J fördt oss, och hwad för en brinnande wäderhwirfwel ser jag komma öfwer oss? När Apinjan såg, at de alla skulle gå förlorade, talte han sritt och swarade Björnarnes Konung: Tyran wi äro i dödenes ökn, denna wäderhwirfwelen, som nalkar oss, är sielfwa döden, som skal straffa dig för dit tyrannie. Medan han så talte, kom wäderhwi fwe- len, och gjorde af med dem alla.

Two dagar derefter wände Apinjornes Konung åter til sitt Pallats, såsom Maimon hade sagt honom, och fortfor, emedan han der ej fan flera fiender, at lefwa i ro med sina Apinjur.

Ers Mayt, sade Viziren, ser af denna händelsen, at man ej får lita på sina fienders goda ord. Den måste förgöras, som söker at förderfwa oss. Detta tal förtörnade Uglornes Konung, som sade til

til Viziren, hvarföre welen I hindra, at
 denna onfeliga Stadaren må röwa wår
 mildhet? Weten I icke, at I kunnen falla
 i samma ohycka, som honom är hånd. I
 det samma befaldte han sina Läkare, at
 förbinda Carchenas och hafwa om ho-
 nom all möjelig omsorg. Carchenas uw-
 förde sig så wål, at han innan kort blef ål-
 stad af hela Hofwet. Ufvarnes Konung
 lemnade honom sitt förtroende, och gjor-
 de intet, utan at rådgiöra med honom.
 En gång hölt Carchenas ett tal för Ko-
 nungen i många des Hofbetienters när-
 waru, och talte således: Nådige Herre,
 Korparnes Konung har så obilligt hand-
 terat mig, at jag ei lär dö nåader, för än
 jag hämnats det samma. Jag har län-
 gesedan hos mig self sökt medel dertil,
 men jag har tänckt, at jag ei kunde he-
 derligen och eftertryckeligen hämnas, så
 länge jag hade ämne af Korp. Jag har
 hört sägas af förståndiga Män, at den
 som blifwit illa handterad af en tyrann,
 måste hafwa sig i elden, och at alla hans
 önskingar, medan han der är, skola
 blifwa hörda. Dersföre ber jag und-
 nigst Ers May:t, at låta kasta mig i el-
 den, på det jag mitt i flammen må be-

dia Gud, at han wille förwandla mig i en Ugla: tår hända at han hør min bøn och då lär jag wäl weta, at hännas på mina fiender. Uglarnes Vizir, som hade taldt emot Carchenas, war med i denna församlingen, och ropade: O förrådere, hwarut flyktar sådant tal, du täncker på förråderi. Ers Majest, tillade han i det han wände sig til Konungen, I må länge nog sagna denna skälmen, han lär aldrig förändra sitt sinnelag. En Rotta blef förändrad i Flicka, och likwäl underlåt hon ej, at bysja sig en sådan til Man. I ålsten mycket, at berättat Sator, sade Konungen i skämt: Jag samtycker ån at hõra denna, men jag försäkrar ej, at jag lär giõra mig henne til nytta.

Om en Rotta, som blef förwandlad
i en Flicka.

En Man spatserade en gång wid bråden af en fälla, då han såg för des fötter nederfalla en Rotta ur en Korpsnäbb, som ej hölt henne rätt fast. Denna Mannen tog henne af medynkan up, och bar henne hem til sig, men af fruchtan, at hon torde giõra något oordning, bad han
Gud

Gud, at förwandla henne i en Glicka: Hvilket skeddde så, at han i stället för en Rotta straxt såg en liten Glicka, den han lat ufoskra. Några åhr derefter, när den goda Mannen såg henne wara nog stor, til at bliifwa gift, sade han til henne. Wälg dig at alla creatur, hwad du wil för en, jag skal låta få dig densamma til Man. Jag wil, swarade Glickan, ha twa til Man den, som är så stark, at han ej kan bliifwa öfwerwunnen. Det är wäl, swarade den gamla, Solen som du begärer. Derföre sade han dagen derpå om morgonen til Solen: Min Fruida begär til Man den, som skal wara öfwerwinzelig, welen i wäl taga henne til Hustru; men Solen swarade: Skyen förhindrar min kraft, går til densamma. Gubben hölt samma tal til Skyen i Wädret, som swarade: Wädret gädr, at jag måste gå efter des wilja. Den gamla Mannen lat icke förtryta sig, han bad Wädret taga des Dotter til Hustru, men wädret förestöldre honom, at des made blef tillbaka hållen af beragen, derföre wände han sig til ett berg, som swarade: Rättan är starkare än jag, emedan han dorar igendom mig på alla sidor, och går
 ända

ända in i mitt innersta, den gamla söf-
te derföre Kottan, som samtyckte, at gif-
ta sig med d. s. Dotter, sägandes: det wa-
ra lång tid, at han sökt en Husfru. Den
gamla gick hem, och frågade sin Dotter:
om hon wille gifta sig med en Kotta.
Han wäntade, at hon skulle betygga afly
för detta giftermål, men han blef gan-
sla häpen, när han hörde henne längta
efter, at blifwa gift med Kottan: Gub-
ben laade sig derföre til böner, b. d. at
hans Dotter åter måtte blifwa förwänd
i en Kotta, det han ock erhöit.

Ufwarne's Konung tillräknade dese
företäkningar den afwund, han trodde
Viziren hattwa til Carchenas, derföre
gjorde han intet deraf. Emedlertid gaf
Carchenas akt på alla Ufwarne's ingin-
gar och utgångar: och när han war ful-
komliken underrättad om alla saker, öf-
twergaf han dem lön'igen, och wände om til
Korparne. Han underrättade sin Konung
om alt det, som hade händt, och sade:
Ers Maj:t, nu är tid, at hämnas på
måra fiender, i ett berg är ett ihåligt
rum, der församla sig alla Ufwarne alla
dagar, hwilken är omgifwen med trä.
Ers Maj:t behöfwer allenast befalla
sin

sin här, 'at bära en myckenhet af dessa trån framför denna kulans ingång. Jag för min del skal hålla mig när in til med elden, jag wil taga ur de när belagne Herdars hyddor, jag skal uptända roeden, och då skola alla korpar släckta med sina wingar deromkring, til at bättre antända densamma. Således låra Ufwarne, som wela flyga ut, blifwa brände af lågan, men de som äro aware, störckna uti röken.

Detta rådet behagade Korparnes Konung, som befalte alt sitt Folck, at fara dit, då man gjorde alt det, som Carchenas hade sagt, och förgingos alla Ufwar. Man ser af denna händelsen, at det är underkundom nödigt, at ödmunka sig för sina fiender, til at om intet göra deras onda anslag. Den följande sagan kan ännu tienä til prof deraf.

Om en Orm och Grodor.

En Orm som hade blifwit gammal och swag, och ej mera kunde fånga grodor, plagade öfwer sin ålderdoms beswar: han sörgde såsentt sina unga åhrs föclorade krafier, men likwål meddelte
hans

hungern honom denna födokrofen. Han
 gick til brädden af en källa, hwarest war
 en oändelig hej grodor, som hade ut-
 walt en Konung, til at styra dem. Dr-
 men släpte sig ganska bedröfwad och siuk.
 En Groda frågade honom, hwad ho-
 nom fettes: Mig hungerar, swarade han:
 Jag lefde fordom af grodor, som jag fän-
 gade, men nu är jag så olycklig, at jag
 ej kan taga en enda. Grodan gick straxt,
 at berätta sin Konung Ormens tillstånd
 och swar. På denna berättelsen gick
 Konungen self dit, til at betrakta Ormen,
 som sade. Jag wille en gång taga en
 groda, men densamma flydde undan til
 en Munk, och gick in i en mörk kamare,
 deräst ett litet Barn söf. Som jag fölg-
 de efter mitt rof, gick jag semwäl in i
 samma kamare: jag kände Barnets fot
 och indidte mig at det wore grodan, jag
 bet i densamma, så at barnet straxt blef
 deraf dedt, Muncken som war t förörnad
 öfwer min driflighet, förföljde mig efter
 all sin förmåaa, men som han ej kunde
 hinna mig, bad han Gud, til at straf-
 fa mitt brott, så at jag aldrig måtte
 taga fatt på några grodor, med mindre
 deras Konung wille gifwa mig något af
 barn-

varmhertighet, och endteligen önska-
de han också, at jag måtte blifwa ce-
ras träl och lyda dem. Dese Mun-
däns böner hafwa blifwit hörde, och
jag wil nu underkasta mig eder, och lyda
edra befallningar, emedan det är Guds
wilja.

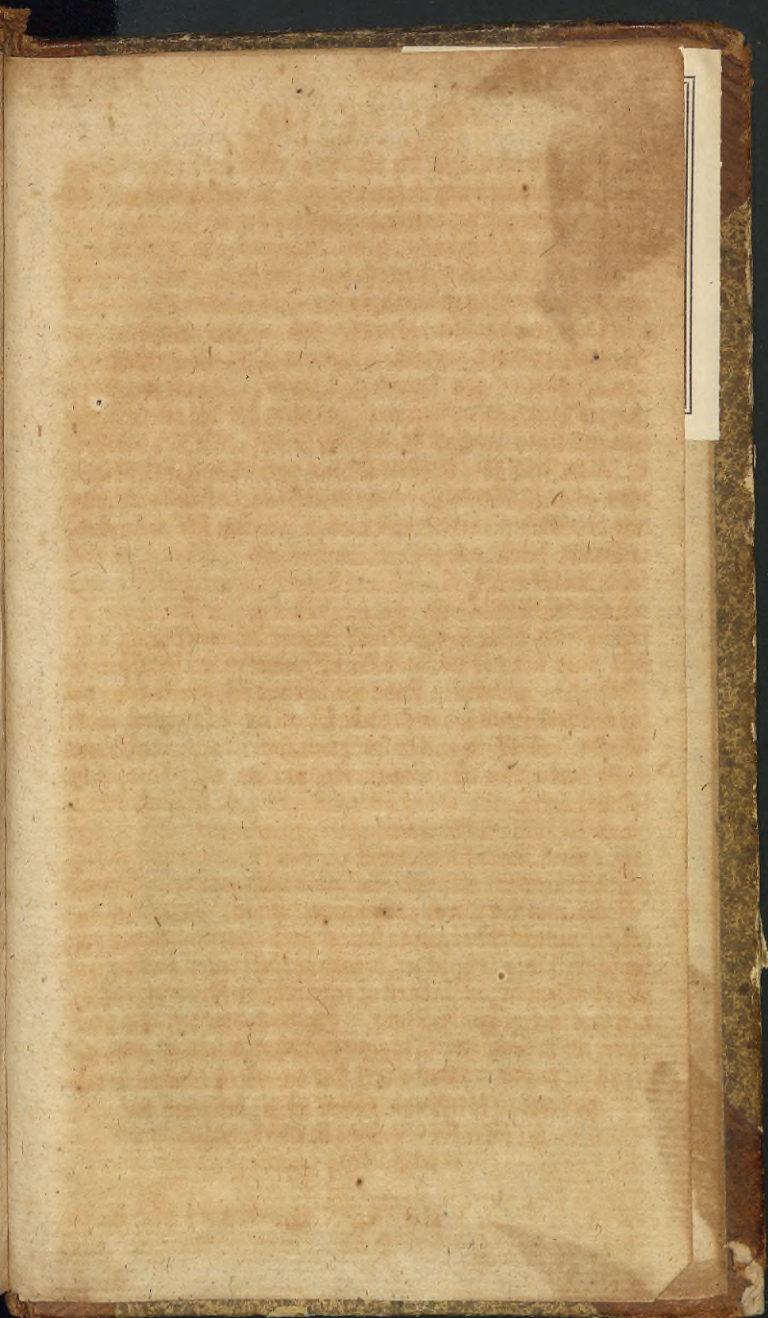
Grodornes Konung uptog det med
högfärd, och sade: at han wille betiena
sig af honom. Ormen bar Konungen
några dagar på sin rygg, men sade
honom endteligen: Mäktiga Herre, om
Ers Maj:stat wil, at jag skal tiena
honom längre, måste han föda mig, ty
annars döer jag snart af hunger. Du har
rätt, swarade Grodornes Konung, jag
wil hwar dag gifwa dig två af mina un-
dersätare at knapra på. Således försäkra-
de sig Ormen genom ödmulighet för sin
fiende om underhåld i des öfriga dagar.

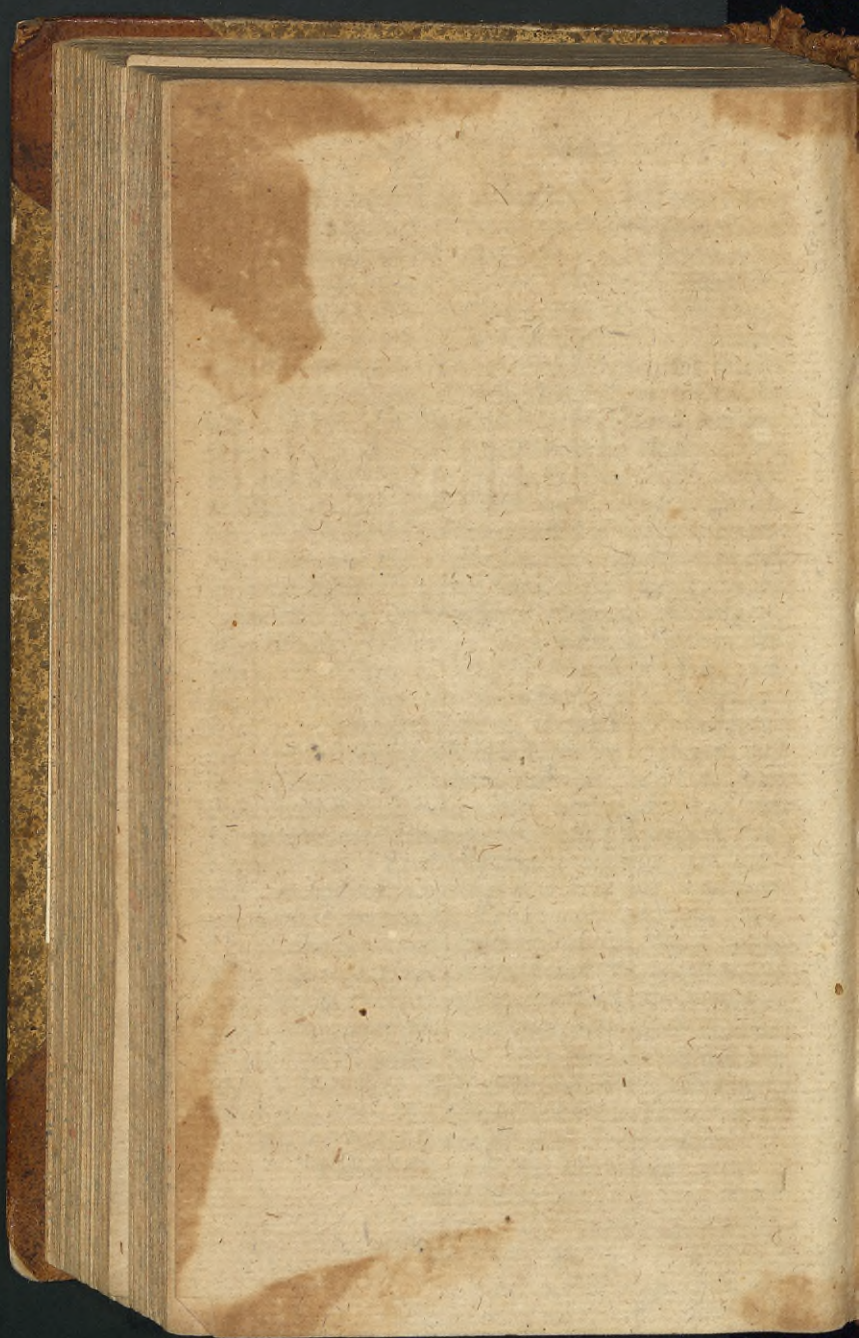
Ers Maj:t ser, sade Pilpay, af des-
se händelser, at tålmod är en stor
dygd wid sina affichters utförande.
Förståndigt Folck har rätt, när de
säga, at klohet är bättre än styrcka,
man kan genom stickelighet dra sig utur
svårasta och ömmaste omständigheter;
men dessa händelser läro, at man aldrig bör
lita

lita på sina ovänner, huru starka för-
pligtelser de ock gifwa om sin vän-
skap. En Drm lär alltid bli en Drm.
Man måste allenast förtro sig san-
skylliga wänner, och ingen annars, än
deras omgånge kan vara
enon nyttigt.

A N D E.

GÖTEBORGS
STADSBIBLIOTEK

Litt.
Trau.
[Övers.]

6000195296

Göteborgs universitetsbibliotek

